לציונות–לסוציאליזם–לאחות עמים

על המשמר

יום ד', י"ט בתשרי תשמ"ז, 22 באוקטובר 1986 / שנה מ"ד מס' 13171 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

הבישוף דסמונד טוטו יבקר בישראל

מאת כתבנו בכנסת

מנהיג השחורים בדרום־אפריקה הארכיבישוף דסמונד טוטו, חתן פרס נובל לשלום, הודיע אתמול כי יבוא לישראל, כאורח המרכז הבינלאומי לשלום במזה"ת. דברים אלה מסר ח"כ יוסי שריד ששוחח טלפונית עם הארכיבישוף. טוטו נענה להזמנה בנימוק שההזמנה נשלחה ע"י מוסד ציבורי אשר מתנגד לאפרטהייד.

מנהיג „אמל" מאשר: נווט הפנטום בידינו ● גורמים בישראל:

משמעות הודעת ברי היא כי „אמל" אחראי לשלום הנווט — ישראל מצפה למידע נוסף

גורמי בטחון אומרים כי הודעת מנהיג „אמל" היתה מעורפלת וחסרים בה פרטים רבים ● שר־החוץ פרס בבאר־שבע: אנו רוצים לדעת קודם בבירור מה מצבו, היכן וכיצד הוא מוחזק ורק אח"כ ניזום מהלכים לשחרורו ● מנהיג „אמל" אומר כי יתבעו נסיגת צה"ל מלבנון ושחרור כל העצירים הפלשתינים והלבנונים שבידיה ● „דיפלומטים מערביים בביירות החלו בפעולות התיווך"

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי, יהודה צור ושלי יחימוביץ', כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

ישראל הגיבה אתמול על הכרזתו של מנהיג ארגון „אמל" נביה ברי, כאשר גורמים בטחוניים אמרו אמש ש„הודעת נביה ברי משמעותה כי ארגון „אמל" מתחייב לשלומו ולבטחונו של איש צוות חיל־האוויר שמטוסו הופל בשבוע שעבר בדרום לבנון.

המקורות הבטחוניים אמרו עוד

(סוף בעמוד 2)

ההסכם במשרד החוץ: ביילין מס' 2, טמיר מס' 3 — לאחר פרס

ד"ר ביילין יעמוד בראש „מטה־השר" ויהיה אחראי למעצמות, אירופה ודרום־אפריקה ● טמיר הופקד על תהליך השלום והקשרים עם מצרים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

לאחר ישיבות ארוכות שקיים אתמול שר־החוץ שמעון פרס עם אברהם טמיר ועם ד"ר יוסי ביילין, הושגה ביניהם חלוקת סמכויות, הקובעת את מעמדו הבכיר של ד"ר ביילין. ועד עובדי משרד החוץ, שנפגש עם פרס לאחר מכן, הביע את

(סוף בעמוד 2)

ברי מלגלג על ישראל: כל דרום לבנון שבוי בידיה

ביירות. — בהשיבו לשאלות עתונאים במסיבת עתונאים בביירות, סירב נבי בארי לציין את מקום מעצרו של הטייס. „החשוב אינו לדעת איך נישבה האיש היכן הוא מוחזק", ענה בתקיפות. „החשוב הוא לדעת מדוע חיל האוויר הישראלי ממשיך להפציץ אזרחים לבנוניים ופלשתינאיים". ברי מתח ביקורת לעגנית על „גיוס דעת הקהל על ידי ישראל בדבר גורלו של הטייס — כה בשעה שכל דרום לבנון שבוי בידי ישראל, המחזיקה גם במספר ניכר של בניו". (ע־צ)

רבין: סוריה רחוקה עדיין מאיזון אסטרטגי ● עמוד 4

גירושים המוניים של דיפלומטים סובייטיים מארה"ב ● עמוד 14

עשרות תלמידים נעצרו אתמול בהתפרעויות ברפיח ● עמוד 16

הוקמה מועצת השופטים ● עמוד 3

יומם הראשון: שמיר - בשומרון, פרס - בנגב

שמיר קרא לעלייה גדולה ליישוב השטחים ● פרס אמר כי הזנחנו הנגב בהשוואה ליו"ש

מאת ניצה רימון ושלי יחימוביץ', כתבות „על המשמר"

ראש־הממשלה שמיר וממלא מקומו פרס, ניצלו אתמול את יומם הראשון בתפקידיהם החדשים לביקורים שאינם מקריים מבחינתם. שמיר היה אורח הכבוד בטקס איכלוס היישוב „כוכב־יאיר" במערב השומרון, ואילו פרס ירד לבירת הנגב, לכנס ציון יום שחרור באר־שבע שנערך במסגרת אירועי שנת ה־100 להולדת בן־גוריון.

לפני הטקס בכוכב יאיר הופיע שמיר בכנס של יוצאי תנועת ז'בוטינסקי באירופה וצפון אפריקה. שמיר אמר כי „האיום הנשקף היום לעם ישראל אינו פיסי או כלכלי, אלא איום של מיתת־עם בנשיקה". „בגולת העם היהודי יש אווירת שובע, עושר ושאננות — קבל יצחק שמיר. היום ארץ ישראל זקוקה יותר ליהודים מאשר היהודים זקוקים לה. חוסר עליה יוליד יאוש ותבוסתנות ומנין ניקח יהודים לכל השטחים ששחררנו ועלינו ליישב" — אמר שמיר.

(סוף בעמוד 2)

מפקד הכוח הימי של אש"ף נהרג באתונה

בריגדיר מונזר אבו־ראזלה נהרג בהתפוצץ מכוניתו בנסיבות שטרם הוברר ● אש"ף מאשים סוכני ישראל וכורך זאת עם כניסת שמיר לתפקיד רה"מ

מאת ז'אן כהן, כתב „על המשמר" ביוון [illegible], כתבנו בלונדון

ראש הכוח הימי של אש"ף, מונזר ג'אור אבו־ראזלה, נהרג אור־לאתמול באתונה, כאשר המכונית בה נסע התפוצצה ממטען חבלה, והוא נשרף למוות.

הודעת משרד אש"ף באתונה מטילה את האחריות על המוסד וטוענת: „אין זה מקרה, שהרצח אירע באותו יום בו המחבל־לשעבר שמיר, נטל את ראשות הממשלה בישראל".

(סוף בעמוד 2)

„יש תורם, תתכונני" — הודיע ד"ר קם למושתלת הכבד הראשונה ברמב"ם

הניתוח הראשון של השתלת כבד בישראל החל אמש ועומד להסתיים היום לפנה"צ ● רק מאוחר יותר יוודע אם הניתוח עלה יפה ● ההשתלה בוצעה בגופה של מירה שיכמנטר, בת 39 מכפר־סבא כהשתלת חירום לאחר שחלה הידרדרות במצבה ● הרבנות טרם נתנה אישורה להשתלה, אך שרת־הבריאות אלמוזלינו נתנה אור־ירוק ● זהות התורם נשמרת בסוד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

ניתוח ראשון של השתלת כבד בישראל, נערך הלילה ועומד להסתיים בשעות הבוקר בבית־החולים רמב"ם בחיפה, בו הוקם המרכז הארצי להשתלות כבד. סגן מנהל בית־החולים ד"ר צבי בן־ישי מסר כי ההשתלה היתה השתלת חירום וכי תוצאותיה יוודעו רק לקראת שעות הצהריים היום.

השתלת הכבד הראשונה בוצעה עוד בטרם ניתן אישור הילכתי סופי לביצוע השתלות כבד, והתאפשרה תודות לתרומת כבד של משפחה שהטילה איסור מוחלט על זהותה.

המושתלת: מירה שיכמנטר

השתלת הכבד הראשונה בוצעה בגופה של מירה שיכמנטר בת 39 מכפר־סבא, שמצבה הידרדר לאחרונה והיא נזקקה להשתלת כבד בדחיפות.

האות להשתלת הכבד הראשונה ניתן למעשה אתמול בשעות הבוקר, שעה שנמצאה משפחה שהיתה מוכנה לאשר את תרומת הכבד. את הניתוח ביצע ד"ר יגאל קם, מנתח הכבד הישראלי הראשון שהתמחה בניתוחי כבד במרכז הרפואי בפיטסבורג שבארה"ב.

„יש תורם"

בעלה של המנותחת, לאוניד שיכמנטר, סיפר: „ד"ר קם התקשר למקום עבודתי והודיע לי שיש תורם מתאים. הייתי המום, אבל צילצלתי מיד לאשתי והודעתי לה להתכונן. זה היה מדהים מאוד". בני הזוג הגיעו בשעות הצהריים לבית החולים רמב"ם. שם החל „מבצע" הכנת

(סוף בעמוד 2)

צוות המנתחים של ד"ר קם, באחד הניתוחים הנסיוניים של השתלת כבד בגופו של כלב. (צילום: ישראל סאן)

„צעדי תגמול" אוסטריים

שגריר אוסטריה בישראל, אשר ביקר אתמול במשרד־החוץ בירושלים כדי לקבל הסבר מדוע ישראל אינה ממנה שגריר במקומו בוינה, מילא מן הסתם חובה שהוטלה עליו על־ידי שר החוץ האוסטרי. יש להניח, כי השגריר האוסטרי וכמוהו גם שר־החוץ שלו יודעים היטב, כי אי־מינויו של שגריר ישראלי חדש בוינה מהווה מחאה מינימאלית של ישראל על בחירת ד"ר קורט ולדהיים לנשיאה של אוסטריה. כזכור ממשלת ישראל החזירה לארץ את שגרירה בוינה מיכאל אליצור זמן קצר לפני טקס השבעתו של ולדהיים לנשיא. (כדי למנוע ממנו את חובת הנוכחות בטקס ולחיצת היד של ולדהיים). מאז לא נשתנה דבר המחייב שינוי עמדתה של ישראל. להיפך, נתגלו מסמכים חדשים המעידים כי ד"ר קורט ולדהיים לא רק ידע על הפשעים נגד היהודים, אלא הוא עצמו חתם על פקודות הרצח. אמנם ולדהיים אינו מגיב יותר על ההאשמות נגדו, אך נראה, כי בחירתו לתפקיד הנשיא לא העניקה לו עדיין חסינות מוחלטת. מכל מקום הוא נחשב כ„פרסונה נון־גראטה" במספר ארצות, ולא בנקל יחליט על „ביקור נשיאותי" בארצות חוץ.

בחודש הבא ייערכו באוסטריה בחירות לפרלמנט שבהן המפלגה השמרנית, „מפלגת העם", תנסה לגבור על הסוציאליסטים. זו המפלגה אשר תמכה בבחירתו של ולדהיים לנשיאות. ועל פי הנסיון למודה, כי ההאשמות של היהודים נגד ולדהיים הגדילו את התמיכה בו בקרב הבוחרים. נראה, כי המפלגה החליטה להשתמש באותו סוס אנטישמי גם בבחירות לפרלמנט. רק כך אפשר להסביר את הכרזתו החצופה של מזכיר המפלגה ש„איים" כי אם ישראל לא תשגר מייד את שגרירה לוינה תנקוט אוסטריה בצעדי תגמול, ותחזיר את שגרירה מישראל. זוהי מצה נחושה של פוליטיקאי אוסטרי שמרני, המבקש לצבור שוב קולות של בוחרים אוסטריים מסויימים, שאהדתם ליהודים היום מפוקפקת, בלשון המעטה, ועברם ביחסם אל היהודים בימי המלחמה גורם להם להזדהות עם קורט ולדהיים.

יש לתמוה על כך שגם שר־החוץ האוסטרי, הסוציאל־דמוקרטי, אף העלה אתמול תביעה דומה, אם כי שגרירו בישראל טרח להסביר, כי שר־החוץ לא כלל בהצהרתו „איום בצעדי תגמול" כלפי ישראל. אך נדמה, כי גם הצהרתו של שר־החוץ האוסטרי בעתוי זה אינה נקייה משיקולי הבחירות והעם האוסטרי, כנראה בחלקו הרב, אם כי לא ברובו, מגלה אהדה למי שמגן על ולדהיים מפני מאשימיו היהודים.

בנק ישראל מכחיש ששכר בכיריו צמוד לשכר הבנקאים

העתון „גלובס" מגלה, כי הצמדת השכר היא חלק מהסכם השכר של הבנק המרכזי ואחד הסודות הכמוסים במדינה

מאת כתב „על המשמר"

עובדי בנק ישראל, בעיקר בדרגים הבכירים, צמודים, ולוא באורח חלקי, אל השכר במערכת הבנקאות. זהו חלק מהסכם השכר של הבנק המרכזי שגם הוא אחד הסודות הכמוסים במערכת הציבורית בישראל - כך מדווח היום העיתון „גלובס".

בבנקים מעריכים, כי זו גם אחת הסיבות המרכזיות לכך, שראשי בנק ישראל יהססו לפעול בתקיפות בכל הקשור לשכר הבנקאים.

„גלובס" מוסר, כי גורמים ממשלתיים ציינו שמנהלי המחלקות בבנק ישראל מרוויחים למעשה יותר מהנגיד עצמו, שכן אלה צמודים לבנקים ואילו הנגיד צמוד לשרים. עם זאת, נהנה הנגיד מהטבות שונות שאינן מוענקות ליתר הבכירים בבנק ישראל (למשל, טיפול רפואי חינם לכל ימי חייו).

בשל כך מעריכים, כי אנשי בנק ישראל ימנעו מהתקפה חזיתית בנושא השכר, מחשש שפעולת תגמול של הבנקים „תמשוך את האש" אל הבנק המרכזי.

„קשקוש אחד גדול"

בכירים בבנק ישראל הגדירו את הידיעה כ„קשקוש אחד גדול של עתון „גלובס". הבכירים אמרו, שפרט למשכורת של הנגיד, שנקבעה על־פי חוק בנק ישראל על־ידי הממשלה, יש דרוג של שכר כל עובדי הבנק, כולל הבכירים. שכרם של העובדים הבכירים מקביל פחות או יותר לשכר הבכירים באוצר, ואם הוא גבוה במקצת — אין זה משמעותי, אמרו הבכירים.

העדות חגגו באשקלון ובאשדוד — גם בלי השרים

מאת רמאל גאון, כתבנו מדרום

רבבות חוגגי הסהרנה בפארק באשקלון ובאלף משתתפי הקונגרס של יהודי גרוזיה בקולנוע „אולימפיה" באשדוד חיכו לבואם של ראש הממשלה, ממלא מקומו והשרים האחרים, אך אלה לא הגיעו בשל אישור הממשלה בכנסת, ישיבת הממשלה החדשה והגשתה עם חנוכתה, והחגיגות התנהלו גם בלעדיהם.

אפרים גוה, מ"מ ראש עיריית אשדוד, שאירגן את הקונגרס של עולי גרוזיה, סיפר לכתבנו, כי המטרה המוצהרת של הקונגרס היא לסכם 20 שנות קליטה של עולי גרוזיה. „קליטה שידעה ימים קשים מאוד. היום זו קבלת פנים צוננת, אך זו היתה גם קליטה שידעה לפרוץ אל מעבר להצלחה במעט בכל תחומי החיים".

במשך היום עסקו באי הקונגרס, המייצגים 40 אלף עולי גרוזיה בארץ, בשאלות עקרוניות, ביניהן כיצד להביא חזרה את 40 אלף יהודי גרוזיה החיים עדיין שם, וכיצד לעודד את בני הנוער ללימודים גבוהים באוניברסיטאות ובתי ספר טכניים כדי להגביר את השתלבותם ומעורבותם במערכות המובילות של מדינת ישראל.

הקונגרס ננעל בתכנית אמנותית בה השתתפו מיטב אמני העדה, ביניהם הרביעייה הקולית „קורך".

רבבות בסהרנה

רבבות מבני העדה הכורדית ואורחים רבים מכל האיזור מילאו את הפארק הלאומי באשקלון עד אפס מקום. באווירה של הפנינג (פולקלור) כמקובל באירועים כאלה, האווירה העממית והעליזה היתה שזורה בהופעות של להקות רבות, מבני העדה ומן להקות אורחות מעדות אחרות.

יו"ר העדה הכורדית, חביב שמעון, אמר בתשובה לשאלה, כי הסהרנה נערכת הן כדי להפגיש את בני העדה והן כדי לשמר ולא להשכיח אלמנטים חשובים ויפים בפולקלור העדה הכורדית והשורשית הזאת.

2 פועלים מעזה הותקפו בבת־ים על רקע לאומני

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

שני פועלי נקיון ערבים מעזה, המועסקים על־ידי עיריית בת־ים, הותקפו אור לאתמול על רקע לאומני, על־ידי שני צעירים יהודים שהתחזו לשוטרים.

המתלוננים סיפרו, כי בשעה 2 לפנות בוקר, בעת שהובילו עגלות אשפה ברחוב, התנפלו עליהם שני צעירים ואחד מהם איים עליהם בסכין.

לטענת פועלי הנקיון, התחזו הצעירים לשוטרים וערכו חיפוש על גופם. לאחר מכן היכו אותם מכות נמרצות.

עוברי אורח הבחינו במתרחש והזעיקו את המשטרה.

המשטרה ערכה סריקות ועצרה שלושה חשודים. אחד מהם שוחרר לאלתר, לאחר שהתברר כי לא היה מעורב בתקיפה. שני החשודים אחרים, בני 20, מבת־ים ומחולון — נעצרו להמשך חקירה. פועלי הנקיון לא נזקקו לטיפול רפואי. הם טענו במשטרה, כי התוקפים היכו אותם על רקע רצח היהודים בעזה ואיימו עליהם בסכין, אולם הם הצליחו להימלט מהם.

האחיות דחו העיצומים ליום ה' בעקבות חידוש המו"מ מחר

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

אחיות בבתי־החולים החליטו אתמול לדחות את העיצומים ליום ה' הקרוב, לאחר שנקבעה עימן פגישה לחידוש המו"מ למחר אחה"צ.

בישיבת מטה המאבק שהתקיימה אתמול החליטו האחיות, כי אם תחול התקדמות במו"מ מחר ותיענה תביעתן בנושא קיצור שבוע העבודה, ידחו העיצומים. אם לא תתקבלנה הצעות האחיות — הן לא תהססנה לפתוח בשורה של שיבושים ועיצומים בכל בתי־החולים.

כזכור הודיעו האחיות בשבוע שעבר, כי הן מצפות עד יום שלישי (היום) לתשובת הממונה על השכר באוצר, הילל דוראי, בנושא קיצור שבוע העבודה. בינתיים נדחתה הפגישה למחר, והאחיות נעתרו, כאמור, לבקשה לדחות את העיצומים.

האחיות שיגרו לשר־הבריאות לשעבר, מוטה גור איחולי החלמה מהניתוח שעבר.

האוצר דוחה כמגוחכות את טענות מנהלי „פרוטארום"

בדבר אי־מימוש ההסכם לפריסת חובות המפעל

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי

הטענות של מנהלי „פרוטארום", כי משרד האוצר אינו מבצע החלטות שהתקבלו בנוגע לפריסת החובות של המפעל הן מגוחכות — כך אומר מקור בכיר באוצר לכתבנו, בעקבות פניית מנהלי המפעל לשר התעשייה והמסחר, אריאל שרון.

אותו מקור הודה, כי האוצר הפסיק להעביר למפעל כספים לקרן לאיזון מחירי החשמל, בסך כולל של כמיליון דולר, אולם לדבריו, פעולה זו נעשתה בגלל חובות של למעלה מ־10 מיליון דולר של „פרוטארום" לאוצר. הכספים מועברים למעשה למפעל, אולם הם מיועדים לצמצום חובותיו לאוצר — אמר המקור הבכיר.

בסוף השבוע שעבר נפגשו ראשי „פרוטארום" עם השר שרון, ובעקבות הפגישה פנה שר התעשייה והמסחר לשר האוצר וביקשו לקיים את ההסכם עם „פרוטארום", כדי למנוע את התמוטטות המפעל.

מנכ"ל „פרוטארום", אריה מרקמן, אמר אתמול לכתבנו, כי המפעל הצליח להגדיל את היקף הייצור באופן משמעותי והוא יוצר היום תזרים מזומנים חיובי של 500 עד 700 אלף דולר בחודש. בסך הכול מסתכמים חובות המפעל בכ־45 מיליון דולר — 5 מיליונים המפעל אמור להחזיר השנה ועוד 10 מיליון דולר ב־1987.

לדברי מרקמן, על־פי סיכום שהושג באוגוסט 86', התחייבה הממשלה לבצע באורח הדרגתי ומבלי להתנות זאת בתנאים נוספים את פריסת ההלוואות שבמעורבותה. אולם הבעיה המיידית של המפעל היא אי העברת כמיליון דולר כביטוי לאיזון מחירי החשמל. „תיקצבנו את הסכום הזה להחזר חובות לספקים ואי העברת הכספים זה ארבעה חודשים גורמת לנו קשיים רבים" אמר מרקמן. כאמור, באוצר דוחים את טענות מנהלי „פרוטארום" ואומרים כי כל הסיפור תמוה, כיוון שעתה מצבו של המפעל אינו גרוע והוא מסוגל לעמוד בהתחייבויות שלו. האוצר מצדו מוכן לעמוד יחד עם הבנקים בפריסת החובות.

מקור בכיר באוצר אף מתח ביקורת על כך, שהקבוצה המחזיקה בשליטה ב„פרוטארום" נמנעת מלהזרים עוד 1.65 מיליון דולר למפעל, כפי שנדרשה.

נער דקר את חברו בטירת הכרמל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נער בן 15 תושב טירת הכרמל, נדקר אמש על ידי קטין אחר ומצבו קשה.

המקרה ארע אמש סמוך לשעה 9.30 בערב, כששני נערים החלו לריב ביניהם. אחד הנערים דקר את חברו בכלי חד וזה פונה לבית־החולים „כרמל" במצב קשה ונותח. ניידות הנוער של מרחב חיפה יצאו לטירת הכרמל ועצרו נער החשוד בדקירות.

● פרופ' מיכאל קונפינו, ראש הקתדרה לתולדות רוסיה ומזרח אירופה ע"ש סמואל רובין באוניברסיטת תל־אביב, חזר מביקור של שבוע ימים בבודפשט, על־פי הזמנת האקדמיה ההונגרית למדעים.

מזג האוויר

מזג האוויר היום יהיה מעונן חלקית.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 15 עד 22; רמת הגולן 12 עד 22; נהריה 14 עד 26; צפת 12 עד 21; טבריה 15 עד 28; עפולה 13 עד 27; השומרון 13 עד 23; תל־אביב 17 עד 25; נמל התעופה לוד 15 עד 25; יריחו 17 עד 30; עזה 17 עד 25; באר־שבע 13 עד 26; אילת 19 עד 30. (עתי"ם)

אמש בפסטיבל עכו

הימנון לנפט ומזמור לדוד

מחנה עבודה, אי־שם הרחק מארץ־ישראל, בו כלואים הישראלים אחרי ניצחון הערבים על היהודים. נושא מרתק, רעיון מבריק. זו המסגרת שהמציא אברהם שושנר להצגתו „נפט". זארה ורתאנאן הוא מפקד אימתני, והמחבר עצמו עבר ישראלי נכנע וסתגלן. עד כאן הכל מצויין, אבל פתאום הופכת האוטופיה המאיימת לפארסה מגוחכת, דוחה, שטחית ובעצם מיותרת. המחבר לא גילה נפט בימתי בהצגתו, אותה כיים גדי עינבר בצורה עשירת רעיונות. אבל גם בימוי מבריק ומשחק טוב של אחרים מן הצוות לא יכול להציל קשקוש שכזה.

בכלל, יותר קל להתחיל לכתוב מחזה מאשר לסיים אותו. „מזמור לדוד" מאת תמיר גריתברג בבימויו של ג'ק מסינגר, מטפל בצורה מרתקת בהווי ההומוסקסואלים בגן העצמאות התל־אביבי. משה איבגי הוא עבריין, שנקלע לגן, בו מרחפת ושולטת מן רוח פוקית, המזכירה את הקונפרנסייה מהמרט „קברט", דמות שמגולם בצורה מצויינת יוסי אשדות. עיצוב הבימה של משה שטרנפלד והתאורה של יחיאל אורגל משלימות את התמונה. אבל אחרי פתיחה מבטיחה וסצנות דרמטיות עזות ומשעשעות מסתבך המחזאי בווירוס ה„איידס", לא עלינו, והמחזה שלו מת בגסיסה ממושכת. למרות הסיום המתמשך זהו אחד המופעים הטובים ביותר בפסטיבל. הוא אנושי מאד ויחד עם זאת בימתי.

אבל העבודה המושלמת ביותר שראיתי עד כה היא זו של הכמאית אננס פלדש־לב, שבימה את המחזה „הימנוני" מאת ג'ורג' שווידה, בו פועל שיכור ואשתו (פיני מיטלמן וענת קרטס), קשי יום ועלובי לילה, חיים במין סיטו יומיומי של עליבות ואפרוריות כשהחברה הכביכול נאורה „עוזרת" להם על־ידי קנסות, מאסר, העברת ילדיהם למוסד ממשלתי והתערבות כאילו חיובית ודואגת. זו הצגה מזעזעת, בשלה ומלאה.

גיורא מנור

התקרבות בין העובדים להנהלה בבנק לאומי

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי

אתמול המו"מ בין הנהלת בנק־לאומי לועד העובדים על הסכם השכר לשנה הקרובה, והדיונים נמשכו בשעות המאוחרות של הלילה. נודע, כי חלה התקרבות בין הצדדים.

בראש צוות ההנהלה ישב אתמול מנכ"ל בנק־לאומי מרדכי איינהורן, שריוות לנציגי ועד העובדים על התוכנית לצמצם את מספר העובדים הבכירים ולקצץ בשכרם.

באשר לשכר כלל העובדים, נודע כי חלה התקרבות מסויימת בין הצדדים. כזכור, דורשים העובדים לקבל תוספות שכר בשיעור 5 עד 6 אחוזים, כמי שניתן לסקטורים אחרים במשק.

איינהורן נמנע מלאשר את הידיעה כי היו"ר לשעבר ארנסט יפת יפרוש לחלוטין מהבנק, אולם מדבריו לעובדים ניתן היה להבין כי יפת אכן יפרוש בקרוב.

נתן גרוס זכה בפרס על ספר זכרונותיו מהשואה

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

הסופר וכמאי הקולנוע נתן גרוס, זכה בפרס על ספרו „מי אתה אדון גרימק", שבו הוא מתאר את תלאותיו וסבלות משפחתו בתקופת השואה בקראקוב ובצד הארי של וארשה. הספר יצא לאור בהוצאת „מורשת" בספריית פועלים.

הפרס בסך 500 דולר הוענק לו מטעם „קרן לוסטיג" שליד „משואה" (להנצחת חברי תנועות הנוער הציוניות בשואה ובמרי) — בטקס שנערך בבית־סוקולוב בתל־אביב בנוכחות קהל רב. זו הפעם הראשונה מעניקה קרן לוסטיג פרס לעידוד ספרות ומחקר בנושא השואה.

יוחנן כהן שקרא את נימוקי השופטים אמר כי הספר מתאר בצורה עזה ודרמטית את המאבק להישרדות במסווה של זהות ארית. יצחק גולן העלה את זכרו של ליאון לוסטיג, שאף הוא פעל בזהות ארית והציל רבים מהנוכחים באולם.

גם ערביי הגליל רוצים הטבות קו־עימות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ישובים ערבים בגליל מתכוונים לפנות בשבועות הקרובים לממשלה, כדי לקבל את אותן הטבות עליהן החליטה הממשלה בישיבתה האחרונה ואשר הוענקו לארבעה ישובים ערבים בגליל.

כמה ראשי ישובים ערבים בגליל סבורים, שמכל הבחינות, לרבות המרחקים הגיאוגרפיים, אין שום הבדל בינם לבין הישובים הערבים שזכו להקלות במס הכנסה וכסיוע לבנייה בישוביהם.

מפ"ם — הקיבוץ הארצי
המחלקה הרעיונית פוליטית
קוראים לכל חברי מפ"ם בעיר, בקיבוץ ובכפר
להשתתף באירועים: ארועי סוכות תשמ"ז — מפ"ם על המפה
קרית־שמונה, לשוויון חברתי וקידום עיירות הפיתוח
יום ג' 21.10.86, בשעה 19.00, ברחבת העירייה
משתתפים: חנן ארז, מיכאל יעקובי, שלום יוסף, פרוספר עזרן, שלמה בוחבוט, שאל עמור, זלמן גסטר, אברהם ברושי, מישל אלמליח, רעיה רטיג, שמואל כהן, אמירה סרטני, שימי תבורי
(במקרה של גשם האירוע יעבור לאולם שניר)

אלפים התארחו בסוכת מפ"ם בקריית־שמונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אלפים מתושבי קרית שמונה נטלו חלק אמש בסוכת מפ"ם בעיר, שנועדה להביע הזדהות עם תושבי עיירות הפיתוח.

הסוכה הענקית עשויה רשתות דיג, נפרשה על כר רשא ענקי מאחורי בניין העירייה, אשר התמלא כמשפחות שלמות שישבו יחד כדי לצפות בזמרים, להקות, פייטנים, ולהקשיב לנאומיהם של ראשי עיירות הפיתוח וחברי כנסת של מפ"ם.

קרית שמונה, אשר ידעה בעבר תקופות של אלימות וניכור בין תושביה לבין התנועה הקיבוצית, התגלתה אמש בפניה היפים והאמיתיים. אלפי הנוכחים מחאו כפיים, הקשיבו לנאומים ונהגו מן הערב.

מיכאל יעקבי מקרית שמונה, תבע מן הממשלה וההסתדרות לממש הבטחותיהם לתת עדיפות לקרית שמונה ולהקים מפעלים שיספקו תעסוקה לכל על רקע אבטלה של 300 מתושבי המקום.

ראש העיר פרופסור עזרן, חבר הליכוד, שסייע ללא גבול לקיום הערב, הרגיש שקרית־שמונה היתה זו שממנה יצאה הקריאה הראשונה להקמת ממשלת אחדות לאומית.

הוא ציין, שכל תושבי האיזור משתפים פעולה עם ההתיישבות העובדת על כל זרמיה, דבר המוכיח, שניתן לגשר על כל הפערים אם רוצים בכך.

שלמה כוחבוט, ראש עיריית מעלות, תבע גם הוא להעדיף את עיירות הפיתוח על פני איזורים אחרים. חנן ארז, מזכיר מפ"ם, הדגיש שהסוכות שמקיימת מפ"ם השבוע באיזורים שונים בארץ, מייצגת את כמיהתה לשיוויון חברתי, התיישבות, בטחון ושלום.

ח"כ אמירה סרטני ציינה, שסגירת הפערים אינה עומדת בניגוד לקיומן של מסורות שונות, ואין מטרתם מיזוג מוחלט.

יומם הראשון

(סוף מעמוד ראשון)

אחה"צ השתתף שמיר בטקס איכלוס הישוב כוכב יאיר במערב השומרון. בטקס הוכרז על הקמת שלב ב' של הישוב שבו מתוכננות 600 יחידות דיור נוספות על 300 היחידות הקיימות היום. בדבריו חלק שמיר שבחים ליוזמי היישוב וציין כי זוהי דוגמה לארגון מעולה, יוזמה מבורכת והג למפעל ציוני.

„מה שכתב בסנדיי טיימס היה מצוץ מהאצבע, כאילו אנחנו המעצמה השישית בעולם. אנחנו לא מעצמה, אבל אנחנו מדינה חזקה ובטוחה. אנחנו חזקים כלי לצעוק ולעשות רעש, בלי לדבר על הזמן על קומה זקופה. אנחנו מספיק חזקים כדי לדבר על שלום" — אמר אמש שמעון פרס, בהופעתו הראשונה כשר־החוץ וממלא־מקום ראש־הממשלה. פרס דיבר בבאר־שבע, בכנס לציון יום שחרור באר שבע, שנערך במסגרת ארועי שנת ה־100 להולדת בן־גוריון.

מחפש מקומי כממלא מקום

„אתמול בוצעה הרוטאציה, כתוצאה מזה אני ממלא מקום. לכן אני גם מחפש את מקומי," אמר פרס לקול צחוק הקהל.

לעתונאים אמר פרס כי הוא מרגיש מצויין ביומו הראשון כשר־חוץ, וכי הוא רואה סמליות רבה בכך שאת ביקורו הראשון הוא עושה דווקא בנגב. „אני מסתכל מה השקיעו ביהודה ושומרון, ואני מסתכל מה הזנחנו כאן בנגב, שהוא 60 אחוז משטחה של ישראל", אמר פרס.

משמעות הודעת ברי

(המשך מעמוד ראשון)

כי הודעת נביה ברי היתה לא שלמה, מעורפלת וחסרת פרטים רבים, הדרושים כדי שתהיה אמינה.

דרישות קשות

מומחים לענייני לבנון אמרו אתמול כי דרישותיו של מנהיג „אמל" בתמורה לנווט הפאנטום כפי שהובנו מהודעתו, מסתכמים בנסיגה ישראלית מלאה מאזור הבטחון בדרום לבנון ושחרור של כלל השבויים בכלא אל־חיאם.

„אין ידיעות מוסמכות על מקום הימצאותו של הטייס השבוי ואנחנו בשלב זה ממתינים לידיעות נוספות", אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין במהלך ביקורו בגבול הצפון בלווית הרמטכ"ל אלוף פיקוד הצפון. „אין לנו בשלב זה הודעה ברורה עם המחשה בידי מי נמצא הטייס, היכן נמצא ואם נדרש עבור שחרורו תנאים כלשהם" הוסיף רבין. שר־הבטחון ציין שעמדותיה של ישראל, המבוססות על סמך הודעתו של „אמל", היא שישראל רואה בארגון גם אחראי לשלומו בטחונו והחזרתו של הנווט הישראלי. בתגובה לשאלה אם יתכן שהנווט נמצא כבר בידי סוריה השיב חשר שאין לו ידיעות מוסמכות להוסיף על מה שפורסם כבר בעניין זה.

פרס: חסר מידע

„אין טעם ליצור רושם כאילו אנו מנהלים מו"מ באמצעי התקשורת להחלפת שבויים עם „אמל", לפני שיש בידינו אינפורמציה מלאה על מצבו של נווט הפאנטום, שהופל בלבנון ועל מקום הימצאו. צריך לדעת זאת במדויק ובשלב זה אנו מצהירים ש„אמל" ונבי ברי אחראים לשלומו ובטחונו של הנווט" — כך אמר אתמול גם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס שדיבר בבאר שבע.

בזכור, הצהיר מנהיג „אמל" נבי ברי, שעל ממשלת ישראל לשחרר את כל העצירים הפלשתינאים שבידיה ולצאת מלבנון, בתמורה לשחרור הטייס של מטוס הפאנטום שהופל בשמי לבנון השבוע. על שאלת כתבים לעמדת שר החוץ כלפי הצהרה זו אמר פרס, שעדיין חסר מידע לגבי גורלו של הטייס. „קודם אנו רוצים לדעת בבירור מה מצבו, היכן וכיצד הוא מוחזק ורק אחר כך ניזום מהלכים לשחרורו. בשלב זה של העדר אינפורמציה מלאה לגבי שאלות אלה, אין מקום לתגובות על הכרזות של ארגוני מחבלים ושל נבי ברי בכל זה, לכן כרגע מוקדם עדיין לדבר על כל מו"מ שהוא."

מנהיג המיליציה השיעית „אמל" נביה ברי, אישר אתמול כי הטייס הישראלי שצנח ממטוסו ביום חמישי שעבר בעת תקיפה בדרום לבנון, נמצא בידי „אמל".

ברי דיבר במסיבת עתונאים במערב ביירות המוסלמית. היה זה אישור רשמי ראשון מצד תנועת „אמל" כי היא מחזיקה בטייס, לאחר שפורסמו ידיעות סותרות על מקום הימצאו.

דיפלומטים מתווכים

דיפלומטים מערביים מתווכים בנסיונות להחליף את הטייס הישראלי השבוי תמורת אסירים לבנוניים ופלשתינים, כתב אתמול בביירות העתון „אל־ליבה". העתון הלבנוני מסר מפי מקורות יודעי דבר, כי נציגים ישראליים הודיעו למתווכים דיפלומטיים כי הם מוכנים לשחרר לבנונים תמורת הטייס. אך הוא הוסיף, כי הגורמים המחזיקים בטייס דרשו את שיחרורים של כל הלבנונים והפלשתינים המוחזקים בבתי כלא ישראליים. מקורות מקורבים למיליציה הישראלית אמל, מסרו כי אמל לכדה את הנווט והעבירה אותו לבקעת לבנון, בשטח שבשליטת הסורים. (עתי"ם, עז"ה, ע"צ)

מפקד הכוח

(המשך מעמוד ראשון)

ההודעה קוראת לממשלת יוון „לשים קץ לפעילויות ללא גבול של המוסד' ביוון".

ממשלת יוון הודיעה, שהיא חוקרת את הפרשה.

הגיע ליוון מתוניס

מונזר הגיע ליוון לפני 5 ימים מתוניס, בדרכו לצפון תימן ונשא דרכון של מדינת מאוריציוס על שם מונזיר ג'ונדר. מקורות קרובים לחקירה סבורים, שהדרכון היה מזויף.

עוד טוענים אותם מקורות, שיתכן שהנרצח היה בדרכו להניח את מטען החבלה במקום מסוים, אך בגלל תקלה במנגנון התפוצץ טרם זמנו.

הנרצח היה נשוי ואב ל־4 ילדים ונולד לפני 45 שנה בפלשתינה. הוא היה חבר המועצה הלאומית הפלשתינאית וגם חבר של המועצה המהפכנית של אל־פתח.

אחראי לטרור מחים

עוזי מחנימי, מוסר מלונדון: מונזר אבו־זואלה היה אחראי במשך שנים רבות לכוח הימי של הפתח, ועקב כך לנסיונות פיגוע רבים של הפתח' נגד ישראל מהים.

באתונה נרצח ב־1984 מאמון מריש, מהמפקדים הצבאיים הבכירים של הפת"ח, על־ידי מתנקש רכוב על אופנוע שירה בו מקרוב באחת הצמתים הראשיות של הבירה היוונית.

ההסכם במשרד החוץ

(המשך מעמוד ראשון)

הסתייגותו ממינוי שני מנכ"לים במשרד החוץ.

התנגדות ועד העובדים

ועד העובדים טען, כי מינוי שני מנכ"לים נוגד את מסורת משרד החוץ ועלול לפגוע בתיפקוד המשרד. פרס השיב, כי תיפקוד המשרד נתון לסמכות השר.

הוועד העלה גם את שאלת תפקידיהם של היועצים ד"ר אריה עופרי, יעקב היכל ואברהם בורג. פרס השיב, כי אין לו שום כוונה שאנשים שאינם שייכים למשרד החוץ (השלושה אינם שייכים) יעסקו בנושאי משרד החוץ.

הבוקר יקיים ועד העובדים ישיבה ראשונה עם המנכ"ל טמיר. לאחר מכן יקיים הוועד ישיבת מליאה, בה יחליט על עמדתו.

ד"ר ביילין — מס' 2

ההסכם שהושג בקשר למינוי שני המנכ"לים קובע, כי „המנכ"ל המדיני יהיה מספר 2 במשרד, לאחר שר־החוץ".

ד"ר ביילין יהיה יו"ר ועדת המינויים במשרד החוץ ויעמוד גם בראש „מטה השר" שיוקם, ואשר ישתתפו בו המנכ"ל טמיר, היועץ המדיני ד"ר נמרוד נוביק, מנהל לשכת השר אורי סביר, הסמנכ"לים למידע ותקשורת, מחקר, המעצמות, אירופה ודרום־אפריקה, וכן כל עובד אחר שיהיה דרוש לדיון ולעבודה. מטה השר יעסוק בכל הנושאים שהוזכרו — מידע ותקשורת, המעצמות, אירופה ודרום־אפריקה. יו"ר המטה ד"ר ביילין יוריד את הנחיות המטה לגופים האחראים. עוד קבוע ההסכם כי גם המנכ"ל המדיני וגם המנכ"ל יוכלו לקבל את המידע הדרוש למילוי תפקידיהם במישרין מהממונים האחראים לכך ויוכלו להיפגש עם השגרירים השונים.

טמיר — כל השאר

התחומים שההסכם אינו נוגע בהם ישארו בטיפול המנכ"ל טמיר. תחומים אלה הם אפריקה ומצרים, תהליך השלום ואגפי המינהל והתיקצוב. עוד הוחלט כי טמיר יתמקם בלשכת המנכ"ל ואילו לביילין יועד אולם „חיל". במשרד החוץ שררה אתמול אווירת מתח ודיכאון. בעקבות ההסכם על חלוקת הסמכויות העירו עובדים במשרד כי ההסכם ייבחן כאופן יישומו, ורק לאחר מספר שבועות יהיה אפשר לדעת את מידת הצלחתו.

אין מנוס מקיצוץ בתקציב הבטחון

„אין מנוס מקיצוץ בתקציב הבטחון. צריך לזכור כי מצבנו השתפר ושלישראל יש היום רק אויב פוטנציאלי אחד — סוריה וזוהי מהפיכה בבטחון ישראל" — אומר שר־המשטרה חיים בר־לב, בראיון החודש לעתון בית ברל „דף חדש".

בחלק אחר של הראיון אומר שר המשטרה כי „אש"ף אינו יכול בשום תנאי, להיות בר־שיח מכיוון שהוא איננו הכתובת לקביעת הגבולות, ומדיניות בשטחים. אש"ף הוא כתובת לדבר אחר — לכינון מדינה פלשתינית שהקמתה בין ישראל לירדן הינה מירשם בדוק לחוסר יציבות".

אבלים וכואבים
עם הילקח מאתנו
בתנו היקרה
רויטל (טלי) ברנד
שנספתה בתאונת־דרכים
ההלוויה תתקיים היום, יום ד' 22.10 בשעה 15.00
בבית־העלמין בשער־העמקים
המשפחה
ובית שער־העמקים

לירון ברנד
אתך באבלך במות
אחותך
משלחת איזור צפון
וההנהגה הראשית של השומר הצעיר

„על המשמר" עתון יומי
תמויל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה שער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל: 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חרדים 102—121, טל' 6—225125, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 675673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

קולט אביטל, מועד עובדי משרד החוץ:

שני מנכ"לים יהוו בעייה תיפקודית

צוטטתם בעתונות כמי שמביעים „שאטינמש וזעל־נמש ואכזבה מן האקרובטיקה הפוליטית" של שר־החוץ החדש. והכוונה היא למינוי שני מנכ"לים למשרד החוץ. יש מתיחות בקרב העובדים?

— ההודעה לעתונות לא היתה מדויקת. פשוט הבענו צער על כך שיש בעיות בקביעה מי יהיה מנכ"ל משרד החוץ.

כנראה שיהיו שני מנכ"לים. מה עמדתכם?

— כעובדי משרד החוץ נראה לנו שמינוי שני מנכ"לים למשרה יכול להוות בעייה מבחינה תיפקודית — חלוקת התפקידים לא תהיה ברורה. 38 שנה מתפקד משרד החוץ עם מנכ"ל אחד ולא נשמע כדבר ההוה שיכהנו שני מנכ"לים בכל משרד ממשלתי אחר.

כיצד נראה לך יפתרו את בעיית המינויים?

— הבעייה צריכה להיפתר מעצמה. כך אנו מקווים לפחות. יש כרגע דיונים בין השר לבין שני המיועדים למשרת המנכ"ל. נתבקשנו על־ידי פרס להמתין לתוצאות הדיון ואז לבדוק את פני הדברים. הסכמנו להמתין.

ואם לא ימצאו תוצאות הדיונים חן בעיני עובדי משרד החוץ?

— אז נצטרך להתכנס ולדון במצב החדש.

היו לכם טענות לגבי איוש תפקידים אחרים במשרד ואיימתם לנקוט בסאנקציות. נרגעתם מאז?

— בשלב זה אין מתיחות. היו לנו טענות כשהובאה לפנינו רשימה של 20 איש שהיו אמורים לאייש את לשכת שר־החוץ החדש. מכיון שהובטח לנו שלא כך יהיה והרשימה תקטן, אז נרגענו. אם מדובר בשר ולשכתו, כשרק חלק יעסקו בענייני משרד החוץ וחלק בעניינים אחרים, זה לא מפריע לנו. אבל אם כל אחד יביא לו לשכה משלו אז הנטייה של ועד העובדים היא לפעול בתקיפות וגם לנקוט בסאנקציות.

רונית מורגנשטרן

„יש תורם, תתכונני"

(המשך מעמוד ראשון)

האשה לניתוח בעוד בית החולים נערך לניתוח כבר בשעות הבוקר. בשעות הבוקר גם נתנה שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו את אישורה לביצוע הניתוח.

לא היה כסף לניתוח בחו"ל

מחלת הכבד (צירוזיס) התגלתה אצל מירה שיכמנטר לפני כשבע שנים ומאז היא עברה טיפולים רפואיים שונים להקלת תופעות המחלה. במוצאי יום הכיפורים אושפזה החולה בבית־החולים בפעם האחרונה לצורך בדיקות. מירה שיכמנטר הינה אם לשניים ואתמול המתינו לה בעת הניתוח בעלה ליאוניד, ובתה בת ה־18 רימה, המשרתת בצה"ל.

בעלה אמר אתמול כי אילו היו צריכים לממן את ניתוחה של אשתו בחו"ל ספק אם היו מצליחים לגייס סכום של 200 אלף דולרים שנדרשו לניתוח בארה"ב.

עוד סיפר בעלה בהתרגשות: „ידענו שמירה היא אחת המועמדות להשתלת כבד אבל לא ידענו שהיא תהיה הראשונה".

עידן חדש

מנהל בית־החולים בפועל, ד"ר אלברט סטינגר, אמר אמש כי השתלת הכבד מקדמת את בית־החולים רמב"ם לעידן חדש ומעמידה אותו בשורה אחת עם גדולי המרכזים הרפואיים בעולם. הוא הוסיף כי בית־החולים היה עסוק באחרונה בהכנות קדחתניות לרגע זה וכי נערכו הכנות לוגיסטיות שלוו ברכישת ציוד רפואי מתוחכם וכן נערכו השתלמויות שונות לצוותי הרפואה.

השתלות לכלבים

כתבנו מזכיר כי בבית־החולים רמב"ם בוצעו בשנה האחרונה חמישה ניתוחי כבד לכלבים כדי לאמן את צוות הרופאים והמרדימים, וכולם בוצעו בהדרכתו ובאחריותו של ד"ר יגאל קם, שערך את ההשתלה גם אמש. עוד יצויין כי ד"ר קם עורך מספר גדול של השתלות כבד בבני אדם בבית־החולים בפיטסבורג, שם התמחה בהשתלת כבד.

הניתוח „הולך טוב"

ניתוח השתלת הכבד „הולך טוב" מסר רופא בכיר בשעות הלילה המאוחרות לכתב עתי"ם בחיפה, מאיר שושני בפתח חדר הניתוח במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

כתב עתי"ם מוסר, כי בתום שש שעות לביצוע הניתוח הכינו המנתחים את כבד התורם להשתלה ובשעת מסירת הידיעה עוסקים המנתחים ד"ר יגאל קם פרופ' אלפרד שרמק פרופ' עמי כרוליו ופרופ' משה חשמונאי בעקירת הכבד הנגוע מגופה של החולה. להערכת הרופאים המנתחים יימשך הניתוח מעט יותר מעל למתוכנן, לאחר שהמנתחים נתקבלו בהידבקויות כלי דם בגופה של המנוחה כתוצאה מניתוח שעברה בעבר. (עתי"ם)

● שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, הודיע אמש, כי מינה את צ'ארלס רדמן, שכיהן עד כה כסגן לדובר הסטייט דיפרטמנט, לדובר הראשי של משרד החוץ, במקומו של בארנארד קאלב אשר התפטר מתפקיד זה בתחילת החודש.

● הסופר אלי ויזל, חתן פרס נובל לשלום 1986, אמר אמש בבוסטון כי הוא עומד לצאת היום לבריה"מ כדי לנסות ולשכנע את שלטונות בריה"מ לאפשר את הגירתם של היהודים המעוניינים בכך.

לאברהם, למשפחה ולשער־העמקים
משתתפים באבלכם הכבד במות
טלי ברנד
קיבוץ הזורע

במלאת שנה
למות חברתנו
שרה לבלבג
נעלה לקברה ביום חמישי 23.10.86 בשעה 16.00
המשפחה
וקיבוץ בית־אלפא

קולק: פרישת קמחי — תופעה חמורה

תזמורת כסאות מוסיקליים „הנעימה" בכניסת פרס למשרד החוץ

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

בלישכת ראש הממשלה ובלישכת שר החוץ נערכו אתמול בבוקר טקסי פרידה וכניסה לתפקיד בהשתתפות ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס. בטקס, שנערך במשרד החוץ, לא נכח המשנה למנכ"ל חנן בר־און, העומד לפרוש מתפקידו.

שר החוץ פנה אתמול בבוקר למנכ"ל היוצא דוד קמחי וביקש ממנו להמשיך לבצע מדי פעם משימות מיוחדות מטעמו, כשגריר מיוחד. קמחי קיבל את ההצעה על בסיס של שקל בשנה. נשיא המדינה ערך אתמול סעודת צהריים אינטימית של פרידה לכבוד דוד קמחי, בה השתתף גם טדי קולק.

שר החוץ נועד אתמול בבוקר לפגישה קצרה גם עם יו"ר ועד העובדים צבי מזאל וביקש, כי הוועד לא יפעל עד שלא יוכרע בשעות הקרובות נושא המנכ"ל. פרס הבטיח, כי לאחר מכן יפגוש את הוועד. מזאל נענה לפניה (על הפגישה בין שר החוץ וועד העובדים ראה ידיעה נפרדת).

טדי קולק אמר אתמול כי הוא רואה בחומרה את העברתו של דוד קמחי מתפקידו כמנכ"ל משרד החוץ.

ראש העיר התייחס לעניין במהלך כנס ראשי ערי התיירות שהתקיים אתמול בירושלים. קולק אמר, כי פרישתו של קמחי מתפקיד הינה תופעה מעציבה וחמורה בחיי המדינה משום שמדובר בעובד ציבור בעל יכולת אשר תרם רבות למדינה ואשר מסיבות פוליטיות מסויימות, נאלץ לעזוב את השירות הממלכתי.

ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס, עם חילופי התפקידים ביניהם. (י.פ.פ.א. בע"מ / אפי שריר)

יום ראשון כשרה בביקור בבית־חולים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שרת הבריאות בממשלת יצחק שמיר בחרה לבלות את יום כהונתה הראשון כשר בממשלת ישראל עם פגי בתי־החולים „אסף הרופא" במלאת 37 שנה למרכז הרפואי.

בפגיה המשוכללת בארץ הקיימת זה 11 שנה, התכנסו אתמול כל בוגרי הפגיה. חיתה שם משפחת גלזל ממושב מישר, שחמישה מבניה נולדו והיום הם כבר בני חמש, ילדי משפחת שוו מראשון־לציון עם ארבעת ילדיהם – היום בני חמש. ד"ר מיכאל גולדברג, מנהל הפגיה הביע את סיפוקו הרב כשראה לפניו את הילדים שבהם טיפל מייד עם לידתם ואילו מנהל בית־החולים ד"ר מרדכי ורון סיפר לנוכחים כי קל לו להזדהות עמם כי הוא בעצמו נולד פג. כן נערכה בבית־החולים תערוכת תחביב של עובדי המרכז הרפואי. טקסים לעובדים ולגימלאים וחולקו תעודות למצטיינים.

בתצלום: שמיר ואלמוזלינו – נשיקה של אחים לשמחה. (תצלום: אי.פי.)

שפירא: עובדי בנק לאומי קיבלו „קריאות עידוד" מוועדת הכספים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

„הצעקות והקולות בוועדת הכספים הביאו לזה, שוועד העובדים של בנק לאומי יצא מכליו. הוועד ידע קודם לכן מה הולך בבנק, והצעקות שלנו נתנו להם עידוד". דברים אלה אמר אתמול ח"כ אברהם שפירא לחברי ועדת הכספים מסיעת הליכוד שהתארחו בסוכתו.

אתמול כבוקר נמשכו המגעים בין הנהלת בנק לאומי לוועד העובדים, לאחר שהמשא־ומתן המרתוני שנערך שלשום הסתיים בשעה אחת אחר חצות ללא תוצאות. העובדים המשיכו גם אתמול לנקוט עיצומים ונמנעו מהעברת שיחות טלפון ודברי דואר להנהלת הבנק. ראשי בנק לאומי המשיכו אתמול לנהל מגעים עם בכירי הבנק לקראת גיבוש החלטה סופית בעניין קיצוץ מספר הבכירים וקיצוץ בשכרם. נודע כי שכרם של הבכירים ביותר יקוצץ כ־20־25 אחוז ושכרם של הפחות בכירים יקוצץ כ־10 אחוזים. החלטה סופית בעניין מעמדם של בכירי בנק לאומי תגובש עד תחילת השבוע הבא.

„רוטאציה קטנה"

ועוד מ„שיחות הסוכה" שהתקיימו אתמול: ח"כ אברהם שפירא אמר אתמול ל„על המשמר", כי חברי ועדת הכספים ביקשו ממנו ליזום מגישה עם שר האוצר, כדי לדון בין השאר ב„רוטאציה קטנה" בוועדה — מינוי ח"כ אריאל ויינשטיין כמרכז הליכוד בוועדה במקום ח"כ יגאל כהן. אולם אתמול לא הוחלט דבר בעניין זה, בגלל התנגדותו של ח"כ גדעון גדות.

ראשי רשויות ערביות תובעים לבטל לשכת היועץ לענייני ערבים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות המקומיות תובע לבטל את לשכת היועץ לעניינים ערביים שבמשרד ראש הממשלה.

ראש מועצת בקעה־אל־גארביה, סמיר דארוויש, שיגר בשם הוועד מכתב בנידון לשר משה ארנס, שהופקד מטעם ראש הממשלה, יצחק שמיר, לטפל בעניינים ערביים.

דארוויש מסתמך על החלטה של הוועד מלפני חודשיים, התובעת לבטל את לשכת היועץ לעניינים ערביים.

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איבראהים נימר, אמר לכתבנו: „אנו דורשים יחס שווה לאזרחים היהודים ומתנגדים לקיום לשכת היועץ ולמחלקות הערביות במשרדים הממשלתיים".

לכתבנו נודע, שבקרב ראשי הרשויות הערביות והציבור הערבי קיים חשש למינויו החדש של בנימין גור־אריה, שהושעה מתפקידו על־ידי ראש הממשלה היוצא, שמעון פרס. פרנסי הציבור הערבי מעדיפים שלא יהיה שר מיוחד לענייני הערבים ושהעניינים של האזרחים הערביים יטופלו על־ידי כל השרים בממשלה.

כתבנו מציין, כי ראש הממשלה, יצחק שמיר, בוחן את האפשרות למנות את מזמור זועבי, מנצרת, כיועץ מיוחד לעניינים ערביים חאת נוסף ללשכת היועץ, שתהיה כפופה לשר משה ארנס.

„מקימים לתחייה" את הקו הירוק

מאת כתבנו בכנסת

בשבת הקרובה ב־11 לפנה"צ יתרכזו אנשי תנועת „יש גבול" כשער הגיא וימתחו גדר פלסטיק ירוקה על ברזלי זוית באורך הקו הירוק, ולאורך קילומטר וחצי.

מטרת הפעולה להזכיר את דבר קיומו של הקו הירוק, המבדיל בין מדינת־ישראל לבין השטחים המוחזקים בידיה.

ערפאת דחה באחרונה בקשה ממובארק להכיר ב„החלטה 242"

מאת עוזי מחנימי, כתב לעניני המזרח התיכון

לונדון. — מצרים ביקשה באחרונה ממנהיג אש"ף יאסר ערפאת לקבל את החלטת האו"ם 242 ללא כל תנאים מוקדמים אך מנהיג אש"ף שב ודחה בקשה מצרית זו. העתון הכוויתי „אל־קבס" המוסר אתמול ידיעה זו אומר כי העמדה המצרית העדכנית בנושא זה הינה כדלקמן:

● קבלת החלטת האו"ם 242 הינה תנאי להשתתפות בכל ועידת שלום לפתרון הבעיה הישראלית ערבית וכמיוחד פתרון הבעיה הפלשתינית.

● קבלת החלטת 242 על ידי אש"ף ללא תנאים מוקדמים תפתח עבור הארגון את הדלת להשתתפות בועידת שלום בינלאומית.

● קבלת החלטת 242 ללא תנאי אין פירושה כי אש"ף נסוג בו מתביעתו החוקית מהגדרה עצמית לפלשתינים.

הכרה של אש"ף בהחלטה 242 ובעקבותיה השתתפות של הארגון בועידה בינלאומית פירושה הכרה הדדית של ישראל באש"ף. העתון מוסר כי הנשיא חוסני מובארק הבטיח לא מזמן להנהגת אש"ף לעשות כל מאמץ לשלב את הארגון במשא ומתן עם האמריקאים ולשתף את הארגון בועידת שלום במסגרת משלחת ירדנית פלשתינית משותפת. כל זאת בתנאי שהארגון יכיר בהחלטה 242 ללא תנאים מוקדמים. לדעת ההנהגה המצרית, הפלשתינים אינם צריכים להציג את הדרישה למדינה עצמאית אלא עליהם להתרכז בראיון האיחוד הקונפדרלי בין ירדן לפלשתינים, וכשלב מכין, לחזור ולנסות להרכיב משלחת ירדנית פלשתינית משותפת להשתתפות בועידת שלום.

בראיון לשבועון אוקטובר אמר ערפאת, כי הוא מוכן להכיר בהחלטה 242 בתנאי שיתוסף לה סעיף המדבר בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני. חילוקי דעות אלו מונעים לעת עתה פגישה בין ערפאת למובארק.

העתון „אל קבס" יודע לספר גם, כי ההנהגה המצרית העבירה לאחרונה שדרים לכמה מנהיגים ערביים בהם נאמר כי ההנהגה המצרית רואה חשיבות עליונה לקיום שיחות שלום ערביות ישראליות בלי שהצד הערבי יציג כל תנאי מוקדם או יבקש כל ערבויות מוקדמות.

איגוד מקצועי חדש — „מועצת השופטים"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שופטי ישראל הקימו אתמול, באולם מספר 1 של בית המשפט העליון, מועצת שופטים שהיא מסגרת אירגונית המאגדת את כלל ציבור השופטים. צעד חדשני זה יביא „לריענון" מערכת השיפוט ולשכלולה, לאור הלקחים מאז הקמת המדינה.

נוסף לוועדות השונות במועצה, תהיה ועדה מיוחדת ל„תנאי שירות" שתעסוק בשכר השופטים ותנאי עבודתם ותבוא בדברים עם הגורמים חשונים הקובעים תנאים אלה. ועדה אחרת תדון בשאלות אתיקה המתעוררות מעת לעת.

„אני מאמין אמונה שלמה שהציבור כולו יצא נשכר מהקמת מועצת השופטים" — אמר אתמול נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר בפגישה עם עתונאים. סברנו, ציין שמגר שיהיה זה לטובת הציבור והמדינה. אם מערכת השיפוט תקיים מסגרת משלה שתוציא מתוכה, כלי עזר באמצעות ועדות שיביאו פתרונות בנושאים אירגוניים ואתיים."

„ווטרהיל" ניצח בסוסיאדה בעפולה

מאת שלמה גלזר

הסוסיאדה ה־21 נערכה אתמול בעפולה ברוב עם וסוסים. כ־15,000 איש באו מכל רחבי הארץ להנות ממפגן מרשים של סוסי הרכיבה בארץ. שר החקלאות אריק נחמקין בירך את באי הסוסיאדה, ואילו שר המשטרה, חיים בר־לב, שהוא יושב־ראש „עמותת הסוס הערבי" בארץ ורוכב סוסים נלהב, לקח חלק בתהלוכת הכרכרות. בסוסיאדה השתתפו 153 סוסים ו־175 רוכבים, שהצעיר בהם היה תומר אבירם בן ה־9, בתואר „זקן הרוכבים" התכבד עודד ינאי בן ה־69.

במהלך האירוע נערכו הופעות ראווה כמו התעמלות על סוסים וקפיצות מכשולים. כן נערכה תצוגת סוסים מגזעים שונים – הסוס הערבי, טורובורד, אפלווזה, פוני וולשי ועוד.

בחלק התחרותי נערכה תחרות נעיצת רומחים בה זכה ניר שפר מקיבוץ בית־השיטה. במירוצים נערכו 13 מקצים, שדורגו לפי גיל הרוכב וגיל הסוס. במקצה היוקרתי ביותר, לבוגרים על סוסי טורובורד (סוסי מירוץ אנגליים טהורי גזע) למרחק 1600 מטר, ניצח יצחק דואניאס על הסוס ווטרהיל. במקום השני הגיעה ורד גינצבורג מקיבוץ יקום על הסוסה לבונה.

● ארבעה מאנשי השירותים החשאיים של דרום אפריקה העידו אתמול בבון, במשפט מעילה שנפתח בנובמבר אשתקד נגד חשר המערב גרמני לשעבר לענינים בין גרמניים, אגון פרנקה, ונגד ראש לשכתו אדגר הירט. פרנקה והירט מואשמים כי מעלו בשלה מיליוני מארקים (3 מיליון דולר) בין השנים 1979–1982 לרגל פדיונם תמורת כסף של אסירים.

השתתפו
בצעדת
„לב אל לב ישראל"
פארק אפק (ליד ראש־העין)
המיועדת לכל בני המשפחה
בקבוצות מאורגנות ולבודדים
בני כל הגילים
ביום חמישי — 23.10.86
זמני יציאה לצועדים חופשיים בין השעות 07.00-11.00 בשני מסלולים — 4.5 ק"מ ו־10 ק"מ.
הצעדה מלווה בהסבר מדריכי החברה להגנת הטבע. בסיום — חפנינג במרכז הפארק. שעת סיום משוערת - 16.00.
דמי השתתפות לבודדים — 8 ש"ח לאדם ולקבוצות 6 ש"ח לאדם.
חניה מסודרת.
הרשמה: „לב אל לב ישראל", רח' ויצמן 137, כפר־סבא או באתר הצעדה.

במלאת עשר שנים
לפטירתו של חברנו
מרדכי (מוציק) יואלי ז"ל
תוצג תערוכת ציורים פרי עבודתו בגלריה בקיבוץ אילון
ביום ו' 24.10.86 בשעות 17.00–19.30
בשבת 25.10.86 בשעות 12.00–15.00
הציבור מוזמן
המשפחה
וקיבוץ אילון

"היום" ממשלה חדשה, כנסת ישנה

שמיר לא פראייר של אף אחד

הגיע הזמן שנפסיק לזלזל בליכוד ולא פחות מזה, ביצחק שמיר. מעבר לוויכוחים האידיאולוגיים והפוליטיים, הם הצליחו בשנים האחרונות לצבור נסיון שלטוני לא מבוטל

מאת לוי מורב

לכאורה, לומדים בני-אדם מן הניסיון. או נכון-מתוך ההנחה שגם פוליטיקאים הם בני-אדם — הנחה שבוודאי יהיו כאלה שיחלקו עליה — הרי גם פוליטיקאים לומדים מן הניסיון. ומן ההתבוננות שלי אני מגיע למסקנה, שלא תמיד לומדים מן הניסיון עבודה שרבים נושאים בטעם השניה, השלישית ואפילו יותר.

אצלנו לא האמינו ששמעון פרס, ממלא-מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יסכים לוותר על מפ"ם, על יוסי שריד ורדצ, שיאמץ אל לבו את "יחד" ויגאל הורביץ. פשוט לא האמינו. "שמעון לא יעשה לנו דבר כזה" היתה צורת ההתבטאות. אז שמעון כן עשה. אח"כ באה האגרה השניה. שמעון יפוצץ את הרוטאציה בהזדמנות ראשונה. ימיה של ממשלת האחדות הלאומית ספורים, הניגודים בין המפלגות, (כ-ין תנועתו של בן-גוריון לבין תלמידי ז'בוטינסקי) יפוצצו את העסק.

במקום זה כתבנו אחרת. הצענו לא להמתין עם סטופר ביד. אמרנו שהשלטון הוא הדבר המתוק ביותר בקיום. ניסינו לשכנע ששמעון פרס חייב, מבחינתו, לקיים את הרוטאציה. זה לא עזר הרבה. רבים בתוכנו המשיכו לדבוק באמונה שהנה אר-טו-טו היא נופלת. (ועכשיו, עם השבעתו של יצחק שמיר למפקיד ראש הממשלה החדש-ישן של ישראל. הם שוב לא לומדים ומנסים למכור לנו תרחיש חדש. ממשלת האחדות לא תחזיק מעמד עד סופה. פרס יעשה הכל כדי לפורר ולפוצץ את הממשלה ולקצר את ימיה ואת ימיו של העומד בראשה.

לא למדו שוב דבר ולא שכחו מאומה. פרס לא נמצא כיום ולא יהיה בעתיד במצב בו יוכל להכתיב את פירוק הממשלה והקדמת הבחירות. אין כיום — ולדעתי, אין גם עד תום כהונת הכנסת — רוב של 61 לפיזורה של הכנסת ולהקדמת הבחירות. הליכוד כבר רמז, ויותר מזה, שפירוק הממשלה יום לפני תום כהונתה המלאה ייחשב הפרה בוטה של הסכם הרוטאציה ויחשוף את פרצופו האמיתי של פרס כחתרן בלתי-נלאה וכפוליטיקאי לא אמין. גם האמירות מטעמם של עוזי ברעם ואחרים, שעל נושאים כמו השלום עם מדינות ערב, תהיה הצדקה לפרק את הממשלה, לא תוכלנה לטהר את החתרן.

יש בכך יותר משמץ של תמימות, האם הם חושבים שיצחק שמיר נולד אתמול? שצוות היועצים, העוזרים והפקידים הבכירים העוטפים אותו, טובים פחות מאלה של שמעון פרס? יש לי הפתעה לאלה החושבים כך. לא רק שאין הצוות שלו פחות טוב — לדעתי, בכמה נושאים הם אפילו טובים יותר. צריך לזכור שמעבר לוויכוחים האידיאולוגיים והפוליטיים עם הליכוד, הם הצליחו בתשע השנים האחרונות לצבור ניסיון שלטוני בלתי-מבוטל. אם בוחנים באורח ביקורתי את המשבר האחרון סביב ביצוע הרוטאציה, ניתן לגלות ששמיר עם צוות הליכוד ניהל את המשבר פוליטית, מעשית ותעמולתית טוב יותר מאשר פרס והצוות שלו. הגיע הזמן שיפסיקו אצלנו לזלזל בליכוד ולא פחות מזה, ביצחק שמיר.

אין צורך להרחיק-לכת עד ללח"י או לאליהו גלעדי. די לראות כיצד התמודד שמיר עם שניים כמו שרון ולוי כדי להבין שזלזול הוא הדבר האחרון היכול להועיל למי שאמור לנהל נגדו מאבק יעיל. כדאי לשים לב לכמה נקודות בנאומו הפרוגרמטי של שמיר בכנסת. לנאום זה יש חשיבות מבחינת היותו הצהרת כוונות.

ביחס למדיניות הכלכלית אמר שמיר במפורש, כי הורדת האינפלציה תמשיך להיות

(המשך בעמוד 6)

קול האחדות וידי הליכוד

הקדנציה של שמיר היא גם הקדנציה של הבחירות הבאות. הליכוד, שיבקש להוכיח לבוחריו כי לא סטה מן העקרונות, יגביר את הזרמת הכספים להתנחלויות ויימלט מן הצורך להגיע לפתרון עם ירדן והפלשתינים.

יצחק שמיר
התנחלויות — ערך עליון

מאת דורית גפן

"מנגנון הדיבור של האופוזיציה השמאלית יהיה בהברת תקיף וחריף יותר" — אומר יו"ר האופוזיציה בכנסת, ח"כ אלעזר גרנות, המבטיח כי "אנחנו נהיה כלב השמירה של הממשלה, ועל כל לחישה שלה נציב רמקול". גם ח"כ שולמית אלוני בטוחה, כי לאופוזיציה השמאלית צפויות עתה — עם כינונה של הממשלה בראשות יצחק שמיר — עבודה רבה וקשה. "אנחנו נעמוד על המשמר ונהיה המזהירים והמביאים לידיעת הציבור את מעשיה ומחדליה".

לכאורה, אין המערכת הפוליטית צריכה להערך מחדש עם כינון הממשלה ה-22 בראשות יצחק שמיר, שהרי זוהי אותה ממשלה אחרת, אשר חלו בה כמה שינויים פרסונליים, הקשורים בהסכם הקואליציוני שנחתם בעת כינונה לפני עשרים וחמישה חודשים.

האמנם אף כי ראש הממשלה שמיר "נשבע" בקווי היסוד של הממשלה, שלא השתנו כידוע, הרי לאיש אין ספק, כי הדגשים שלו לא יהיו אותם הדגשים של ראש הממשלה היוצא, שמעון פרס. כפי שאומר ח"כ גרנות: שמעון פרס לפחות דיבר שלום, שמיר לא ידבר שלום, וגם אם ידבר — איש לא יאמין לו. לדבריו, שמיר עשה פראפרזה לא נכונה על המימרה, כי מי שאינו רודף אחרי הכבוד — הכבוד רודף אחריו. "שמיר" טוען גרנות "אינו רודף אחר השלום, והשלום לא ירדוף אחריו". סביר להניח, כי גם אם השלום ירדוף אחרי שמיר — הוא ינסה להימלט ממנו, ובלבד שלא להתמודד עם הצורך להגיע לפתרון מסוים עם ירדן והפלשתינים.

מזכ"ל מפ"ם מורה, כי בקדנציה הראשונה של ממשלת האחדות, כאשר בראשה עמד איש תנועת העבודה, היה לעתים לא נוח לתקוף את שמעון פרס, אם כי בעת הצורך עשו זאת. אך הבלמים הללו לא יופעלו בקדנציה השניה של הממשלה בראשות שמיר.

מפ"ם, אין לשכוח, היתה בשנתיים האחרונות במצב מורכב, כאשר בכנסת היא היתה אופוזיציה לממשלה ולמפלגת העבודה, אך בהסתדרות נמשכה השותפות של המערך. אמנם, פורמלית, לא חל שינוי במורכבות הפוליטית הזו, אך מזכ"ל מפ"ם מבטיח לדרכן את ההסתדרות "עשרת מונים".

לדברים אין ספק, כי אחד הנושאים המרכזיים שיימקדו את פעילות האופוזיציה משמאל ומימין תהיה מדיניות ההתנחלויות של הממשלה בראשות שמיר. גם בנושא זה, כמו בנושאים אחרים, ישנם קווי יסוד שלא השתנו, אך כפי שאומר גרנות "אם פרס ייסה אותנו בשטחים של 20 אלף מתיישבים, הרי שמיר יכפיל אותם ל-40 אלף".

גם שולמית אלוני, שאינה רואה הבדל בין ממשלת פרס לממשלת שמיר, טוענת, כי הליכוד ישתולל בגדות, והדיבורים של הנשיא ושל פרס על הערבה, הנגב ושארץ בגדר דיבורים, בעוד ששרי הליכוד יזרימו יותר כספים לשטחים כדי לשבש כל סיכוי של פתרון מדיני.

"התחיה" תמריץ את שמיר

נושא ההתנחלויות יהיה גם אחד הנושאים המרכזיים של האופוזיציה הימנית "התחיה". הציפיות של "התחיה" מיצחק שמיר בנושא זה רבות בהרבה מאלו שהיו לה משמעון פרס. ב"התחיה" יבקשו מהליכוד לממש את כל השטרות הפוליטיים והאידיאולוגיים, וימריצו את ראשי הליכוד לעשות בפועל למען יהודה ושומרון ורצועת עזה.

אין לשכוח, כי הקדנציה של שמיר היא גם קדנציית הבחירות הבאות, והתחרות האלקטוראלית של מפלגות האופוזיציה עם שתי המפלגות הגדולות בקואליציה תבוא לידי ביטוי בבקורת ובטון התקיף שלהן. הליכוד יבקש להוכיח, כי לא סטה מעקרונותיו ומצעו האידיאולוגי לגבי ישוב ארץ-ישראל — קרי, יו"ש ועזה — בין היתר מחשש שמא יפסיד קולות ל"התחיה". גם למפלגת העבודה תהיה בעיה, מהכיוון הנגדי, להוכיח דבקות במצעה האידאולוגי, כדי לא להפסיד קולות למפלגות האופוזיציה השמאלית, שיבדקו את מעשי הממשלה בשבע-עיניים.

האם תהיה עתה לאופוזיציה השמאלית אפשרות להתגרות בחברי הכנסת של מפלגת העבודה, שהנציג הבכיר שלהם בקואליציה הוא לא אחר מאשר יצחק שמיר — האם ניתן יהיה להעמידם במצב, שבו האופוזיציה תייצג למעשה את עמדתם, לפחות של חלק מהם?

גרנות סבור, כי חברי הכנסת של "העבודה", במיוחד "היונים", נמצאים במצב אומלל, הם כפותים למשמעת הקואליציונית ולהצבעות האמון.

אכן, המבחן העיקרי בכנסת יהיה עתה של חברי הכנסת "השמאליים" של מפלגת העבודה. לניצים לא תהיה בעיה להשלים עם מדיניות אקטיבית של הליכוד בשטחים.

גם בראשותו של פרס ממשלה המשיכה — בעיקר באמצעות משרדי הממשלה הנמצאים בידי שרי הליכוד (התעשייה והמסחר, השיכון והבינוי) להזרים כספים להתנחלויות. אך בראשותו של שמיר — תחוזקנה מערכת הבחירות שמגמות בסיומה של הקדנציה — הקצב וההיקף יגברו, והדיבורים יעשו בפחות צנעה וביתר פירסום. חברי הכנסת של "העבודה" וגם של "שינוי" יצטרכו למצוא תירוצים רבים להשלמתם מאונס עם מדיניות ליכודית בשם ממשלת האחדות. הכבלים הקואליציוניים בוודאי יגבילו את ידיהם בעת הצבעות. אך ספק אם יהיה בכוחם לכלוא אף את קול מחאתם ובקורתם.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי "היום": [illegible]

קחו אותו ברצינות
[illegible]

אנשים ואירועים

אלפים הפגינו בטיול מחאה נגד הרס נופי המים בצפון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

כ-3000 איש הפגינו אתמול במעיין ברוך במחאה על הרס הנגרם לדבריהם לפלגי המים בגליל העליון על ידי מפעל האנרגיה חצבני דן. אלפי מטיילים שנענו לקריאה החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע טיילו החל משעות הבוקר לאורך נחלי החצבני הדן והבניאס.

בשעות אחה"צ התכנסו מול תחנת האנרגיה בצומת מעיין ברוך כ-2000 איש, אשר מחו על מה שהם מכנים "ניצולם של פלגי הדן למען הפעלת מפעל אנרגיה", דבר המותיר לדברי גורמי שמורות הטבע כמות מזערית אשר איננה מספקת אף לקיום רחוק של הצמחיה ובעלי חיים באזור. הדוברים בכנס פנו לנציבות המים לראות את התמונה הכוללת והם דרשו הפסקה מידית של מפעל האנרגיה חצבני דן. הדוברים ציינו שפלגי המים הם נכס לאומי, ולא יתכן שהישובים יהפכו אותם לנכס פרטי.

עזריה אלון יו"ר החברה להגנת הטבע אמר שממילא המפעל מפיק אנרגיה המהווה פרומיל אחד מסך הכל האנרגיה המופקת בארץ. ח"כ עדנה סולודר דרשה גם היא להפסיק את פעולת מפעל האנרגיה. דוברים אחרים ציינו שמדובר בנוף מים זורמים היחודי הקיים בארץ בו מבקרים מדי שנה למעלה מחצי מיליון איש.

הפגנת נגד

דן קוטלר, מנהל מפעל חצבני-דן, שאירגן "הפגנת נגד" במימדים קטנים, ציין שמדובר במפעל מים ואנרגיה חיוני ביותר לחקלאות האזור, והתחנה תורמת לכלכלת האזור ומייעלת את ההשקיה. דן קוטלר הדגיש שהמפעל לא פגע ואינו פוגע בשמורות הטבע, ועובדה היא שהמפעל מאפשר לנחלים לזרום ולצמחיה סביבם לפרוח.

מצעד הזדהות להצלת אסיר-ציון אדלשטיין

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

"מצעד הזדהות ודאגה" לגורלו של אסיר ציון יולי אדלשטיין ייערך היום ברחובות ירושלים. המצעד יסתיים בגן הפעמון, בו תיערך עצרת, שתקרא לפתיחת שערי ברית-המועצות.

בין הצועדים יהיו חברי תנועות הנוער מכל הזרמים עם ייצוג נכבד לחולצות הכחולות וצעירי מפ"ם, חברי-כנסת, אישי-ציבור ופעילי המועצה הציבורית למען יהדות ברית-המועצות, שאירגנה את המצעד, יחד עם "קבוצת פעולה למען יולי אדלשטיין".

יולי אדלשטיין, 28, מורה לעברית, פנה לפני עשר שנים בבקשה לעלות ארצה. בקשתו נדחתה והוא סולק מלימודיו האקדמאיים והתקיים מניקוי רחובות. בספטמבר 1984 נעצר באשמת "אחזקת סמים". בדצמבר נשפט ונדון לשלוש שנים במחנה-עבודה ב"אולן אודה" שליד הגבול המונגולי.

אשתו, המהנדסת, טטיאנה, שביקרה אצלו בחודש שעבר, בבית-החולים לאסירים בנובוסיבירסק, ושוחחה עימו מעבר למחסום הזכוכית, סיפרה לידידיה בישראל, כי "יולי תשוש מאוד, איבד 25 ק"ג ממשקלו. חודשיים לאחר ניתוח לשיקום צינור-השתן הוא סובל מחום גבוה. הוא נזקק לעשיית צרכיו 20 פעמים ביום. אין רופא אורולוג, הכירורג היחיד יצא לחופשה ויולי נמצא ללא כל פיקוח רפואי".

"חיים שכאלה" עם יוסף גילת בנגב

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

עשרות רבות של חברים מכל חלקי הארץ ערכו בצוותא "חיים שכאלה" ליוסף גילת, כתב "על המשמר" בנגב, ביום הולדתו ה-75. גילת פרש לאחרונה לאחר כ-20 שנות עבודה.

בין הבאים לבית "יד לבנים" בקיבוץ גת, שבו נערכה החגיגה, היו בני המשפחה הענפה, וחברי גרעינים, שהדריך יוסף גילת וכיום הם סבים לנכדים בקיבוצים מגן, רשפים וניר-יצחק, עמיתים לעבודה, עיתונאים מבאר-שבע, חברים מ"על המשמר", אחים לנשק מימי שירותו בבריגאדה במלחמת העולם השנייה וחבריו לקיבוץ "מגוף" (גת) בכפר-סבא, שאיתם התייצב במשמרות לעבודה עברית בפרדסי המושבה ובחפירות בימי מלחמת העצמאות.

אך חוויית הערב היתה פגישה מפתיעה עם חבר-נעורים מקבוצת הכדורגל "פרסר" בקן "השומר הצעיר" בעיר הולדתם סטרי, (גליציה), שבה נפרדו דרכיהם לפני כ-60 שנה.

לקיבוץ משמר-הנגב
ולמפעל פאמא אלקטרוניקה
במלאת 40 שנה
לעלייתכם על הקרקע
איחולים להמשך הצלחתכם
◆
בית מלאכה מכני לחריטה וכירסום
בוריה יחיאל
תל-אביב, רח' יגאל אלון 157, טל' 03-253707

רבין: סוריה רחוקה עדיין מאיזון איסטרטגי עם ישראל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

"סוריה רחוקה עדיין מאיזון איסטרטגי עם ישראל. היא המדינה השכנה העויינת אותנו ביותר ומשקיעה ממשאביה נתח כספי אדיר כדי לבנות צבא ונראה גם לממשו. אולם, אני לא עוסק בנבואה, האם ומתי תפתח סוריה במלחמה. מטרתנו היא למנוע מלחמה כזו".

דברים אלה אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין במהלך שיחות שקיים עם מפקדים וחיילים בגבול הצפון. שר הבטחון אמר כי ישראל וצה"ל צריכים לשמור על מידת ערנות וכוננות כדי להרתיע מלחמה עם סוריה.

אנו בונים כוח, מגלים ערנות ומוכנות ונעשה הכל למנוע מלחמה. צריך לעזור לסוריה כדי שלא להחליט בכיוון מלחמה, אמר השר.

אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד אמר באותה פגישה, כי לא צפויה עתה סכנה של מלחמה מיידית עם הסורים, אולם אין זה פוסל עימות בתהליך ארוך טווח. המוטיבציה הסורית לעימות נוסף עם ישראל, מצביעה על כוונות שמהן לא ניתן ללמוד על עיתוי כלשהו. אולם על פי דעתי ועל פי הערכת צה"ל קיימת סכנה שנצטרך להתמודד שוב עם הסורים. תפקידנו הוא להגיע למצב בו המלחמה לא תתקיים אולם להתכונן אליה כאילו היא מחכה לנו" אמר האלוף יוסי פלד.

"אני שמח שאתה משתעמם" אמר שר הבטחון לחייל בצפון

בשבועות האחרונים חלה נסיגה בפעילות המחבלים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בשבועות האחרונים חלה נסיגה בפעילות אירגוני המחבלים בדרום לבנון ובנסיונותיהם לפעול נגד ישראל ואזור הבטחון. מקורות צבאיים מעריכים כי ריבוי הכוחות שהציב צה"ל לאורך הגבול לפני שלושה שבועות, בעת שהותי? קמו מוצבי צה"ל הוא הגורם העיקרי לשקט הנוכחי.

שר הבטחון יצחק רבין סייר אתמול ביחידות צה"ל ב"קו הסגול" בגבול לבנון. שר הבטחון קיבל סקירות מפי הרמטכ"ל אלוף הפיקוד, ומפקדי הכוחות בשטח. השר הביע סיפוק מהמצב השקט שהושג בעת האחרונה.

השר רבין ביקר במוצבים של צה"ל לאורך הקו, שוחח עם חיילים "אין לי הרבה מה לעשות פה, בעצם אני די משועמם" רטן אחד החיילים בפני השר, וזה השיב לו "אני שמח שמשעמם לך".

יצחק רבין הבהיר בשיחתו עם החיילים כי נוכחות צה"ל באזור הבטחון ולאורך הקו נועדה רק כדי לשמור על שלום הישובים. "לא ניצור שם פעילות לשם פעילות" אמר. הוא הוסיף כי צה"ל ימשיך גם בעתיד לגבות את צבא דרום לבנון.

"מדובר שם בשלום העם היושב בדרום לבנון והאחריות העיקרית לכך צריכה להיות על כתפי צד"ל", אמר השר.

שר הבטחון והרמטכ"ל משוחחים עם נשים ממעלות בביקורם בישוב

נסגרו משרדי איגוד מקצועי בשכם בחשד שעסק בפעילות עוינת

מאת פנחס ענברי, כתב "על המשמר"

אלוף פיקוד המרכז סגר אתמול לשנה בשכם את משרדי האיגוד המקצועי האוהד את החזית העממית של נאיף חוואתמה, לאחר שבראשית השבוע הטיל מעצר מנהלי על העומד בראש האיגוד, יוסף זויראת.

גורמי בטחון מסרו לכתבנו, כי היה חשד מבוסס שהאיגוד הזה נוטה לעסוק בפעילות חבלנית על-פי הוראת החזית הדמוקראטית.

הם הזכירו, כי לפני כמה חודשים נתפסה בכפרים שליד ירושלים חוליית-מחבלים של החזית הדמוקראטית שבה היו חברים גם חברי האיגוד המקצועי הזה, הנוטה לנאיף חוואתמה.

במשרדי האיגוד המקצועי בכפר אבו-דיס, שליד ירושלים, נתפסו לפני כמה ימים כרוזים ברוח החזית הדמוקראטית.

אחד המשרדים נסגר לפני שישה חודשים. בעקבות סגירתו פתח האירגון משרד בבניין אחר.

● ביום חמישי (ה-23 באוקטובר) בין השעות 9 בערב ו-2 אחר חצות, יהיה תרגיל הג"א במרחב הערים עכו, נהריה וראש-הנקרה. במהלך התרגיל יבויימו קולות ירי, ייחסמו צירי-תנועה, ויושמעו צפירות. אם תהיה אזעקת-אמת, ישמעו צפירות עולות-יורדות.

מזרח-גרמנים באו לאמן מחבלים בלבנון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

20 מומחים ממזרח אירופה הגיעו באחרונה לבקעת הלבנון למטרת אימון מחבלים. על כך מוסר העתון "אלמסירה". 20 המומחים הוצבו במחנה "אלטייבה" בבקעת הלבנון ומאמנים שם קבוצות טרור של אבו נידאל, אחמד ג'יבריל, אבו מוסא, הבריגדות המהפכניות והג'יהאד האיסלאמי.

ממחנה "אלטייבה" משגרות חוליות מחבלים לביצוע פעולות במערב אירופה.

הרמטכ"ל: דו הקיום במעלות — התשובה לטרור

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מעלות היא התשובה האמיתית לפיגועי הטרור נגד ישראל, אמר אתמול הרמטכ"ל, רב-אלוף משה לוי, בפתיחת חגיגות 30 השנה ליסוד מעלות.

הרמטכ"ל שדיבר בפני חיילי מעלות המשרתים בצה"ל, אמר שהישוב הצפוני, המכיל יהודים וערבים מהווה תשובה חיה לאלה שפגעו בעבר במקום.

שר הבטחון, יצחק רבין, שנכח גם הוא, אמר שיש לתת עדיפות לישובי הצפון שלאורך קו העימות כי זהו הקו הבטחוני של מדינת ישראל, שאליו יש לתת את מלוא העדיפות יותר מאשר כל מקום אחר בארץ.

ל-11 הישובים בנגב
בחגכם ה-40
ברכותינו הלבביות להמשך פורה ומשגשג.
מכנסי "רפי" להיט לכל גיל
Rafi

★ מכנסי ג'ינס, קצרים וארוכים
★ מכנסי כותנה סטון-ווש וצ'ינס במידות עד 54
חדש! עודפי ייצוא!
חולצות מכופתרות וחליפות מיזע (טרנינגים)
לגברים נשים וילדים
להשיג: בחנות המפעל, במחסן הקיבוצים ובמשביר המרכזי.
ישראלי? אלא מה.
כ. ברבר ובנו
בית חרושת למכנסיים "רפי"
לגברים, נשים וילדים
ת"א, דרך יפו 9 בית רומנו טל. 656458 — 03-658539

ל-11 הישובים בנגב — בחגכם ה-40
שפע ברכות ומיטב האיחולים
וולף — ז. שניצלד ובניו בע"מ
יצור-ייבוא הלבשה וטקסטיל
יצרני ג'ינסים אופנתיים באיכות ייצוא
פרטים בקניות מרוכזות לקיבוצים
נא לפנות ליצחק כהן.
ת"א, יהודה הלוי 18, טל' 662955
Pietro Rinelli
פייטרו רינלי
הלבשה ספורטיבית

ל-11 הישובים בנגב
בחגכם ה-40
מיטב הברכות והאיחולים להמשך פורה ומשגשג
מרכז המקררים
מכירת מקררים חדשים ומשומשים
קנית מקררים משומשים, החלפת מקררים בעסקת החלפה
תל-אביב, רח' צלנוב 13, טל' 03-381864

פחות קולות... יותר קולות

מפלגה שאין לה מסר ברור והיא נשענת על רגלים של אחרים — אין לה זכות קיום. על מפ"ם לדבר ולפעול עם מסרים ברורים, לא מעורפלים ובוודאי לא בכמה קולות

מאת נעמי ריפתין

עם סיומו של תהליך הרוטאציה כראוי לברור, מה משמעותו של תהליך זה לגבי מפ"ם.

נראה, כי המשמעות המרכזית היא גורם הזמן (במוסף „חותם" יצטרכו להפש ספירה אחרת לאחור...) קרי: לפנינו שנתיים של עבודה מאומצת, כדי לבוא ליום הבחירות מוכנים יותר ודבים יותר.

אות האמיתות, הברורה לכל נער בתיכון, היא, כי מפלגה שאין לה מסרים ברורים, ושאינה עומדת על רגליה שלה ומחפשת רגליים של אחרים להישען עליהן — אין לה זכות קיום!

כדי שמפ"ם העצמאית, החרשה לציבור בוחרים גדול, תהיה משמעותית ובעלת השפעה, חובה עליה לדבר ולפעול עם מסרים ברורים, לא מעורפלים ובוודאי שלא בכמה קולות.

הנחה פשוטה והגיונית זו עדיין לא מומשה במפ"ם. שתי עובדות בולטות מעידות על כך. ראשית: מהות ההחלטה להיות מפלגה עצמאית, ושנית: מצב הכפילות של הליכה עצמאית בכנסת והליכה משותפת עם מפלגת העבודה בהסתדרות.

ההחלטה לצאת לעצמאות לא נבעה מנסיון מר של איכוד הצלם במערך. או מתוך מודעות שמפלגה התמצה בחיים ובמאבק על עקרונותיה חייבת להיות עצמאית. זאת היתה החלטה טאקטית של לית ברירה. ברור, שאלמלא קמה ממשלת האחדות, מפ"ם היתה ממשיכה להיעלם בתוך המערך...

אולם, תהיה הסיבה אשר תהיה, התוצאה של החלטה זו היא חד־משמעית ופירושה, שצריך לאסוף את כל הכוחות, מתוך אמונה במסרים שלנו וללא ערפול וטשטוש. נראה, שההחלטה להישאר במערך בהסתדרות נבעה, אצל חלק גדול מן החברים, מהרגשת אחריות לעתידה של תנועת העבודה, שאנחנו חלק ממנה, ומתוך ראייה לאומית כוללת. אולם במציאות הפוליטית היום־יומית זאת החלטה מסובכת, שמכניסה לא אחת את מפ"ם למלכוד שקשה לחיות איתו.

תקדים מסוכן

הנהגת ההסתדרות נתונה בסיטואציה פוליטית מורכבת, הנובעת מכך שמפלגת העבודה מכהנת בממשלה וכן מכך שהמצב הכלכלי־חברתי קשה והעובדים מפחדים: לצאת למאבק, פן יפסידו את מקום עבודתם.

למרות טעונים אלה, כאנשי תנועת העבודה קשה לקבל את ההשלמה עם המצב ואת חוסר המאבק של צמרת ההסתדרות, המתיימרת להיות מנהיגת העובדים.

הסכמי השכר, שנחתמו בספטמבר במקום באפריל ולא דיברו על תוספת רטרואקטיבית, הם הסכמים מבישים, שבמירבם מעניקים כ־20 שקל ליום לעובד. בוודאי שאינם מגיעים לחמישים אחוז מן השכר הממוצע במשק. לא פחות חמור הוא אותו סעיף בהסכמים אלה, המדבר על שקט תעשייתי לשנתיים. סעיף זה נוגד את אחד העקרונות הבסיסיים של תנועה המייצגת עובדים.

גם במשבר האחיות, כבר הלב על תפקודה של ההסתדרות, שהלכה עם קבוצה כוחנית אשר שברה את הסקטור כולו, ושלא רק מניעים טהורים מניעים אותה... קבוצה זו עקפה את הסתדרות האחיות, שהיא האיגוד המקצועי הנבחר, עקפה את מוסדותיו ושברה אותו. נציגיו אף אינם משתתפים במשא־ומתן וברור, כי במקרה שלא יגיעו לתוצאות מספקות האצבע המאשימה, שצריכה להיות מופנית כלפי הממשלה ובעיקר כלפי האוצר, תופנה גם כלפי ההסתדרות...

בתהליך שמתרחש בקטע הזה ובגיבוי לקבוצה שמרדה בהסתדרות האחיות, יש תקדים מסוכן לגבי איגודים מקצועיים אחרים...

יתכן שהנהגת ההסתדרות יכולה לשכנע את חברי מפלגת העבודה, שאין דרכים אחרות לפעולה. למפ"ם אין כלים להסביר ולשכנע את חבריה ואת ציבור בוחריה בצדקת המהלכים הללו. זוהי דרך פעולה הנוגדת את „האני מאמין" שלה.

לא פופוליזם

גם המסר המרכזי שנשאה המפלגה השנה, „מפ"ם עם העובדים" — לא מתיישב עם הסכמי השכר שנחתמו, ובוודאי שלא מתיישב עם אי־שיתוף־הפעולה, בלשון המעטה, של מועצות פועלים מסויימות במאבקים צודקים של העובדים.

אנו נמצאים אחרי יום־כיפור, יום שבו אלפי יהודים מאמינים שמשהו חותך את גורלם. אך יש רבים אחרים, החושבים שגורלם נתון בידיהם (לפחות חלקית) והם אחראים לו.

על כן, ומאחר שבמדינת ישראל הנבחרים הפוליטיים הם החותכים את גורלה, חשוב שמפ"ם תתפוס מקום ראוי במפה הפוליטית, מתוך דאגה לחברה בישראל, שתהיה דמוקראטית, מתקדמת ואנושית. ולשם כך, חובה עלינו להציג תעודת זהות ברורה, לא להוריד פרופיל בנושא המדיני, ולהיאבק למען הפרדת המערכת הדתית מן המערכת השלטונית־מדינתית, ואל לנו לנסות להיות פופולריים בנושא זה ובכל העקרונות שאנו מאמינים בהם. כי בפופוליזם יש לנו מתחרים מוצלחים הרבה יותר, ולא ניבנה ממנו.

המהפכה של דנג

מנהיג סין, דנג שיאופינג, על עניינים בעלי אינטרס עולמי, בראיון עם מייק וולאס מרשת השידור קולומביה

מיכאל גורבאצ'וב, בנאומו בוולאדיווסטוק (הסינים קוראים לעיר זו האיש־נוואי), הביע את רצון העם הסובייטי לצמצם את צבאו בגבול עם סין. בו־בזמן באה הודעה של פקיד משרד החוץ הסובייטי בנעימה שונה. על כך הגיב נשיא הוועדה המייעצת המרכזית של המפלגה הקומוניסטית הסינית, דנג שיאופינג, בתשובה לשאלת מייק וולאס מרשות השידור קולומביה של ארצות־הברית, כי שומה על שלטונות ברית־המועצות להכריע בינם לבין עצמם באיזו מדיניות הם ימשיכו. השיחה נערכה ב־2 בספטמבר 1986.

דנג מוכן להיפגש עם גורבאצ'וב אם יוסרו שלושת המכשולים העיקריים ביחסי סין־בריה"מ: תביעה מוויטנאם לשים קץ לתוקפנותה על קאמפוצ'יה ולהוציא את צבאם משם. הוויטנאמים כבר הבטיחו מאה פעמים לנהל מו"מ עם סין כדי לשים קץ לקשיים ביחסי סין וויטנאם. „אנו, הסינים", אומר דנג, „אמרנו להם בבירור, כי תנאי מוקדם הוא הוצאת כל צבאות וייטנאם מקאמפוצ'יה. בעיית קאמפוצ'יה תיפתר על־ידי ארבע מפלגות קאמפוצ'יה דרך מו"מ. בלי גיבוי של ברית־המועצות לא יוכלו הוויטנאמים ללחום בקאמפוצ'יה אפילו יום אחד. גורבאצ'וב התחמק מבעייה זו בנאומו בוולאדיווסטוק, משום כך אמרתי, כי הסובייטים לא עשו צעד גדול לסילוק שלושת המכשולים העיקריים."

שלושה מכשולים מפרידים בין סין לברית־המועצות ואחד — בין סין לארצות־הברית: בעיית טייוואן, או איחודה מחדש של סין משני צידי מיצר טייוואן. ארצות־הברית מתערבת בעניין טייוואן. דנג מקווה שרייגן יתקן במשך כהונתו את העניין הזה.

בעיית האיחוד עם טייוואן היא בעייה לאומית. לטענה שטייוואן נהנית ממשטר קאפיטאליסטי סורח עונה דנג, כי לאחר האיחוד יתקיים מצב של „ארץ אחת בעלת שני משטרים": ביבשת ישרור סוציאליזם ובטייוואן — קאפיטאליזם. ההבדל ברמה הוא רק זמני, כיבשה נעשו אילו שגיאות במהלך 3 שנות יסוד הרפובליקה. לאחר ביצוע המדיניות הנוכחית יקטן הפער בין שני החלקים. טייוואן תמרה משאבים, שהיבשת עשירה בהם. טייוואן כבר מיצתה את אפשרויותיה. שלא כן היבשת. „אנו זקוקים למשקיעים מבחוץ, עושים להם הקלות, אולם זה ייעשה בהדרגה.

„במהלך מהפיכת התרבות שררה השקפה, כי עדיף קומוניזם עני על קאפיטאליזם עשיר. מאז שהגעתי לשלטון ב־1974 וב־1978 ביקרתי השקפה זו. אמרתי, כי אין קומוניזם עני. בהתאם למארקסיזם מושתתת החברה הקומוניסטית על שפע של עושר חומרי. אין זה חטא להיות עשיר. אולם אנו מבינים באופן שונה מכם את המשמעות להיות עשיר. בחברה סוציאליסטית להיות עשיר משמע לכל העם. המדיניות שלנו מאפשרת לאי־אלה אנשים ובאי־אלה מקומות להיות יותר עשירים תחילה, במטרה להשיג שפע כללי במהירות יותר גדולה. אבל מדיניותנו לא תוליך לקיטוב, במשטר שלנו יהיה מאוד קשה לבני אדם ליהפך למיליונרים.

מייק וולאס מקשה: אבל האיכרים, למשל, שראיתי למטה בשפך נהר הפנינים — היו בעלי אופנועים, בעלי טלוויזיות צבעוניות. הם בנו את בתיהם. ואתם נתתם להם. שלחתם אותם להיות עשירים.

דנג משיב: אין באפשרותם להיות מאוד עשירים. אם כי רוכר הרבה על „משק עם עשרת אלפי יואן" בכפר, הכנסתו השנתית היא רק איזה אלפיים או שלושת אלפי דולרים. לזה תקראו עושר? לפי קני־המידה שלנו זהו כמובן עושר. אולם בהשוואה עם ההכנסה הלאומית בארצות המפותחות, ההכנסה היא עדיין נמוכה מאוד.

ש.: טרם ראיתי אפילו תמונה אחת של דנג שיאופינג במקום פומבי, למה?

ת.: אין אנו מעודדים זאת. כל יחיד הוא חלק של קולקטיב. שום דבר לא ייעשה על־ידי יחיד בנפרד מאחרים. באופן פרטי דחיתי תמיד הצעות לכתוב את תולדות חיי. במשך השנים עשיתי לא־מעט דברים טובים, אבל גם דברים רעים. לפני „מהפיכת התרבות" עשינו מישגים כגון „הזינוק הגדול קדימה", אמנם, לא הייתי ראש־המדברים, אבל גם לא התנגדתי להם. פירוש הדבר שהיה לי חלק במישגה זה. כאשר כותבים תולדות חיים, יש לכלול בהם גם את הדברים הטובים וגם את הרעים. כך, שיותר טוב לא לכתוב בכלל.

ש.: שתי שאלות: אתה אומר, שהיית רוצה להיות עד גיל 100 שנה, ואז תלך לבקר את קארל מארקס. אולי ישב לצידו מאו דזונג. מה, לפי דעתך, יגידו שני המכובדים הללו לדנג שיאופינג, כשתהיה שם.

ת.: הנני מארקסיסט. הלכתי בהתמדה בעיקבות עקרונות המארקסיזם. מהו מארקסיזם או קומוניזם? בעבר ביצענו מהפיכה, כבשנו את הארץ, ולבסוף יסדנו את הרפובליקה העממית של סין. מכוות שהאמונה והאידיאל הזה מילאו את ליבנו. מכיוון שנשארנו נאמנים לעקרונות היסודיים של המארקסיזם ולאידיאלים שלו, היה לאל ידינו לזכות בנצחון. לאחר נצחון המהפיכה שלנו, שוב נשארנו נאמנים לעקרונות המארקסיזם ביצירה הלאומית, כלומר בבניין הסוציאליזם. המשימה המכרעת שלנו היא כעת לבנות סוציאליזם. הננו שואפים לארבע צורות מודרניזאציה, אולם אנשים נוטים לשכוח, כי אלו הן ארבע צורות סוציאליסטיות של מודרניזאציה, זאת אנו עושים כעת.

דנג שיאופינג נשיא הוועדה המייעצת המרכזית של המפלגה הקומוניסטית הסינית.

ש.: כל אחד שואל את השאלה. הנשיא דנג שיאופינג עשה עבודה נפלאה בכמה השנים האחרונות, המודרניזאציה הטובה, הכלכלה מאחוריו, אין בני־האדם מפחדים כמקודם. אולם אחרי דנג שיאופינג אין אנו יודעים מה יקרה שמא ישובו הימים הישנים הרעים?

ת.: אין ספק, לא תהיה שיבה חזרה. כאשר מישהו משתדל למצוא את המדיניות הנוכחית תמיד, הוא חייב תחילה לבחון אם מדיניות זו היא נכונה. אם היא תואמת את המדינה ובני־האדם ואם חיי האנשים משתפרים בהדרגה תחת מדיניות זו. כל עוד יחשוב העם שהמדיניות הנוכחית היא נכונה, יידר כל מי שירצה לשנותה.

ש.: מאו דזונג נפטר בדיוק לפני עשר שנים. מה לפי דעתך היתה תגובת מאו לסין של היום, סין שבה אומרים המנהיגים שנהדר להיות עשיר, שמתחילים להתיר עושר פרטי ויוזמות פרטיות ורפורמות פוליטיות וחופש ביטוי יותר רב. מה היה אומר מאו? נראה כי הנך נגד כל דבר שהוא היה בעדו.

ת.: ישנם הבדלים. אבל יש דמיון בכל שנוגע הדבר בעקרונות מסויימים, מחשבת מאו היא עדיין האידיאולוגיה המדריכה שלנו.

ש.: סין שלך שונה מזו של מאו נראה כי אתה משתדל לחולל מהפכה חדשה.

ת.: דבריך נכונים. אנחנו אומרים כי מה שאנו עושים הוא מהותה של המהפכה. זה משהו חדש ועלינו לגשש בדרכנו. משגים מועדים לקרות. השיטה שלנו היא לסכם את הנסיון מזמן לזמן ולתקן את הטעויות.

ש.: שאלה אחרונה. אתה הנך מספר אחד בסין. כמה זמן הנך מתכוון להמשיך להיות מספר אחד, ראשון בפיסגה. מה האיש שירכוש הוא חוק כאן בסין?

ת.: כפי שידוע לך אמרתי לפאלאצ'י, כבר בתוכניתי לעבוד עד 1985. כעת זוהי כבר שנה מעבר לתאריך זה. הנני שוקל כעת מתי לפרוש. מבחינה פרטית הייתי רוצה לפרוש בהקדם. אולם זוהי לאמיתו של דבר שאלה קשה. קשה מאוד לשכנע את אנשי השורה במפלגה ואת עמנו לעשות זאת. הנני מאמין, כי אם אפרוש כשהנני עדיין בתוך העניינים יהיה זה טוב למען המשך המדיניות הנוכחית. זה אמור גם בשמירה על ההשקפה שהיתה לי תמיד. אולם אני חייב לעמוד יותר קשה לדבר עם העם מסביב, לבסוף, כאשר הנני חבר למפלגה הקומוניסטית חייב אני לציית להחלטת המפלגה. הנני חבר לרפובליקה העממית של סין, כך שהנני חייב לציית לרצון העם. אני מקווה עדיין שאמשיך לשכנע את העם. עמנו לשנות את דעתו בהתאם להשקפתי.

ש.: אדוני הנשיא, הנני מודה לך מאוד על ההזדמנות הזאת, ומאחל לך אריכות ימים.

ת.: הנני מביע לך תודתי על שנתת לי הזדמנות נאותה לדבר אל העם של ארצות הברית.

(מתוך „בייג'ינג רביו") תרגם: יעקב הורביץ

שמיר לא פראייר

(המשך מעמוד 5)

נושא מרכזי במדיניות הממשלה. כל אלה המחפשים ביטוח־שער, תמריצי יצוא וסיבסודים, יצטרכו להמתין לממשלה אחרת. גם הרכב הייעוץ של שמיר רומז על כך. בחירתו של הכלכלן עמוס רובין מבנק ישראל לתפקיד שמילא אמנון נויבך אצל פרס, מלמדת הרבה על הכיוון של המדיניות הכלכלית. גם השארתו של משה נסים בתפקיד שר האוצר וצירופו של יצחק מודעי כשר בלי־תיק וללא חברות בקבינט מלמדים, ששמיר מעדיף את הקו של נסים ורובין על פני הקו של פרס ומודעי.

מי שבונה על הנוקשות המדינית של שמיר, עלול גם הוא להתאכזב. כפי שידע לגלות גמישות ברגע המכריע בשאלת טאבה, כך יכול שמיר לוותר אפילו בנושא הליווי או הוועידה הבינלאומית. כמי שמשך את נושא הפישור כמעט שנתיים, יוכל למשוך את עניין הוועידה עוד יותר, וכבר היו דברים מעולם.

לכן, אופוזיציה נבונה צריכה להביא בחשבון את ההנחה, שלא מדובר בקוריוז פוליטי או בתופעה חולפת. שמיר איננו אי.טי. למרות שהגיע מאוחר לפוליטיקה הוא זהיר, יציב, לא קפריזיונר (ראה מה קרה ליצחק מודעי). יודע לעבוד בצוות, הצליח לארגן לעצמו צוות צעיר, אינטליגנטי ומשכיל, שמחפה באמצעות כישוריו וקשריו עם התקשורת על החולשות העיקריות של הבוס שלהם. לכן, עדיף שאופוזיציה רצינית תיקח נשימה ארוכה ותתכונן למאבק ממושך. לרשותה עומדות לפחות שנתיים.

לעצמנו, הייתי מציע לא לדקדק יותר מדי בהבחנה בין פרס (שלנו) לבין שמיר (שלהם). אני כבר לא בטוח מי בדיוק שלנו ומי שלהם. מי שראה שלשום את „כן אדוני ראש הממשלה" יודע למה אני מתכוון. שמעון ככר את האיש שלנו מסביר לראשי משק העובדים, שקופת־חולים וסולל־בונה הם „נטל". וזה יו"ר מפלגת העבודה, ומיותר להזכיר את „התוכנית הכלכלית".

זה יהיה גם מבחנו האמיתי, הממשי, הגדול של יצחק שמיר. האם יקלוט במקום ששמעון פרס נכשל. מתוכנית „ההבראה" של פרס נותרו סולל־בונה וקופת־חולים עם 4,000 עובדים פחות. נראה איזו מדיניות תנקוט ממשלת שמיר. המבחן הראשון: הריבית ושיעור האינפלציה במשק. אם אמנם מתכוון שמיר לחידוש ממשי של הצמיחה ולא לדיבורים ריקים על כך, תנאי הוא — אינפלציה של 6% (כשנה) לפי תוכנית בנק ישראל, הורדה דראסטית של הריבית וחידוש ההשקעות בתעשייה מיד. כל הסיפורים האחרים, כמו רפורמה במס ובשוק ההון ושאר ירקות, הם מישניים בחשיבותם.

אם לשפוט על פי נאומו של שמיר בכנסת, שהוקדש בעיקרו לנושא הכלכלי, יש סימנים מעודדים: „צמיחה כלכלית איננה רק גידול בתוצר, המאפשר רמת־חיים גבוהה יותר וצימצום התלות בסיוע חוץ. צמיחה היא קודם כל יצירת תנאים שיאפשרו למלא את יעודיה הציוניים של המדינה, והעלייה בראשם". הניסיון לשכנע את הממשלה שצמיחה זה טוב לאזרחים נידון לכישלון. ממתי לממשלות איכפת מאזרחיהן, פרט ליום הבחירות? לכן יש משהו נחמד ברעיון שצמיחה זה עסק לאומי. מי ירצה להופיע כאנטי־ציוני? אם ציונות זאת צמיחה, אז אין ברירה וממשלה שהיא ממשלה אחדות לאומית צריכה לעשות המון צמיחה. כדי לקלוט עלייה ולמנוע ירידה צריך ליצור מקומות עבודה חדשים, עתירי הון המעניקים תמורה הולמת, כלומר בעלי ערך מוסף גבוה. וזה יהיה מבחנו של שמיר, להגיד לא לפלשתינים, אין זה משנה אם ייעשה במו"מ ישיר, כדרישת הליכוד, או בחסות ועידה בינלאומית כתביעתו של שמעון פרס. הנושא הכלכלי איננו תלוי בפלשתינים. הוא תלוי בנו ולכן כאן אין מקום לתירוצים.

לאיש הזה, שלא גילה שום עניין בנושאים כלכליים ואשר לא השתתף כלל בדיון המארתוני בממשלה בליל „התוכנית הכלכלית", יש כעת הזדמנות לעשות את הדבר החיוני ביותר, הציוני ביותר והנכון ביותר — לחדש סוף סוף את הצמיחה בישראל, אחרי עשור שלם שבזבזו לריק, ברובו על־ידי מפלגתו של שמיר.

לאופוזיציה יש תפקיד חשוב, לבקר את המדיניות על פי יעודיה היא. לחשוף כל מה שמפריע לצמיחה ולעודד כל צעד העוזר לצמיחה המתחדשת. ההסטוריה אוהבת להתל במשתתפיה. הגל קרא לכך: „עורמת ההסטוריה". כך היה זה דווקא דה־גול שוויתר על אלג'יריה, דווקא ניקסון שנסוג מוויטנאם, מנחם בגין האיש שהחזיר את כל חצי־האי סיני ושמעון פרס המנהיג שדיכא ביד ברזל את התנגדות ההסתדרות לתוכנית הכלכלית. לא אתפלא, אם דווקא יצחק שמיר יהיה זה שיחדש את הצמיחה, על אף ששמעון פרס „המציא" אותה.

לוי מורב

„חושך, זה מה שאני רואה"

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

כנר על הגג

ביום א' האחרון, אחרי ישיבת הממשלה האחרונה בראשות שמעון פרס, מוזמנים הכתבים המדיניים לפגישת פרידה עם ראש הממשלה. הוא נראה הדור ורגוע, מדבר בשקט על לוחם, מובן „לכובו" עלינו פגישה לשיחת רקע, בלי מצלמות ומיקרופונים. החומר ברובו הוא לא לפרסום, אך בין השורות, אגב עניינים שונים, מסר פרס דעות ואמירות, הנותנות לקורא נזון מינורי של הרהורים.

הוא אמר, למשל, כי הגיע למסקנה, שבפוליטיקה (ואולי בחיים בכלל) דבר לא גורם יותר נזק מאשר עודף של חשדנות. לפי עיקרון הברתו, אמר, מעולם לא נכשל בכך.

ובהמשך הדברים: אין תחליף לאמון. אני מאמין לאנשים. כל חיי האמנתי לאנשים וב־99 אחוז מהמקרים הוכחתי לעצמי לפחות שצדקתי. אני חושב, שכשאדם מרגיש שמאמינים לו, הוא מפיק את המיטב. זה כמו השחקן העומד בפני קהל. אני, בגיל צעיר זכיתי. בן־גוריון פשוט האמין לי. מה, הוא פיקח עלי? זה פיקוח זה היה? יכולתי לעשות כל מה שרציתי. הוא האמין לי ואני האמנתי לאנשים אחרים. אין תחליף לאמון.

ועוד אמירה, הנשמעת כמו פתגם סיני עתיק: אם תהיה סלחן לחסרונות זולתך כפי שאתה סלחן לחסרונותיך שלך, תוכל לחיות בין בני האדם לא רע.

על יחסיו עם העתונות אמר, כי לא הכל סיפר תמיד, אך (נוה) קצת אפרופו שערוריית הדיסאינפורמציה בה הסתבך הממשל האמריקני בקשר לכוונותיו כלפי קדאפי „אני זוכר מקרה אחד שבו נתתי דיסאינפורמציה".

הוא התייחס להתנגדות שהתעוררה בליכוד למינויו של ד"ר יוסי ביילין לשגריר בארה"ב ואמר, כי הגענו למצב, שלא ממנים מי שמתאים אלא מי שמעורר פחות התנגדות.

מהמנוחה

נאומו האמור ונטול הבשורה של ראש הממשלה הנכנס יצחק שמיר בכנסת, הוא פתיחה מדוייקת למדי לשנתיים האפורות הצפויות לנו בהנהגתו. בליכוד יש שמחה גדולה על חזרתם לשלטון, ואצלנו יכולה להיות רק נחמה קטנה בכך שהמערך עוד נמצא בתמונה והוא „יודיע לנו" אם משהו רע יקרה בתחום המדיני, הכלכלי, או החברתי.

„כלכלה ציונית", זה החידוש שהביא אתו שמיר. זוהי כלכלה שארץ־ישראל בצרה. או במילותיו שלו — „כלכלה שתתבסס לא רק על עקרונות כלכליים מוצקים, אלא גם על הערכים הציוניים שלאורם עלינו לפעול, ובתוכם הערך העליון של התיישבות בכל חלקי ארץ־ישראל". בשעה טובה בא הליכוד ומגדיר מחדש את ערכי הציונות כך. שמחציתנו, אם לא יותר, נמצא עצמנו מחוצה לה.

בשורתו בתחום המדיני היא הבעת התנגדות לפורום בין־לאומי וגילוי עמדה פאסיבית בקשר לכל היתר: „אנו עוקבים בהתעניינות אחר המגמה הירדנית להשתחרר מכל זיקה לאש"ף", אמר. „ממשלה זו תקרא לממשלת מצרים להשתתף עמה במאמץ להגשמת מטרות אלה ושל ייצוב והעמקת השלום לטובת שני העמים והאזור כולו", הוסיף. „לעקוב" כאמור, אצל שמעון פרס זה היה „לעשות, ליזום".

כן, הגעגועים לשמעון פרס כבר מתחילים. כשר חוץ מפקפקים גם במפלגתו שלו עד כמה הוא יוכל להשפיע. בעידן שלנו נחתכים דברים בדרג של ראשי מדינות. ראשי ממשלות, לפעמים אלה יכולים להיות גם שרי חוץ, אבל בתנאי שהם נאמנים על ראש ממשלתם. במקרה שלנו לא כך הוא. נאום פרס לפני שנה באו"ם, בו הביע הסכמה לפורום בין־לאומי לוועידת שלום, התקבל בברכה ובתשואות מפני שפרס היה ראש הממשלה. אותו נאום, אם פרס יגיד אותו היום, יעבור כמעט ללא תשומת לב. כי יצחק שמיר יקרא לו מיד לבירור ויבטל את תוקף הדברים.

שמיר, אגב, (או ראש לשכתו יוסי בן־אהרון) ניסח בזהירות רבה את המשפט בקשר לוועידה בין־לאומית. „שום פורום בין־לאומי אינו יכול לשמש תחליף למו"מ ישיר", נאמר שם. משפט זה אינו שולל. נא לשים לב. פורום בין־לאומי שלא יקיים מו"מ ישיר. עם עמדה כזו מסכים למעשה שמעון פרס גם לגירסתו, הפורום הבין־לאומי לא יבוא במקום מו"מ ישיר.

ובכל־זאת, דומה כי אין טעם לחפש אצל שמיר את מה שאין בו. את היוזמה, החיוניות, הפעילות. במשך השנתיים האחרונות הוא היה בממשלה גורם שלילי בתכלית, ולדוגמה — עמדותיו בסוגיית היציאה מלבנון (נגד), בעת הדיון על התוכנית הכלכלית (ולא נתן גיבוי למודעי, קרא לליכוד להכין תוכנית משלו), בעת המו"מ על הבוררות על טאבה, בעת ההצבעה על השעיית רקנטי (נגד), בעת פרשת השב"כ.

ח"כ בולט במפלגת העבודה נאנח השבוע ואמר: „מבחינה מדינית אלה יהיו שנתיים קשות ורעות. לא תהיה שום יוזמה מדינית. גם

אל הנחלה

אם יקרה נס ותהיה התמתנות בצד הערבי, הליכוד ימעיט בערכה וחשיבותה וינסה לקבור אותה. בתחום הכלכלי לא יהיה שינוי, כי גם הליכוד מבין, שהמשך המצב הקיים הוא נכס אלקטוראלי. בהתנחלויות אני צופה השקעות מאסיביות, נוסף לאלה שהיו בשנתיים האחרונות. חושך, זה מה שאני רואה. רק חושך, חושך. כל מה שהיה רע בשנתיים האחרונות — שמיר הוביל. כל מה שהיה טוב — הוא ניסה למנוע".

מקור בכיר אחר במפלגת העבודה תיאר את שמיר כמו ש.ג., ששמים אותו בשער בלי לתת לו הוראות והוא מתפלל שאף אחד לא יעבור, כי הוא לא יודע מה לעשות. בשנתיים האחרונות, מספרים עליו שרי מערך, הוא לא התעסק בכלום. לא בנושא הכלכלי, לא בנושא הבטחוני, גם בנושאי חוץ, מעולם לא יזם דיון בממשלה. רק הביא אישורי שגרירים ואמנות. הוא שותק הרבה ואנשים מתפתים לחשוב, כי מאחורי השתיקה הזו מסתתרת איזו תבונה. אך שמיר, כך מוסיפים, תוכו כברו, אין בו כלום. גם לא כוונות זדון, אבל גם לא רצון טוב.

המתינו לבשורה וקיבלו ה„דיבר ה־11"

הצירמות במעבר של שמעון פרס, על צאנו ומקנהו, מלשכת ראש הממשלה אל לשכת שר החוץ, הגיעו אל שיאן ביום הרוטציה עצמו. עד אז נותרו ברקע אי־בהירויות קטנות כמו, מה בכל־זאת יוצעו לדר' יוסי ביילין במשרד החוץ או האם אברהם טמיר יהיה בסופו של דבר מנכ"ל משרד החוץ. איש לא אהב לחשוב על המנכ"ל היוצא דוד קמחי ועל המשנה למנכ"ל חנן בר־און, „שהתחרו" ביניהם, על תואר קורבן הרוטציה. גם בלעדיהם הסיטואציה היתה מביכה וביום האחרון היא התפרצה החוצה במלוא כיעורה בהחלטת הממשלה החדשה להוסיף מנכ"ל מדיני — החלטה, שהיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אמר עליה: „סידרו אותי". הוא המליץ על „מנהל מדיני" (מה זה?) והופתע כשזה הפך למנכ"ל מדיני.

בשעת כתיבת הדברים מתנהל דיון, אני מניחה לא קל ולא נעים, בין שמעון פרס ובין אברהם טמיר על חלוקת הסמכויות בינו ובין דר' ביילין, כאשר יום קודם התברר לטמיר, שתפקידו יורוקן כמעט מתוכן מדיני ואחר. ועד עובדי משרד החוץ עומד בינתיים מן הצד, נעתר לבקשת שמעון פרס להמתין, אך משורותיו הסתננו הערות מרירות כמו: „אנו חסרי אונים מול ה„ממלכתיות" הזו. המשרד הפך לאכסניה לפתרון כל הבעיות. אם יהיו שני מנכ"לים, נלך לבג"ץ, מישהו חייב לקום ולתבוע את עלבונו של המשרד".

הרעיון לחלק את תפקיד המנכ"ל עלה ביום השבעת הממשלה בכנסת, לאחר שדר' ביילין הודיע לשמעון פרס, כי לא יקבל על עצמו במשרד החוץ שום תפקיד שהיועץ המשפטי לממשלה לא יסמוך עליו את שתי ידיו. כיוון שכך, ירדו מן הפרק שתי האפשרויות שנדונו עד אז: מינוי דר' ביילין, בהחלטת ממשלה, למשנה או לתת שר החוץ, ושינוי „חוק יסוד: הממשלה" כך, שגם מי שאינו חבר־כנסת יוכל לכהן כסגן שר. האפשרות השניה, גם אם היתה חוקית למהדרין, היתה כרוכה בשינוי חוק יסוד לצורך מינוי מיוחד, ונקל לשער את הביקורת שבה היה הדבר מתקבל. שמעון פרס החליט לנגוס בתפקיד המנכ"ל.

„הסוחט" סחט

עד אז הוכשרה הקרקע למהלך זה בדמות פרסומים על הסחטנות של „יחד" והשלל של „יחד" והתיאבון של „יחד". לקראת יום השבעת הממשלה תהו רבים, במפלגת העבודה ומחוצה לה, אם „יחד" לא הגזימה. שלושה מקומות ברשימת המערך לכנסת, כולל מקום חמישי לעזר וייצמן, מינוי מוטי הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית ומינוי אברהם טמיר למנכ"ל משרד החוץ. התעוררה מעין תביעה כללית, סמויה וגם גלויה, כלפי „יחד", לגלות חוש מידה, להפסיק לסחוט.

בהתלהבות הירידה על „יחד" (נדמה לי שעל חרותיים, אלולא הסחיטה בפוליטיקה הישראלית, לא ירדו כך) נשכח בכלל, שבמקום שיש סחיטה, יש גם זה שמסכים להיסחט.

איפה היה שמעון פרס? ההתמסרות שלו לסחיטה היא משתנה הכרחי במישוואה סוחט־נסחט־סחיטה. שמעון פרס, כדאי להזכיר, הוא לא ילד פוליטי. למעשה הוא אחד הפוליטיקאים המנוסים והערמומיים שבינינו. עזר וייצמן אומר, שיש להוסיף לעשרת הדיברות דיבר 11: לא תתכחש להבטחות. זה לדידו ההסבר לכך שתנאי „יחד" נענו ומצפונו נקי. הייתכן שפרס „נכנע" בשעתו לסחטנות של „יחד" מפני שעזר וייצמן באמת איפשר לו להיות ראש ממשלה ואם כך הדבר, מה השתנה מאז פרט לירידת כוח המיקוח של „יחד"?

פרס, על כל פנים, ידע יותר מכל אחד אחר במדינה ובמפלגת העבודה שתהייה רוטציה. הוא ידע גם את יחסו אל יוסי ביילין („אחד האנשים המוכשרים ביותר שפגשתי בחיי"). הוא אף ידע שדר' ביילין עמד ללכת לאוניברסיטה העברית, באין תפקיד עבורו במשרד החוץ — ולא עשה כלום, רק בשבוע האחרון לפני הרוטציה נרתם לטפל במרץ במינוי לדר' ביילין. האין זה משונה?

שב בשקט

דוד קמחי פנה, בעקיפין, אל פרס כבר לפני חצי שנה ושאל אותו אם ללכת. פרס השיב „שב בשקט". וכך קמחי ישב בשקט, טמיר ישב בשקט ופרס ישב בשקט, מקווה, כנראה, שהדברים יסתדרו מעצמם. קמחי יהיה מנכ"ל, אברשה יהיה מנכ"ל וגם יוסי יהיה מנכ"ל, מדוע הוא לא אמר לאף לא אחד מהם מה כוונותיו? חנן בר־און ישב גם הוא בשקט, מצפה שמינויו הכמעט־ודאי לשגריר בארה"ב יאושר. ואז פתח פרס במו"מ עם יצחק שמיר וקלפיו התגלו. „דייב" נאלץ ללכת, חנן בר־און עומד לפני פרישה, משרד החוץ נמצא במבוכה שכמוה לא ידע, בכך לא אשמים עזר וייצמן ואברהם טמיר. בכך אשם רק שמעון פרס.

תרגילי הרגע האחרון שלו גרמו נזק אפילו לשמו הטוב של דר' ביילין, שיצא מן המערכה בעור שיניו. הוא היה סלע מחלוקת מבלי שתבע לעצמו דבר. נחמתו היא, אולי שבתוך גלי אי הוראות והזעזוע העוברים על משרד החוץ, שמו מוזכר בתקווה. רבים מעובדי המשרד רוצים לראות אותו בפנים, כדי למצוא קשר טוב אל שמעון פרס וכדי לעקוף את המנכ"ל הצפוי אברהם טמיר, שאינו מתקבל בברכה.

לקראת כניסת פרס למשרד החוץ קיבלה מחלקת המשק הוראה להכין חדרים ולשכות לפקידים הנכנסים. שלשום קבלו אחדים מעובדי המשרד הוראות לפנות את חדריהם, כבר ימצאו להם מקום אחר. הדבר התקבל בתדהמה. רבים במשרד זה חיכו בכליון עיניים ליום שבו שמעון פרס יגיע. והנה הוא בא, והביא אתו התנשאות, סילוק אנשים, העלבות ואי התחשבות. האם יצליח לתקן זאת?

מסמך

מזכר ההבנה בין שמיר לפרס

להלן נוסח מיזכר ההבנה שנחתם על־ידי שמעון פרס ויצחק שמיר ובן משה שחל ומשה נסים ביום ו' האחרון, 17.10.86, שאיפשר את ביצוע הרוטציה:

● לא יועברו תחומי אחריות של משרדים לשר או לסגן שר, אלא בהסכמה בין ראש הממשלה וממלא־מקום ראש הממשלה. הוראות סעיף זה לא יחולו על תחומי אחריות שנמסרו לשר או לסגן שר עד לחתימת מיזכר זה.

● 21 יום לאחר תום 25 החודשים לכהונת יצחק שמיר בראש הממשלה, ייקבע סדר היום לממשלה על דעת ממלא־מקום ראש הממשלה.

● ביקש מ"מ ראש הממשלה לדון בממשלה בנושא בעל חשיבות מיוחדת, יידון הנושא בתוך 21 יום.

● ח"כ יצחק מודעי יכהן בממשלה כשר בלי תיק. שינוי במצב זה ייעשה אך ורק בהסכמה מוקדמת בין ראש הממשלה למ"מ ראש הממשלה.

● הנספח להסכם הקואליציוני, סעיף ד (2) ינוסח כדלהלן: מוסכם כי יש להביא לייצוג הולם של שני הצדדים בכל הנוגע ליושבי־ראש וחברי מועצות מנהלים של חברות ממשלתיות, תאגידים ורשויות על־פי חוק. ועדה של ארבעה שרים בראשות שר האוצר תקיים היוועדות כדי להגיע לייצוג הולם כאמור.

● לא הגיעה הוועדה לכלל החלטה בעניין מינוי מסויים או החליטה בעניין מינוי וכתב־מינוי לא נחתם בידי השרים המוסמכים על־פי החוק, — יועבר העניין להכרעת ראש הממשלה ומ"מ ראש הממשלה והחלטתם תחייב.

● מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס יעמוד בראש ועדת השרים לענייני ירושלים ובראש ועדת הנגב הממשלתית, וימשיך לעמוד בראש צוות השרים שייצג את הממשלה בקרן הנגב, המשותפת לממשלה ולסוכנות היהודית.

● ראש הממשלה, מ"מ ראש הממשלה, שר האוצר ושר הכלכלה והתכנון רשאים לבקש פגישת ארבעת שרים אלה לדיון בנושא כלכלי, בקשה כזו תמולא בהקדם האפשרי. פגישת השרים אינה גורעת מסמכויות הממשלה או ועדות השרים.

● מ"מ יו"ר ועדת השרים לענייני כלכלה ימלא את מקומו של יו"ר הוועדה בהעדרו של יו"ר הוועדה מהישיבה. (יו"ר הוועדה הוא משה נסים ומ"מ היו"ר הוא גד יעקבי — ד.ש.)

● המועמד לכהונת שגריר ישראל בארה"ב יוצע לממשלה על־ידי שר החוץ, בהסכמת ראש הממשלה, בדרך זו: שר החוץ יציע לראש הממשלה, בהקדם האפשרי, מועמד או מועמדים לכהונה זו. והסכמת ראש הממשלה תינתן לא יאוחר משלושה חודשים מהיום.

● מר שמיר הודיע למר פרס, כי הבטיח לשגריר רוזן, כי יכהן בתפקידו עד תום כהונתו (מאי 1987). מר פרס הודיע, כי יתחשב בהבטחה זו.

נספח

● אין כוונה להחליף בשעה זו את עמירם ניר, דר' ניצה שפירא־ליבאי, דר' ישראל פלג ודר' יוסי גינת. במקרה שתהיה כוונה להחליף אחד מהם, יודיע ראש הממשלה למ"מ ראש הממשלה על כוונתו לעשות כן.

● מר שמיר הבהיר למר פרס, כי לא יחול שינוי במצבו של מנהל שרות התעסוקה, אלא בהסכמה בין ראש הממשלה ומ"מ ראש הממשלה.

החותמים:

יצחק שמיר — שמעון פרס
משה נסים — משה שחל

רשות הקורא

חידוש היחסים וחוקי המט"ח בהונגריה

שמחתי לקרוא את רשימותיו של צבי טימור על הונגריה. אכן, חידוש היחסים, ולו גם מוגבלים עם המדינה הזאת, שמצליחה לעצב משטר סוציאליסטי עם פנים אנושיות, יכול רק לשמח וכדאי שכל אלה שיש להם עניין בכך, וידם משגת זאת, יבקרו שם.

אלא שעלי לתקן טעות קטנה בדבריו של בעל הרשימות. נכון שחל איסור חמור על הוצאת מטבע הונגרי, ועל הכנסתו לתחומי המדינה, ומי שמתפתה ומצטייד בפורינטים זולים בווינה, ולוקח אותם להונגריה, מבצע עבירה. לעומת זאת, אין זה נכון שאין פיקוח על המטבע המערבי. גם אם השלטונות אינם מודיעים זאת לנכנסים לתחומה של הונגריה, לא בעת קבלת הוויזה ולא בשעת מעבר הגבול — החוק מחייב כל נכנס להצהיר על המטבע המערבי שברשותו ולהציג את הכסף שנותר בכיסו, יחד עם האישורים על החלפות לפורינט, בצאתו.

אומרים שאלה היוצאים בטיסה אינם נבדקים, אולם לפני כשבועיים הייתי עד לבדיקה מדוקדקת וחיפוש בכלי תיירים אחרי מטבע־חוץ. אלה שנבדקו לנגד עיני לא הצהירו על כספם בצאתם. העובדה שהכסף שנמצא אצלם לא הוחרם היתה, כפי שאמר המוכס, רק מחווה של רצון טוב והעניין יכול היה להיגמר בצורה הרבה יותר עגומה.

שמואל איתן, רוחמה

צבי טימור מגיב:

ההוראות ההונגריות קובעות במפורש, שאזרחי מדינות סוציאליסטיות בלבד חייבים להצהיר על מט"ח בר־המרה שברשותם. אזרחי מדינות קפיטליסטיות חייבים להצהיר רק על מט"ח שברשותם ממדינות סוציאליסטיות (סעיף 4). „בהונגריה אין חובת המרה של מט"ח (סעיף 1).

עם זאת, למבקרים חייב להיות די כסף כדי לכסות את הוצאותיהם בשהותם בהונגריה. דבר זה ניתן לאימות ע"י הרשויות המוסמכות מזמן קבלת ויזה או הכניסה ובמשך שהות המבקר בהונגריה.

עד כאן ההוראות החדשות. ניתן לציין, כי בעת ההמרה בבנקים לא מציינים עוד שם או מספר דרכון, כלומר, בהעדר חובת הצהרה וחובת המרה אין ולא יכול להיות פיקוח על מט"ח.

מאחר שההוראות הן חדשות ופורסמו רק ב־10 ביולי, יתכן כי שוטר הגבול לא היה מודע להן, או שלא דייק במה שאמר. אם כי, כאמור, זכותו לבדוק — אך אין לו כל זכות להחרים.

בכניסה דרך הגבול האוסטרי מקיימים שלטונות המכס בדיקה גם על כך שכנגד הסחורות שהוצאו קיימת המרת מטבע. לכן המבקרים לצורך רכישות מן הראוי שישמרו על פתקי ההמרה. אולם בדיקה זו נערכת לא כפיקוח על מט"ח אלא על־פי הוראות המכס, האוסרות יצוא מוצרים הונגריים מעל לכמות מסויימת, אלא אם נרכשו באופן מוכח במט"ח או בגבולות של המרת מט"ח.

ראה הקטעים הבאים, מתוך תקנות מט"ח ההונגריות החדשות:

CURRENCY REGULATIONS

4. Citizens of socialist countries have to declare any amount of convertible currency on them, while citizens of capitalist countries have to declare the currency of socialist countries in their possession.

1. In Hungary there is no compulsory currency exchange.

זעקת הקוזק הנגזל

זעקת השבר של אנשי „גוש אמונים", על שצה"ל סיכל את תוכניתם להתנחל בלב שכם, היא זעקה של קוזקים נגזלים. מיום הקמתו של „גוש אמונים" היתה פעילותו מלווה במעשי אלימות, הן נגד חיילי צה"ל והן נגד האוכלוסיה הערבית בשטחים הכבושים. במעשים אלה הצליחו המתנחלים לסחוט ויתור אחר ויתור מכל ממשלות ישראל, של המערך והליכוד כאחד.

כך נוצרו מוקדים של חיכוך ותקריות יום־יומיות בכל רחבי השטחים הכבושים, הוקמו התנחלויות המהוות מכשול בדרך לכל אפשרות של שלום, ועוד היד נטויה — אנשי „גוש אמונים" לא ינוחו ולא ישקטו, בפרובוקציות חדשות לבקרים, עד אשר תיהפך הגדה המערבית כולה לחבית אבק שריפה ותתפוצץ בקול רעש גדול.

יש לקוות, כי ההחלטה להפעיל את צה"ל לבלימת „גוש אמונים" בקבר יוסף לא תישאר מקרה יחיד, וכי להשתוללות והתנחלויות יושם סוף סוף קץ.

אדם קלר, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

מחשבים

בעריכת רונית אדלר

רמת מיחשוב נמוכה במפעלי התעשייה

רמת המיחשוב במפעלי התעשייה בישראל — נמוכה. ממצא זה עולה מסקר שנערך לאחרונה ע"י חוקרים מהפקולטה לניהול בבית"ס למינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי באוניברסיטת תל־אביב.

הסקר הקיף 160 מפעלים בארץ מ־13 סקטורים משקיים. מחזור המכירות בכל אחד מהמפעלים נע בין 300 מיליון דולר, ומספר העובדים — בין 15 ל־3000. ערכו את הסקר פרופ' ניב אחיטוב, יו"ר תכנית מערכות מידע, ואריק רגובסקי, תלמיד בתכנית מוסמך למדעים במערכות מידע.

עורכי הסקר קבעו משקלות לרמת מיחשוב אפשרית במיפעל. עפ"י משקלות אלה, מפעל תעשייתי הממוחשב במלואו יכול להגיע ל־11 נקודות. בבדיקת המפעלים נמצא שהממוצע של כלל המדגם היה נמוך מ־5 נקודות — לעומת 8 נקודות שצריך היה להתקבל אילו כל מפעל היה ממוחשב עפ"י צרכיו.

ההוצאה הממוצעת על מיחשוב במפעלים שנבדקו בסקר נעה בסביבות 0.735% ממחזור העסקים השנתי של המפעל. יש לציין שמס־פר זה נופל מההוצאה הממוצעת בארה"ב, הנעה בסביבות אחוז אחד. בסקר נמצא שככל שההוצאה הממוצעת על מיחשוב גדולה יותר, רמת המיחשוב עולה. לדוגמא, מפעלים המוציאים כ־2% מהמחזור על מיחשוב, רמת המיחשוב הממוצעת שלהם הינה 7.8 נקודות.

הנושא הממוחשב הנפוץ ביותר בקרב המפעלים הוא הנהלת החשבונות. נושא זה ממוחשב ב־94% מהמפעלים שנבדקו. לעומת זאת, הנושא הפחות שכיח מכולם הוא תכנון ופיקוח על הייצור (תפ"י), שנמצא ממוחשב רק ב־22% מהמקרים. דבר זה מצביע על כך שלמעשה מערכות המחשב במפעלים מסייעות בעיקר לאנשי הנהלת חשבונות וכספים ואינן ממלאות תפקיד מרכזי בתחום העיקרי של המפעל — ייצור.

ממצאים נוספים מצביעים על רמת מיחשוב גבוהה יותר בקרב מפעלים, בהם יחידת המחשב כפופה למנהל הייצור (10% מהמקרים). רמת מיחשוב נמוכה יותר נמצאה בקרב מפעלים בהם יחידת המחשב היתה כפופה למנהל כספים (41% מהמקרים). רמת המיחשוב הגבוהה ביותר נמצאה במפעלי טכנולוגיה גבוהה, 10 נקודות. ממוצע ההוצאה על מיחשוב בקבוצה זו הינו 1.5% מהמחזור. רמת המיחשוב בשאר הסקטורים נמוכה יחסית ואיננה עולה על 6 נקודות. רמה נמוכה ביותר נמצאה בענף הנייר — 2.1 נקודות והוצאה ממוצעת של 0.14% מהמחזור.

מרבית המפעלים שנדגמו (כ־70%) רוכשים תוכנה מבתי תוכנה מקצועיים ואינם מפתחים מערכות בכוחות עצמם. רק מיעוטם (כ־13%) מפתח תוכנה אך ורק באמצעות יחידת פיתוח עצמאית. יחד עם זאת, רכישת תוכנה מבתי תוכנה איננה מהווה, כפי הנראה, ערובה לרמת מיחשוב גבוהה יותר. רמת המיחשוב הממוצעת של קבוצה זו הינה 3.7 נקודות, לעומת 7.1 נקודות למפעלים המפתחים בעצמם.

עורכי הסקר משערים, שרמת המיחשוב הנמוכה במפעלי התעשייה בישראל נובעת מצירוף סיבות, הכולל מתן דרגת עדיפות נמוכה בקרב ההנהלה, התרכזות במיחשוב לצרכים כלכליים בלבד, מיסוי גבוה על ציוד עצ"א, והיעדר מודעות מספקת לצרכי התעשייה מצד בתי התוכנה בישראל.

הלאה לוח־הכפל

משרד החינוך והתרבות אישר את השימוש במחשבונים (מחשבי־כיס) בכל הכיתות במסגרת תוכנית הלימודים, הדרושה במתמטיקה. השימוש במחשבונים אושר לא רק בשעות המוקדשות לך מתוכנית, אלא בכל השיעורים במתמטיקה בהם הוא יכול להועיל.

הספקת הוראה על הוראת המתמטיקה במשרד החינוך, ד"ר מיכאל קורן, מסר כי השימוש במחשבון אינו מבטל את הדרישה ליכולת חישוב בעל־פה ובכתב, אלא בא לסייע לפיתוח יכולת זו ולפיתוח יכולת התמודדות עם בעיות מילוליות.

במשרד החינוך מציינים, כי השימוש במחשבונים יכול להקל על התלמידים להתמודד עם קשיי המקצוע ולשפר את יחסם לחשבון.

שיטת תמחיר חדשה

במסיבת העיתונאים שערכה י.ב.מ. בשבוע שעבר היא הכריזה על משפחת המחשבים החדשה 9370. כן הכריזה על שיטת תמחיר חדשה של מחירי תוכנות. על פי השיטה החדשה חולקו כ־100 מוצרי תוכנה ל־4 קבוצות והם יתומחרו בצורה מדורגת בהתאם לגודל המחשב.

במשפחת המחשבים החדשה תהיה הנחת הכמויות כבר מסדר גודל של 3 מערכות, והיא תנוע בין 5% ל־10%. מחיר המחשבים החדשים יהיה כ־73,000 דולר, ובתוספת תוכנת ההפעלה יגיע לכ־100,000 דולר. כמו כן מבטיחה החברה 12 חודשי אחריות. המחשב יוצג כבר בכנס איל"א הקרוב, אולם אספקתו צפויה רק במחצית השניה של שנת 87.

ברור כי ההכרזה החדשה של י.ב.מ. מצביעה על כיוון של איחוד ארכיטקטורות. י.ב.מ. אימצה את גישתה של דיגיטל לאחר שזו הצליחה לדחוק אותה לפינה עם הצלחתה הכבירה של סדרת ה־VAX. השאלה המעניינת עתה היא מה יעלה בגורלם של הי.ב.מ. 36 והי.ב.מ. 38 לאחר ההכרזה החדשה.

ברור כי אם י.ב.מ. החלה לאחד ארכי־טקטורות היא גם תמשיך בכך. פירושו של דבר שכל לקוח הצופה גידול יעדיף לרכוש את הסופר־מיני 9370, הנותן לו אפשרות גידול במשפחה על פני 36, מה עוד שגם קיים בארגון מחשב מרכזי מסוג 370, והחיים הרבה יותר קלים אם קושרים אליו מחשבי 9370.

מן הצד התחתון מוגנים מחשבי ה־36 במחשבי PC-AT, אשר באמצעות כרטיסי הרחבה מגיעים עד ל־8 משתמשים.

עד היום — מלבד תוכנת משרד ממוחשב — עדיין אין תוכנית בעברית עבור ה־9370, אולם כל לקוח אשר לו מחשב 370 יוכל להשתמש בתוכנות המחשב הגדול. נראה, כי בתי התוכנה העובדים בסביבת ה־36 ו־38 צריכים להתחיל מעתה להתארגן לקראת העתיד ולשקול את צעדיהם הבאים.

מסתערים על השוק החינוכי

חברת אוליבטי הכריזה במסיבת עיתונאים שערכה בשבוע שעבר על שני מחשבים אישיים חדשים: ה־M19 וה־M28.

המחשבים החדשים הם תואמי י.ב.מ. הגדול מבין השנים, ה־M28, יהיה תואם AT ויותקן בו מעבד 80286, שיאפשר למחשב מהירות עיבוד גבוהה משל ה־AT.

מחיר המחשב כ־5000 דולר בממוצע, והוא מגיע עד 7,000 דולר בתצורה מכסימלית. כלומר, אוליבטי מעמידה בתחרות לא את מחיר המחשב אלא את איכותו.

ה־M19 יהיה הדגם הפותח במשפחת המחשבים האישיים של אוליבטי ויהיה תואם ל־pc. המחשב יאפשר גישה לכל התוכניות הבסיסיות האפשריות בסביבת מערכת ההפעלה MS-DOS. ואנשי אוליבטי מייעדים אותו לשוק החינוכי והכללי. מחיר המחשב יהיה כ־2000 דולר, ולכן ספק אם תצליח אוליבטי להתחרות עם י.ב.מ. ששמה עינה על השוק החינוכי והצליחה להיכנס לפני כחודש לרשימת המחשבים המומלצים של משרד החינוך.

אוליבטי ישראל היא אחת מחברות המחשבים המעטות, הנמצאות בבעלות מלאה של החברות האחיות הן י.ב.מ. ודיגיטל.

מנכ"ל החברה, שלמה סובלבסקי, הכריז כי החברה מבקשת להרחיב את עסקיה בישראל ומוכנה להשקיע בבתי־תוכנה, חברות לשירותים המספקות שירותים טכניים ומפעלים שיש בהם מוצרי מחשב.

מנכ"ל "הארגז" מאשים האוצר בחיסול המפעל

בפגישה עם כתבים האשים אתמול מנכ"ל "הארגז", שלמה ברכה את משרדי האוצר והתחבורה בסגירת קו ייצור אוטובוסים. לטענתו, יש לחברה הסכם חתום עם קואופרטיב "דן" לייצור 160 אוטובוסים, אך ההסכם לא בוצע — למרות העובדה שהחברה זקוקה לאוטובוסים אלה. גם ל"אגד" יש 484 אוטובוסים מעל גיל 15 שנים, גיל מקסימום שמעבר לו אסור שרכב כזה ינוע על הכבישים מסיבות בטיחותיות, נוחיות הנוסעים וגם עלות האחזקה.

ל"הארגז" כושר הרכבה של 30 אוטובוסים לחודש. ייצור זה חוסך כ־30 אלף דולר על אוטובוס מורכב בארץ לעומת היבוא. יש להוסיף גם את עניין התעסוקה. ב־1985 הגדילה "הארגז" את מצבת כוח האדם שלה עד ל־484 עובדים, לפי דרישת משרד התחבורה, שהבטיח הזרמת הזמנות. ההזמנות לא באו. לא היתה ברירה אלא לצמצם את התעסוקה לרמה של 220 עובדים, וגם אלה אינם מוצאים תעסוקה. "הארגז" מעבירה חלק מהעובדים לאגפים אחרים, כגון ייצור בשביל משרד הביטחון, ייצור רהיטים ועוד. אך בכך לא היה די, שכן המגזר הפרטי נותן הזמנה לכ־8־7 אוטובוסים לחודש.

אם לא יחול שינוי יסודי, אם משרדי התחבורה והאוצר לא יפעלו כדי ל"החיות" הזמנות קיימות ולהוסיף הזמנות חדשות לשנת 1987, לא יהיה מנוס מסגירת המפעל כליל — אומר מנכ"ל "הארגז".

דובר "אגד" אמר בתגובה, כי הקואופרטיב זקוק ל־450 אוטובוסים, ומיד. כן הוא זקוק בשנים הקרובות לכ־1500 אוטובוסים, שכן גם הרכב החדש שנרכש, מתוצרת הארץ ומתוצרת חוץ, התיישן. אך ל"אגד" אין פיתרון כספי לבעיה. החל מה־1 בספטמבר היה צריך להיכנס לתוקף הסכם חדש בין הממשלה לבין הקואופרטיב. ההסכם בעיות של מימון וסיבסוד, טלל כימי הצטיידות. ההסכם הזה היה אמור לתת תשובה גם לנושא הרכש לשנת 1986. אך, מאחר והסכם אין. לכן "אגד" אינו יכול להזמין אוטובוסים.

לכתבנו נודע, שמצוקת "הארגז" מקורה גם בחובות שיש לצרכנים. קואופרטיב "דן", למשל, חייב ל"הארגז" מיליון דולר. צרכני המפעל, אגב, מעדיפים למרות הטענות הפטריוטיות, לייבא אוטובוסים, מהסיבה הפשוטה של איכות המוצר, תנאי האחריות ושמירה על לוח זמנים באספקה. המקור שמסר זאת, בעילום שם, הוסיף "מי שאינו תלוי בקופה הציבורית רוכש רכב בחו"ל. כך קורה, ברוב המקרים, לגבי הובלת תיירים, למשל".

יוסף שמי

בנק הפועלים נערך להפרדת הייעוץ להשקעות

בנק הפועלים נערך מחדש לטיפול בייעוץ להשקעות בניירות־ערך, בהתאם להנחיות המפקחת על הבנקים והמלצות ועדת בייסקי, שעסקה גם בהפרדת הייעוץ מהמערכות הבנקאיות.

ב־60־80 מסניפי הבנק נערכים למתן ייעוץ למשקיעים בניירות־ערך, כולל אגרות־חוב, קרנות נאמנות ומניות. בסניפים אלה יועסקו עובדים שעברו הכשרה בתחום הייעוץ והבנק יתגבר אותם בכ־50 יועצים נוספים שיסיימו את הכשרתם בקרוב.

בשאר הסניפים לא יינתן ייעוץ אלא רק מידע. אולם הלקוחות יוכלו להמשיך לתת בכל סניפי הבנק הוראות ביצוע להשקעה בניירות־ערך. בנק הפועלים מבטיח לתגבר את המידע שניתן ללקוחות, כולל שימוש במידע ממוחשב מתוך מאגרי המידע של הבנק ושל הבורסה לניירות ערך.

בהתאם להמלצות הוועדות שדנו בנושא זה, התחייב בנק הפועלים להבטיח את עצמאותו ואי־תלותו המקצועית של היועץ, שתעוגן בתנאי עבודה מפורטים. דובר הבנק מסר אתמול, כי נוסף על שירותי הייעוץ האלה יקים בנק הפועלים חברה נפרדת ובלתי תלויה שתעסוק בניהול תיקי השקעות ברמה מקצועית גבוהה ותענה על צרכי לקוחות. בשלב הראשון יוקם מרכז אחד של החברה בתל־אביב. אחר כך תישקל הקמה של סניפים נוספים.

בנק לאומי היה הראשון שהודיע, לפני כחודש וחצי, על שורת צעדים שנועדו להגביר את הפיקוח הציבורי על שוק ההון ומניעת ניגודי אינטרסים בין הגורמים פועלים בשוק זה. הייעוץ להשקעות בבנק לאומי יופרד וירוכז בחברה עצמאית, "ניירות ערך והשקעות", שתפעיל כ־40 סניפים. בנק לאומי מסר עוד, כי לדירקטוריון החברה יצורפו נציגי ציבור, כדי להגביר את הפיקוח הציבורי על פעולותיה. בסניפי הבנק לא יינתן ייעוץ להשקעה בניירות־ערך.

נראה כי בבנק לאומי החליטו להקדים לקראת אפשרות שיוחלט על הפרדה מוחלטת בין המערכת הבנקאית והייעוץ להשקעות בניירות־ערך, ולחסוך שלבים אחרים בדרך להחלטה כזאת. לעומת זאת, בבנק הפועלים לא ממהרים. הבנק מבקש לשים בינתיים דגש בשיפור מערך הייעוץ, ולהקים תוך כדי כך בסיס מקצועי שיוכל להשתלב בעתיד בחברת הייעוץ העצמאית — אם הדבר יידרש מתוקף תקנות ייעוץ חדשות.

פעולות דומות נקטות בימים אלה גם בבנק דיסקונט, המתכוון להעביר את הייעוץ בהשקעות בניירות ערך לחברת־בת, שתפעל בסניפים מרכזיים של הבנק.

אודי נחשון

צפון־דרום

העשירות עושקות את העניות

סחורות היצוא, שאזרחי מדינות כה רבות בעולם השלישי תלויים בהן, שקועות כיום ברמת מחירים נמוכה, העלולה להישאר בעינה עוד שנים רבות, בגלל שינוי יסודי שחל במירקם הסחר העולמי — העריכו כלכלנים ופולי־טיקאים שהתכנסו בחודש שעבר בקואלה־לומפור, לסמינר על סיכוייהם של יצואני הסחורות האסיאניים.

מאז מלחמת העולם השנייה, כל אימת שחלה הידרדרות במחירי מוצרי היסוד, בגלל שפל כלכלי בעולם המתועש, שבו המחירים והתאוששו עם התחדש הצמיחה הכלכלית, שהגדילה מחדש את הביקוש. תהליך זה ספק אם יתרחש בעתיד הנראה לעין, בעיקר נוכח הגידול שחל ביבולים, בעקבות הכנסת טכנולוגיה חדשה ופיתוח תחליפים סינתטיים.

"כיום נותק הקשר המסורתי בין התנודות המחזוריות בפעילות הכלכלית לבין הביקוש לחומרי גלם", אמר אליסטר מקינטאייר, סגן מנכ"ל ועדת הסחר והפיתוח של האו"ם, שמטרתה, לחתור לשיפור תנאי הסחר מבחינתן של המדינות המתפתחות.

שפל במחירי הסחורות מקטין את האינפלציה במדינות העשירות, אך מחמיר במקביל את בעיית חובותיהן העצומים של מדינות העולם השלישי, שכן הוא מצמצם את הכנסות היצוא שלהן.

מאלזיה היא דוגמה קלאסית ליצואנית סחורות ששוק עולמי עוין מנחית עליה מהלומות קשות. כך, למשל, מחיר טונה אחת של שמן דקלים, סחורת יצוא עיקרית של מאלזיה, הוא כיום 170 דולר, לעומת 460 דולר בתחילת 1985. מחירו של הבדיל, אף הוא סחורת יצוא מאלזית חשובה, הידרדר לכדי מחצית ממחירו, בתחילת 1985, ומחיר הגומי עומד כיום על כ־0.70 דולר הק"ג לעומת 1.25 דולר בתחילת שנות ה־80.

לדברי ראש ממשלת מאלזיה, "תלכיד של כוחות הוריד את המחירים של מוצרי היסוד שמייצרות ומייצאות מדינות העולם כולו, ולא רק מאלזיה. התמוטטות המוחלטת שאירעה באחרונה במחירי הסחורות כולן היא תופעה חדשה. אין כמעט ספק שקץ כמה מן הסחורות קרוב, והונפה המאכלת על צווארן של יצרניות הסחורות".

כלכלנים נוטים לתלות את הקולר בפיתוח הטכנולוגי המהיר. השיפור שחל במערכות ההשקיה, בדשנים ובזרעים, הגדיל את ממדי התוצרת לכלי הכר. עץ גומי מפיק כיום גומי בכמות גדולה פי עשרה משהפיק עץ הגומי המקורי, שנתגלה ביערות האמאזונה.

ארה"ב מתחרה באורז התאי

"הקידמה הטכנולוגית פיתחה תחליפים סינתטיים לחומרים טבעיים", אמר מאסאהירו סאקאמוטו, הכלכלן הראשי של המכון היפאני לסחר בינלאומי, לדבריו, סיבי הזכוכית, הזולים יותר, מחליפים בקצב מהיר את הנחושת בתעשיית התקשורת, והזכוכית, הפלסטיק והאלומיניום מחליפים את הבדיל באריזות המזון.

הבעיה מחמירה עוד יותר נוכח העובדה שמדינות מתועשות, בעיקר ארה"ב ומדינות אירופיות, נהפכו בשנים האחרונות ליצואניות גדולות של מזון, ומרבות לסבסד את חקלאיהן כדי לדרבנם להגדיל את התפוקה. יצוא האורז של ארה"ב, למשל, מאיים כיום על סחר האורז הרווחי של תאילנד באסיה.

רק סחורות מעטות, כגון הקקאו, ניצלו מן המגמה הכללית של הירידות המחירים בשנים האחרונות. אך גם מחיר הקקאו עלול לצנוח בעתיד הקרוב, סבור הסוחר הבריטי ג'ון פטריק, שכן מחירה הגבוה של תמצית הקקאו ממריץ את הכימיקאים לפתח לה תחליף סינתטי. יתר על כן, אינדונזיה מתכוונת להגדיל את יבולי הקקאו שלה מ־16,000 טונות ב־1984 ל־100 אלף טונות בסוף העשור. כן היא מגדילה בקצב מהיר את תפוקת שמן הדקלים שהיא מייצרת ומשווה ליהפך עד שנת 2000 ליצרנית גומי גדולה לא פחות ממאלזיה. גם תאילנד, סרי־לאנקה, סין ווייטנאם מתכוונות להגדיל את תפוקת הגומי שלהן.

חומות מגן

לפיכך סבור מקינטאייר, כי המדינות המתפתחות חייבות לגוון את מוצרי היצוא שלהן, "שינויים מרחיקי־לכת מתרחשים במירקם הביקוש וההיצע לגבי רוב מוצרי היסוד, ותהיה להם בהכרח השפעה עצומה על סיכויי ההתפתחות של מדינות מתפתחות רבות", הוא אומר. הוא מודה עם זאת, כי יצוא המוצרים המוגמרים של מדינות העולם השלישי נתקל בחומות מגן בשוקי העולם.

קית' סטאפורד, רויטר

האם הכותנה בוערת?

ישראל איננה אימפריה

מאת גדעון עשת

אני משוכנע שמר קרל מארכס היה נהנה. יש פרימה קאפיטליסטית המייצרת מוצר שמחירו נופל בהתמדה. בעלי המפעל נתקלים בקשיים. הם פונים לממשלה הבורגנית שתסייע להם. האם הממשלה תיתן לקאפיטליסט ליפול בתהום העולמית? לבטח לא ממשלה שהבורגנות שלה יקרה לה.

ועוד אני משוכנע, כי אילו באו ה"ה פרדמן ומושביץ וביקשו את סיוע הממשלה עקב נפילת מחירי השוקולד, והיו מציגים תחשיבים מדוייקים, לפיהם ייצור השוקולד בישראל הוא מהיעילים בעולם, כי השוקולד של "עלית" הוא מהטובים בעולם ורק כמה סינים מטופשים, המייצרים שוקולד מאורז, וממשלה אמריקנית נבזית, המסבסדת את יצרני השוקולד האמריקני הם־הם המביאים הפסדים כל־כך גדולים — אם כל זה היה קורה, אני משוכנע שהעורך הכלכלי של "על המשמר" לא היה מטריח את עטו לטובת "עלית".

למה לא לסבסד גם את השוקולד

הנימוק הראשון נגד "עלית" יהיה כזה: מר מושביץ היקר, בשנים הטובות, לפני שהסינים החלו לייצר שוקולד ולפני שהאמריקנים החלו לסבסד שוקולד, ובכן באותן שנים טובות הרווחת? מר מושביץ, הרי גם אתה יודע שהרווחים שרשמת בדו"חות השנתיים היו נמוכים למדי. צברת רווחים רבים. ונדמה לי, מושביץ החמור, כי כאשר הרווחת הרבה כסף בנית לך בריכת השחייה, ובנית מעון מפואר לילדך, עם עזרי הוראה חדישים, והגדלת את צריכת הבשר. ומה שחשוב מבחינתי, מושביץ, הוא שאז לא טרחת להתחלק איתי ברווחים האלה. והנה עכשיו, כשאתה מפסיד, פתאום נהיינו שותפים. פתאום עלי, תרשה לי להצטנע ולשמש קול למשלמי המיסים בארץ הזאת, להתחלק איתך בהפסדים, כאשר הרווחים של אז טמונים עמוק ברמת החיים שבנית לעצמך.

הנימוק השני נגד "עלית" יהיה כזה: מר מושביץ היקר, אולי לא שמת לב, אתה אומנם ידוע כאיש "שלום עכשיו", ומן הסתם אתה נגד האימפריה שהממשלה שלנו מנסה להקים באזורנו, אך אפילו האימפריה שאתה מתנגד לה היא קטנה בקנה־מידה עולמי. נכון שהתוצר הלאומי הגולמי שלנו מתקרב לזה של ארה"ב. נכון שאנחנו מנסים מאוד להידמות לאמריקנים, אך יש לנו עוד מרחק מסוים כדי להגיע ליעד הנכסף. והמרחק הזה קובע שאנחנו לא מסוגלים לעשות כל מה שהאמריקנים עושים. תראה את היאנקים האלה: הם, למשל, מסבסדים כותנה ובסכומים גדולים — אז מה? אנחנו מסוגלים לסבסד בהיקפים אמריקניים? האמריקנים גם מסבסדים את המספנות שלהם. עולה בדעתך, מושביץ היקר, כי נשקיע במספנות שלנו את מה שהם משקיעים בשלהם? היית מסכים לשלם מהדיווידנד שלך ב"עלית" כדי להחזיק את המספנות האלה?

למי חייבת המולדת לסייע

הנימוק השלישי יהיה כזה: אתה יודע, מר מושביץ, בסך־הכל אתה מאוד נחמד. פה ושם אפילו עשית כמה דברים טובים למען המולדת. אז אולי מגיע לך שהמולדת תעזור לך, אתה רוצה שנהיה שותפים בהפסדים? אז אולי נהיה שותפים בכלל? — תמכור לי מחצית מהעסק שלך וכך נהיה שותפים. עכשיו אני אהיה שותף בהפסדים ובעוד כמה שנים, אתה אומר שנה־שנתיים, כאשר יהיו רווחים, נהיה שותפים גם בהם. זה נראה לי הוגן. אני בטוח שגם אתה תחשוב כמוני, לא? אז תשכח מסיוע.

כיוון שמר טימור הוא מוכשר יותר ממני, אני בטוח — שהוא יעלה נימוקים נוספים וחשובים יותר, מדוע אסור לממשלת ישראל לסייע למגדלי הכותנה, לפחות לא בתנאים אותם הציע אחד צ.ט. במדור הכלכלי השבוע.

נגד פירוק נשק חד־צדדי

מאת צבי טימור

קשה לי להעריך איך היה חש האדון קרל מארכס בקשר לוויכוח על הכותנה. אולם גדעון עשת מחזיר אותי למספר תאוריות כלכליות שאחת מהן היתה המרכנטיליזם.

המרכנטיליזם, כידוע, היתה שיטת מסחר במדינות אירופה וביניהן לבין הקולוניות במאות ה־16־18. ההנחה הבסיסית של תאוריה זו היתה מה שבשפת תורת המשחקים היינו מגדירים כיום כ"משחק סכום אפס". כלומר שבמסחר הבינלאומי, מה שצד אחד מרוויח, הצד השני מפסיד. הסמל לניצחון היה מעבר של זהב או כסף מהמדינות המפסידות למדינות המנצחות. למען השגת הרווח, היו המדינות תומכות ביצואן ומפריעות ליבוא אליהן ע"י חומות מכס.

למרות שתאוריה זו זוכה כיום לביקורת נוקבת מצד כלכלנים, גם לקפיטליסטים מסוגו של מושביץ, וגם לאיגודים מקצועיים יש נכונות להתגונן נגד התחרות זרה, כאשר התחרות זו מסכנת את האינטרסים המיידיים שלהם. במיוחד כך, כאשר האינטרסים האלה נפגעים ע"י תחרות בלתי הוגנת. אגב, גם בשיא המרכנטיליזם הופעלה השיטה בצורה חד־צדדית; בריטניה הטילה מכסי יבוא רק על תוצר תעשייתי, אך לא על מוצרי חקלאות וחומרי גלם, על מנת למנוע פיתוח תעשייה במושבות.

מר מושביץ מול מיסטר סמית

אישית, תמיד אעדיף, במקרים אלה ובמקרים אלה בלבד, להגן על האינטרסים של מושביץ ופועלי המזון הישראליים כנגד, נניח, מיסטר סמית מארה"ב. שאם לא כן מיסטר סמית יחסל את כל מתחריו הקטנים, וישיג מונופול על השוק העולמי בייצור שוקולד. אם וכאשר ישיג את המצב המונופולי, הוא יעלה את המחירים, ששוב לא יהיו מוגבלים ע"י התחרות, וישיג רווחים מונופוליסטיים על חשבון מתחריו הקטן, שהפעם, לדוגמה, היה "עלית". אך המפסיד האמיתי יהיה ציבור צרכני השוקולד בכל העולם, שיאלץ לשלם את המחירים המופרזים כאשר כל מתחריו של סמית יחוסלו. מכל מקום, בתחרות הבלתי הוגנת בין מיסטר סמית האמור לבין מר מושביץ, אתמוך תמיד, מסיבות אגואיסטיות, במר מושביץ.

גם בתאוריה כלכלית של "היתרון היחסי", אסור לאפשר למתחרים מונופוליסטיים לנצח, כאשר מייצרים מוצר בו למשק לאומי נתון יתרון יחסי. תאוריה זו, המקובלת כיום יותר מהמרכנטיליזם, מניחה כי שני הצדדים השותפים לסחר־חוץ יכולים להרוויח אם הסחר מתנהל על בסיס היתרון היחסי של הצדדים. כלומר, מדינה א' מוכרת ב־10 דולרים מוצר שייצורו במשק שעת עבודה אחת למדינה ב', ורוכשת ב־10 דולרים מוצר שייצורו בארץ היה עולה 2 שעות עבודה. במידה שהחליפין בשני הכיוונים מתנהלים בתנאים אלה, המשחק איננו "סכום אפס" ושני הצדדים יוצאים מורווחים.

היצוא הישראלי מורכב כיום מ־60 אחוז יבוא ו־40 אחוז תשומות מקומיות (ערך מוסף). כלומר, ב־10 דולרים יצוא יש 4 דולרים עבודה מקומית. אם היצרן ימכור את המוצר ב־8 דולרים, אך ייבא כ־2 דולרים מוצרים שישווק בשוק המקומי ב־4 דולרים, עדיין יהיה בגבול הסביר של היצוא — לעומת יצרן שירכוש מרכיבי יבוא ב־10 דולרים, יוסיף 4 דולרים עבודה מקומית, אך ימכור את המוצר המוגמר בחו"ל ב־9 דולרים. במקרה זה אסור לייצא, כי קיים הפסד טוטאלי לא רק ליצרן הבודד אלא גם למשק הלאומי. במקרה זה, היצואן שלח לחו"ל את כל העבודה חינם בתוספת דולר אחד. סיבסוד כזה של חו"ל איננו כדאי מבחינת המשק הלאומי. זוהי דוגמה קיצונית ומשמשת רק להדגמת גבולות הסיבסוד במשק לאומי.

ביטול סיבסוד — רק על בסיס הדדי

הכלכלנים טוענים כיום, שלטווח הארוך כדאי לבטל את כל המכסים, את כל ההגבלות ואת כל התמיכות ביצוא, ואז כל המדינות ייצאו נשכרות. בטווח הקצר, אם רק מדינה אחת תנקוט יוזמה כזאת, וכל האחרות לא ינהגו כך, המדינה הנתונה תפשוט את הרגל ואוכלוסייתה תהיה מובטלת. בגלל זה מתנות כל המדינות את ביטול המכסים והסובסידיות בהדדיות (ראה אמנת גאט"ט וכו'). אולם גדעון עשת מציע במקרה הזה, שניתן לצד אחד לשחוט את הכלכלה הלאומית של ישראל באותו קטע בו יש לישראל יתרון יחסי, רק משום שארה"ב החליטה לנהל מלחמה נגד שאר העולם כיוון שהיא סבורה כי אמצעיה הכספיים עומדים לה כדי לנצח במלחמה הזאת.

כל המדינות מתנגדות למגמה זו ומפעילות לחצים נגדיים על הכלכלה האמריקנית בהגנת משקיהן הלאומיים. במקרה זה, האינטרסים משותפים למושביץ ופועלי "עלית", כשם שהאינטרסים שלהם מנוגדים בינם לבין עצמם בשאלת חלוקת ההכנסות בין שכר ורווח. אולם על מנת שהאינטרסים המנוגדים האלה יוכלו להתקיים בישראל (ולא בארה"ב), יש לקיים את התוצר שנועד לחלוקה. אחרת לא יהיו כל אינטרסים מנוגדים בין מושביץ לבין פועלי "עלית" — שניהם לא יתקיימו.

לכן כלכלן איננו יכול להסתפק בדוגמות רעיוניות קבועות לנצח, כגון "פרמיות יצוא הן הרע בכל זמן ובכל מקרה" "וסחר חופשי הוא הטוב האבסולוטי". עליו להפעיל את ראשו, בכל מקרה, ולחשוב. יתכן שזה קשה יותר.

אגב, אלה שהמציאו את תאוריית הסחר החופשי מפעילים את המשטרים הפרוטקציוניסטיים ביותר. הם דוגלים רק בסחר חופשי עבור עצמם, אך לא אצלם.

אולם נחזור לענייננו. באוצר לא בדקו את כדאיות ייצור הכותנה למשק הלאומי לעומת האלטרנטיבה של הפסקת הייצור, היא כוללת הפסד הון הכרוך בהפסקת הייצור של כ־500 מיליון דולר (כנראה רק בחלק מההון המושקע ניתן יהיה להשתמש גם לייעדים אחרים, כגון מכבנים וכד'). לא בדקו את סיכויי הענף להתאושש, וגם גדעון עשת לא התייחס לדיאגרמה שפירסמתי, לפיה המחירים כבר בעלייה, ולדיאגרמה אחרת, לפיה הצריכה או הביקוש העולמי כבר השנה עברו את הייצור או ההיצע העולמי. כלומר, לא מדובר במוצר ש"מחירו נופל בהתמדה", אלא מדובר בתקופת מעבר. סיוע למוצר זה בתקופת המעבר כדאי למשלם המסים, כי כיום מוכרים את הכותנה כ־50 סנט, אם כי המחיר הסביר הוא 75 או 80 סנט. אולם אם ארה"ב תצליח לחסל את ההתחרות, ימכרו את המוצר ב־1.50 דולר או בכל מחיר שייראה להם. כלומר, מדובר כאן בהבטחת האינטרסים של משלם המס לטווח בינוני (ואפילו לא ארוך).

מה שהצעתי בקשר למגדלי הכותנה אחזור ואציע גם למושביץ, באותם התנאים. כלומר, שמושביץ יקבל את הסיוע תמורת קרן איזון או הקצאת מניות, אתנגד רק לשיטה שרווחים תמיד כולם של מושביץ והפסדים תמיד כולם של הציבור.

למען, מה שהוצע במאמר הוא קרן איזון. כלומר, תמורת כיסוי הפסדים זמניים יוותרו המגדלים בעתיד על רווחים עודפים (מעל למחיר איזון שיקבע). אי־אפשר להפעיל את השיטה רטרואקטיבית. אך אין זה משנה דבר. רק קו ההתחלה שונה. קרן האיזון תתחיל כיום בנקודה זו. ניתן להניח שב־1988 היא תתאזן וב־1989 יתחילו להצטבר סכומים חיוביים בקרן, העשויים לשמש את כיסוי הגרעונות האפשריים ב־1922.

ראייה כוללת או דרך השור בגרוש

נראה לי שגדעון עשת פשוט לא קרא את רשימתי הקצרה החתומה צ.ט., בה נאמר במפורש ש"יש לקבוע מחיר יציב... בשנים הבאות יחזירו המגדלים את ההפרש לקרן איזון שתוקם". תנאים אלה אני מוכן להציע לכל מפעל בעל סיכויי השתקמות, יהיה זה "עלית" או "פרוטרום". הבעיה היא, וגדעון עשת מתעלם מכך, של"אלסינט" מחלקים מתנות ללא קרן איזון וללא בחינת הסיכויים, בעוד שבאוצר מוכנים להניף את הגרזן על ענפים שלמים ללא בדיקה — רק בגלל הסנטימנט האנטי־סיבסודי, ואולי הסנטימנט האנטי־קיבוצי.

מן הראוי שגדעון עשת, שהוא כלכלן מקורי בעל חוש ביקורתי מפותח, יינתק את עצמו מהחשיבה של אגף התקציבים, הרואה הכל דרך הגרושים של איזון התקציב השוטף ולא במכלול האינטרסים של הכלכלה הלאומית.

אומנם לארה"ב משק חזק יותר. אך גם הם אינם מסוגלים לסבסד הכל עד אין סוף. הם קבעו הוצאה של 25 מיליארד דולר לסיבסוד החקלאות השנה. יהיה להם קשה לחזור על כך שנה אחרי שנה (ראה חוק גראם־רודמן). לכן השאלה הבסיסית היא, מי יחזיק מעמד ומי יחוסל. לדידי, עדיף לא להיות בצד המחוסלים, אפילו במחיר זמני של סיבסוד.

שנת שמיטה — על חשבון החקלאים

תשמ"ז היא שנת שמיטה, מזכיר שלמה בורג, שכיהן עד לאחרונה כמנהל מחלקת הגבולים במשרד המרכזי וניהל בין השאר מו"מ עם רבנים על בעיות הקשורות בעיבוד אדמות ולקט יבולים. ההלכה מאפשרת ליהודים דתיים לצרוך את מגוון המוצרים החקלאיים, אך רבים אינם מקבלים את פסיקת הרבנים, ולא כדאי להסתבך איתם מחשש להפסדים ולפעמים גם לחרמות.

שנת שמיטה, אומר בורג, איננה פשוטה לחקלאים. יש פולמוס בין דתיים המקבלים את הוראות הרבנות הראשית לבין חרדים, האומרים "קלה כחמורה", שלגביהם הרבנות הראשית איננה מוסד קובע ובשנת שמיטה הם קונים תוצרת חקלאית רק מנוכרים. מי שמשלם עבור כך ונגרמים לו הפסדים כבדים הם החקלאים היהודיים.

לדברי ברוך ניר מקיבוץ סעד, העוסק בארגון משקי הנגב בכל הנוגע לשנת שמיטה, בשנת השמיטה הקודמת, תש"ם־1980, נגרם למגדלי החיטה הפסד ניכר. הם קיבלו פיצוי חלקי בלבד ממשרד התעשייה והמסחר, על כ־30 אלף טונות חיטה שאי־אפשר היה לספק אותן למאפיות. השנה, החשש להפסדים בגידול החיטה גדול יותר. מחיר החיטה בשוק העולמי נמוך. המגדלים המקומיים מנהלים מו"מ עם משרד התעשייה והמסחר על קביעת מחיר. וזו מו"מ קשה כל שנה, אומר ניר. הפעם הוא קשה פי כמה, בגלל שנת השמיטה. לנוכח העובדה שיש מאפיות גדולות, גם בתנועה הקיבוצית, המאמנות לרכוש חיטה מקומית — הן חוששות שבית־דין־צדק של העדה החרדית בירושלים ובבני־ברק, וכן מספר רבנים הדוחים את הוראות הרבנות הראשית, יחרימו אותן, וכאשר יגיעו מגדלי החיטה להסכם עם משרד התעשייה והמסחר תישאר פתוחה הבעיה של אספקת חיטה מקומית לטחנות הקמח. מה שכבר ברור הוא, שיהיו הפסדים.

הפסדים מחקלאים היהודיים עליהם חלים החוקים של שנת שמיטה ברורים, אומר בורג. שנת השמיטה חלה על הגידולים החקלאיים גם על בעלי־חיים ותוצרת בעלי־חיים (חלב ומוצריו, ביצים בשר עוף ובקר) הניזונים מגרעיני מספוא וירק, שעליהם כמובן חלים החוקים של שנת שמיטה.

עד אמצע שנות ה־50 כמעט לא היו בעיות. שטחי העיבוד החקלאי היו קטנים. הרבנות הראשית התירה, ברוח הרב קוק, והחרדים לא קיבלו את ההיתרים, אבל כולם הסתדרו. מאז גדלו שטחי החקלאות נהפכה שנת השמיטה לבעייתית. כדי לבצע את הוראות הרבנות הראשית, על כל המשקים החקלאיים להעביר לידי הרבנות הראשית הרשאה ל"מכירת" אדמותיהם לפני ראש השנה. משק ששוכח לעשות זאת, מפסיד. לדברי דוד דור, מזכיר ארגון עובדי הפלחה, כל המשקים מסרו לפני מספר חודשים את ההרשאות, מלבד משק אחד.

לדברי בורג ישנו חוזה מחייב, המחלק את הארץ לאזורים. לחרדים מבני ברק וירושלים מספקים חיטה רק מחו"ל, וירקות ופירות רק מאזורים עליהם לא חלה שמיטה, כמו הערבה ורמת הגולן, ועל־ידי ערבים באזורים "מעו־רבים".

אלי בנדר, מנהל מאפיית קבוץ עינת, אומר כי הוא פועל לפי הוראת הרב רפאל לנקרי מפתח־תקווה, שהוא מהחרדים. דוד פרדמן, מנהל מאפיית "אורנים", השייכת לקיבוץ כפר החורש, אומר כי הם פועלים בהשגחת רב הכפוף לרבנות הראשית. השנה התירה הרבנות הראשית, כבעבר, אך הכניסה "חידוש" גדול: בעבר נהגו "למכור" את אדמת הקודש לרס"ן דרוזי בצה"ל. בשנת תשמ"ז הקיצוניות התגברה ולכן לא מכרו את האדמה למוסלמי — למרות פסיקת הרב ספקטור, שפסק כי המוסלמים לא הצרו ליהודים.

השנה מכרו את אדמת הקודש ל... עיתונאי גרמני.

חיים מרגלית

הנפקה למימון ר תעשייה והחקלאות

היום תפרסם "פועלים הנפקות" תשקיף להנפקת אגרות־חוב בסך כולל של 13.5 מיליון שקל, שתוצענה לציבור ביום רביעי הבא. אגרות החוב תוצענה במכרז ומחיר המינימום יהיה שווה למחיר הנקוב (100%). הן תהיינה צמודות למדד ותישאנה ריבית שנתית של 6 אחוזים.

הכספים שיגויסו בהנפקה זו מיועדים להלוואות לחקלאות, שיינתנו באמצעות בנק החקלאות, ולמתן הלוואות לתעשייה, לפי אישור של מרכז ההשקעות.

א.נ.

נמשכים הביקושים לחופשיות

בשוקי המניות נמשך אתמול מימוש הרווחים בחלק ניכר של המניות הבנ־קאיות, ואילו במרבית המניות החופשיות היו ביקושים שהביאו לעליות שערים נוספות. במניות ההסדר היה עודף היצע של כ־1.8 מיליון ש"ח. בשוק אגרות החוב הסתכמו עודפי ההיצע ב־2.7 מיליון ש"ח, מזה 2 מיליוני ש"ח בצמודות למדד בלבד. עודפי ההיצע מוסברים בחוסר בהירות בנוגע למדי־ניות הממשלה בהרכבה החדשה.

בנק ישראל יציע מחר לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד, בסכום כולל של 45 מיליון ש"ח ע"נ, מזה 35 מיליון ש"ח ע"נ מסוג "שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 88% מע"נ ו־10 מיליון ש"ח ע"נ מסוג "גליל" לעשר שנים במחיר מינימום של 82.5% מע"נ.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.18% ל־1.4809 ש"ח. בעוד שער הדולר היציג עלה ב־0.08%, ל־1.4799 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7535 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.48 ל־1.50 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 159 שערים, לעומת 126 שירדו ו־107 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 30 ב־5% ויותר ו־23 ירדו ב־5% ויותר. המחזור עלה ל־12.9 מיליון ש"ח, מזה 1.9 מיליון ש"ח במניות ההסדר. ערך השוק של כל המניות ירד אתמול ב־0.13%.

במניות ההסדר היו ירידות שערים (ב־%): אי די בי רג' — 0.3; אגוד רג' — 0.3; פועלים ש' — 0.2; פועלים מ' — 0.5; בל"ל — 0.3. לעומתן עלתה פועלים מב' ב־2.7%. ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר הגיע ל־1.9 מיליון ש"ח, בעוד שהביקוש ההתחלתי להן הסתכם ב־130 אלף ש"ח בלבד. תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.49% (המזרחי ש') ל־16.78% (דיסקונט א'). הפועלים ש' — 16.53%, בל"ל — 16.56%, אי די בי רג' — 16.60%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים: הספנות — 4.3; כללי מ"ר 1 — 1.9; פ"ב' — 2.1. להספנות 0.1 הופיע עודף היצע, שנקלט בלי שינוי בשערה.

במניות החופשיות בלטו העליות: הסנה — 10.1 (בהשפעת הידיעות על ביקושים גדולים גם מחו"ל) לוינשטיין 1 — 16.0 ודיזנגוף — 14.5. ב־10% עלו חקלאות מבכ', מרכז קבלנים 5, ניקוב 5 (אחרי שניקוב 1 ירדה ב־0.4%), נאות אביב, סברינה גבוה, נחושתן 1. לעומתן ירדו ב־10% קריסטל, מן 1, תגל 1, ואת ל"חיפה כימיקלים" הוסיפו לדרום היצעים שנקלטו ללא שינוי שערה. ל"פרושאורס" היה עודף ביקוש, שהעלה את שערה ב־2.4%. לראשונה נסחרו אתמול רוגובין אופצ' 2 ורוגובין אג"ח א', שירדו מתחת למחיר ההנפקה ב־19% וב־19.4% בהתאמה.

בשוק איגרות החוב ירד ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.13% ולעומת זאת עלה ערך השוק של הצמודות למט"ח ב־0.08%. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־3.7 מיליון ש"ח, מזה כ־1.5 מיליון ש"ח בסוג "שגיא". במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.42% ל־1.36% והתשואות השנתיות בין 19.50% ל־20.40%. תוך מחזור של 19 מיליוני ש"ח, מזה 9 מיליוני ש"ח בשלוש הסדרות החדשות שבנק ישראל הציע אתמול לציבור בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

"אורדן תעשיות" הודיעה לבורסה, שנושא מכירת החברה לא הועלה ולא נדון בשום פורום שהוא של קבלת החלטות בחברה.

הפגישה עם נגיד בנק ישראל נערכה לצורך הצגת הבעיות והקשיים העומדים בפני התעשייה בארץ ו"אורדן" בכלל, לאור המדיניות הכלכלית הממשלתית לגבי עידוד התעשייה והיצוא.

"דלק־השקעות ונכסים" מכרה את מניות "חיפה כימיקלים" בערך נקוב של 517 מיליון ש"ח, שהיו ברשותה תמורת כ־10.5 מיליון דולר.

"בתי זיקוק לנפט" מכרה מניות רגילות א' של "חיפה כימיקלים" בערך נקוב של 295 מיליון ש"ח ומניות רגילות ב' של "חיפה כימיקלים" בערך נקוב של יותר ממיליארד ש"ח תמורת 12 מיליון דולר ועוד 2 מיליוני דולרים "מותנה ברווחיות החברה".

אלחנן חורביץ

● המועצה הציבורית לעניין מערכת סחר חוץ ממוחשבת, בראשות סגן שר האוצר עדי אמוראי, אישרה באחרונה את המלצות ועדת ההיגוי בעניין מערכת מיחשוב לאומית. המערכת המוצעת תרכז את כל מערכות המידע של סחר חוץ, ותיבנה על־פי דרישות גורמים הקשורים למערכת סחר חוץ יבוא ויצוא ותופעל כמערכת מיחשוב, תקשורת וארגון הנושאת את עצמה מבחינה כלכלית.

● במפגש שהתקיים בשבוע שעבר, במסגרת פורום הבנייה להשכרה, החליטו המשתתפים לפנות בקריאה לגורמי הממשלה להקטין את נטל המסים המוטל כיום על ענף זה. לדברי יו"ר הפורום, שלמה גרוסמן, מנכ"ל אפריקה ישראל להשקעות, שיעורי מס ההכנסה המוטלים על הכנסות מנכסים מושכרים מגיעים עד ל־80%.

העורך הכלכלי: צבי טימור

פסטיבל עכו

מסך ראשון

ריאליזם פנטסטי

מאת נפתלי עירוני

"הימנוס" מאת ג'יורג' שבירדה; תרגום ועיבוד: אגנס פולרש ענת קרטס; בימוי: אגנס פולרש; ע. במאי: ראובן קלינסקי; עיצוב: דנה לנדין; תאורה: ניסן גלברד; ניהול הפקה: נרקיס זמרובן; משחק: ענת קרטס, פיני מיטלמן, אורנת סילמן, רדו דינולסקו, בן ציון חברוני; בפסטיבל עכו תשמ"ז 1986.

ההצגה "הימנוס" בבימוייה של אגנס פולרש ובעיבודה שלה ושל ענת קרטס מהווה דוגמא אופיינית של ביצוע דרמאטי, אשר מאחוריו עומדת השראה חזקה של מציאות, רגש ומחשבה. רוסטוייבסקי נהג להגדיר את יצירתו כ"ריאליזם פנטאסטי" כיוון שעל פי תפישתו, המציאות בביטויה האמיתי מופיעה כמורכבת מאלמנטים פנטאסטיים ובלתי מובנים. המחזה של ג'יורג' שבירדה רומז ברורות למציאות של "אחורי מסך הברזל" אשר איננה זקוקה למטאפורה של רוסטוייבסקי, כי אין מי שיטיל ספק בדרגת העוצמה של האלמנט הפנטאסטי שבה. דבר זה מאפשר מעין שילוב של הסגנון הכבד מסורתי של תיאטרון האבסורד עם אלמנטים ריאליסטיים מוצקים ואמיתיים.

מסופר על פועל אלכוהוליסט אשר כל יום מענה את אשתו, את ילדיו ומענה את עצמו, למחרת כשאשתו מספרת לו מה עושה, למרות שלא הייתה רוצה לעשות כך. כביטוי של אופוריה שיכרית הוא שר את ההימנון הלאומי כיוון שנירמז שזה הדבר היחידי שמותר לשיר.

סמל זה של חוסר חופש הביטוי משולב עם מושג אחר לא פחות מוזר ופאראדוכסלי עבור אנשים, שאינם מכירים את המציאות של הארצות הקומוניסטיות — "העזרה". החברה באמצעות משרתיה בין אם הם שוטרים או אפילו שכירים מן השורה, משתדלת כביכול לתקן את המעוות; היא עוזרת לפרט אשר מעיז להיות מקרה חריג לחזור לתוך המסגרת. לציית לעקרונות ולפקודות.

האבסורד של העלילה נובע מכך, שעל פי הסימנים החיצוניים פעולות העזרה נראות מוצדקות — אפילו האימוץ בכוח של ילדיו של האלכוהוליסט. אבל הבנת המצב האמיתי, שהופך הכל לבית־סוהר גדול, מובילה את הצופה למסקנה הנדרשת שעזרה שכזאת היא במהותה דיכוי אכזרי ובלתי מתפשר.

על רקע טכסט מרשים ומשכנע אגנס פולרש בנתה הצגה עקבית, אמינה, המוצאת את דרכה ישר לצופה. כל היוצרים (עיצוב־דנה לנדין, תאורה־ניסן גלברד, ע. במאי־ראובן קלינסקי, ענת קרטס־מעבדת, מתרגמת וגם שחקנית) שיתפו פעולה מצוין. הנחיות הבימוי לגבי המשחק הדגישו אולי יותר על המידה את הסגנון הסכמטי של תיאטרון האבסורד. אבל למעט השגה זאת, המשחק של ענת קרטס, פיני מיטלמן, אורנת סילמן, רדו דינולסקו ובן ציון חברוני היה יעיל ומשכנע.

"הימנוס" – הצגה עקבית ואמינה. בתמונה: ענת קרטס ופיני מיטלמן

מסע אל העבר

"רכבת בבוואריה" על פי ספרה של ד"ר אסתר פוקס "לי אסור להתאבד" ("עקד" 83) עיבוד: מלכה מרין וריקי דסקל. בימוי: מלכה מרין; מוסיקה: שרש רייזמן ומיכל גולדברג; תפאורה: שלי יצחקין; תאורה: נוקת בלוך; משחק: ריקי דסקל ומיכל גולדברג. בפסטיבל עכו תשמ"ז 1986.

הטכסט של ההצגה "רכבת בבוואריה" איננו דראמטי על פי המאפיינים המקובלים. הוא מהווה מסע אינטרוספקטיבי אשר מקשר בין מילים, תמונות, צלילים וזכרונות. מדובר בעצם על העבר של השואה, אבל דבר זה איננו מורגש בצורה סלקטיבית, כך שהכולל הוא המסר והמשמעות הכלל אנושית. ההיבט התיאורטי המוסבר הוא הקשר הקיים בין ה"מסך" לבין ה"מסומן". אבל משחקים מופשטים אלו רק רומזים על המיסתורי האמיתי, המצוי מתחת לפני השטח.

הבמאית מלכה מרין הרכיבה את הריקמה העדינה של ההצגה מאלמנטים מגוונים. התפאורה (טלי יצחקי) של ספסל רכבת מודרנית עם חלון (וילון) יוצרת אווירה מעוררת מחשבה. השחקנית המנגנת על הקלארינט (מיכל גולדברג) המלווה את הקורה, מעוררת זכרונות ללא התערבות ישירה במעין מקבילות יצירתית, המפעילה לחץ עדין אבל יעיל. המוסיקה של שרש רייזמן ומיכל גולדברג עוקבת אחרי המחשבה. ויש לציין גם את התאורה של נוקת בלוך, התורמת רבות להבהרת המצב הריגשי של השחקנית המרכזית — ריקי דסקל.

תפקיד זה שהוא בעייתי, עשיר גיוון, הגובל בתיחכום, והעומק של ניתוח רגשות וזכרונות בסגנון ג'יימס ג'ויס או פרוסט — דורשים שחקן בעל שיעור קומה. ריקי דסקל היא בהחלט שחקנית בלתי רגילה, המסוגלת להתמודד עם התפקידים הבעייתיים ביותר. הביטוי שלה מרשים החל מהבעת הפנים וכלה בתנועה המיזערית ביותר. המישחק כולו מבוטא על־ידי חוויה פנימית המיתרחשת בפנינו. רק על ידי ביצוע נפלא שכזה אפשר להעביר הצגה מתוחכמת ועשירת משמעות, אשר ראויה בהחלט להגדרה של "תיאטרון אחר".

נ.ע.

"רכבת בבוואריה" – שחקנית בלתי רגילה. בתמונה ריקי, משמאל, דסקל ומיכל גולדברג.

נסיון אחרון של התפייסות

מאת נפתלי עירוני

"גמלים" (מחזה על־פי ספרו של יצחק אורפז); עיבוד: רם הלפנד, אורית בדר; בימוי: רם הלפנד; ע. במאי: אילנה ארנשטיין; ניהול הפקה: רינת חודרוב; מוסיקה: צביקה קלוין; תפאורה: דורית אקו; תאורה: מרים עין צור; תלבושות: אריאלה ליליאן; צוות טכני: אילן סוטקן; בפסטיבל עכו תשמ"ז 1986.

העיבוד של רם הלפנד ואורית בדר על פי ספרו של יצחק אורפז מצליח לבנות מערכת דראמטית יעילה למשחק מגוון ומלא ניגודים. המעבדים ידעו לעצב את הדמויות כך, שהעימות יהיה מתמיד מתמשך ואמין. כל הפרטים הקטנים משרתים את המטרה העיקרית כל העת, והמתח נוצר כתוצאה מנוכחותן בו־זמנית של דמויות מנוגדות מכל הבחינות על הבמה. אין היבט מיוחד אשר עולה בחשיבותו על היבט אחר — הפסיכולוגיה אינה מסוגלת להסביר את האירועים טוב מהתפישה הפולחנית־דתית של הנושא. התפוררות היחסים של בני הזוג אשר ביקשו להתגרש ועושים נסיון אחרון של התפייסות, לא ניתן להסבירו גם מהצד המיני של אי ההתאמה הריגשית־מינית. עצם העובדה שההסבר איננו פשוט, אבל העימות קיים ומוצג כתופעה אמינה לנגד עינינו, מצביעה על הצלחת הבימוי (רם הלפנד) והעיבוד (רם הלפנד ואורית בדר).

בפנינו שתי תפישות עולם בביטויין הקיצוני ביותר.

הגבר, איש פשוט, סוס עבודה בעל מצפון ויושר, דמות של חלוץ, אשר מנסה להסביר את עולמו על פי ההגיון ההומני, אשר מחפש לכל דבר סיבה ופתרון אפקטיבי, מעוניין לקבוע שרבבו. זה איננו מונע כלל את קיומו של הטקס הדתי אשר בתפישתו של הגבר מהווה חלק בלתי נפרד מחיי הנישואין, מחיי המין. קיום הסטאטוס קוו על־ידי איש בעל תפישה הומנית מתבטא במחשבה מאוד סיבתית, ומוסיף מימד מעניין ובעל גיוון פסיכולוגי אמין.

מצד שני ישנה האשה הריגשית, המתנגדת לבעל הפראגמטי, הטוב והגס המעורר בה התנגדות בלתי מתפשרת. היא דמות "בוכריסטית" של אישה הנוטה לחיים ריגשיים עשירים, מגוונים ובעלי ציביון אומנותי. ההתפייסות הנדרשת כנסיון אחרון לפני הגירושין היא כמעט בלתי אפשרית, אבל אין לפסול אותה על הסף. הרקע הסמלי הנוצר על־ידי התקפת הגמלים, רומז גם על אלמנט גורלי מסוים, אשר עומד מאחורי האירועים ומוריד במידת מה מהאחריות הישירה של הדמויות.

השחקנים אירית בן־צור האישה, ודוד שטרן בעלה, עמדו יפה מאוד במשימה הלא פשוטה הזאת. דוד שטרן יצר דמות מוצקה, כמעט בלתי משתנה במבנה הכללי, אבל מגוונת על פי הצורך והרגש. לעומת זאת אירית בן־צור ידעה להיות מאוד משתנה וכמעט בכל הופעה אופיין של המשחק השתנה. התלבושות של אריאלה ליליאן תרמו רבות להדגשת ההיבט הזה. כמו כן התפאורה של דורית אקו ניצלה היטב את המקום של ההצגה. לסיכום הצגה מבוססת על עבודה אמנותית רצינית הרואה כאתגר לשרת את הטכסט ואת המסר שלו.

עור שטחי

מאת נפתלי עירוני

"עור" מאת: ענילה שמיר ונגה אשר; בימוי: הילה אילן; משתתפות: נויה לנגצ, רובי פורת־שובל, רחל וולך, נגה אשר; עיצוב, תפאורה ותלבושות: פיני משה, תאורה: נוקת שוטלנד; מוסיקה: נגה אשר בפסטיבל עכו תשמ"ז.

המחזה "עור" של ענילה שמיר ונגה אשר, בנוי בצורת פואמה לירית־מוסיקלית. המטפורה ה"מטאריה" היא של "העור" האבר הכי שטוח, הכי רחב של הגוף המסמל גם את המגע עם העולם החיצון. אבל המגע הזה, בין אם חברתי, מיני, רגשי, מהווה בעיה קשה — כי יש מכלולים רבים אשר מתנגדים — המשפחה, השבט, הדעות הקדומות וכו'.

השאיפה היא להשתחרר מ"השבט הגדול — החסר הגדול", והשחרור מכיל בתוכו את כל ההיבטים הללו — חברתי, מיני, רגשי וכו'. אלה הכוונות של היוצרים. אבל הדרך לבצוע אמנותי ארוכה מאוד כי יש הבדל גדול בין ריקמה של מושגים הגיוניים האמורים להיות מרכיבים אמנותיים לבין ההישג האמנותי האמיתי.

ברמיונם של היוצרים ה"עור", מעין ה"מטאריה" אין סופית, הוא סמל, אבל אין לשכוח שהוא האבר השטחי ביותר של הגוף.

וכך גם ה"פואמה" הפיוטית, מוסיקלית. היא שורת פלש־בקים, בלתי־ברורים על יחסים משפחתיים ומיניים מעוררים. הסיפור רטורי וחסר משמעות אמיתית. הדיקלום המודגש, הגובל בגסות, איננו מוסיף מימד משלים ובהיר לבעיות עצמן. המשחק של הנשים הוא משחק די ברוטאלי. חסר קסם ומעורר רגשות של אי נוחות בתוך מערכת ביטוי מיותרת, מנותקת מהמסר. — מבינים שהיוצרים יודעים הרבה דברים, משתמשים בכלים ידועים ומוכרים אבל בעצם מה יש להם להגיד? קל להבין את אופן ההרכבה של ההצגה — קשה מאוד להבין מה נחוץ לבמה ומדוע?

התפאורה (פיני משה) ניסתה להזכיר אולי את המערכה הראשונה מ"אותלו" של ורדי. המוסיקה (נגה אשר) כבר ציטטה את האריה של דסדמונה. אולי זה רמז לאיבוד האישה את תמימותה. מצד שני האניה מסמלת את הדחף לשיחרור, לבריחה. במוסיקה ישנו גם החלק היהודי, החסידי אשר רומז למשפחה היהודית המדכאה, המקשה על החיים החופשיים, על המגע ההדוק עם הזולת. אבל כל זה נלקח מהספרים ואיננו נכס אישי, מסר אמיתי של היוצרים. ביזבוז מאמץ מיותר, ניצול של כלים אמנותיים אשר בהקשרם, המקורי מרבים לליבם של הצופים.

עכו מחוץ למסגרת

הנאה הדדית

קורין אלאל, דני בסן ויהודית רביץ במופע הרוק בחאן אל אומדן

מאת עמית רוט

העמודים והקשתות שמקיפים את החצר הגדולה בחאן אל אומדן, לא ספגו במאות שנות קיומם כל כך הרבה רוק כמו בשלוש שעות בליל אי האחרון.

אשה אחת נמוכה עם שער קצוץ, גיטרה חשמלית ולחקת גנ'ערן, נעה על הבימה כמו רובוט עם קצר חשמלי, ונפרדה עוד פעם משירים כמו "מותק" "ציפור", ו"היה בתוך קופסה". קורין אלאל והמוסיקה שהיא מנגנת נקראת רוקנרול או ליתר דיוק — רוק עם השפעות של גל חדש. אין לה הרבה הזדמנויות לעמוד על במה עם להקת רוק, וכשהיא מקבלת הזדמנות שכזאת היא לא מחמיצה אותה — זה הכיף שלה.

לקראת סוף ההופעה מלאת האנרגיה צולם במקום סרטון וידיאו לשיר חדש — "דמוקרטיה באמבטיה", שמבוצע בידי קורין אלאל ודני בסן. חוץ מבמקרה הזה, שבו הופעה המוסיקה מהקלטה קודמת, הצליחו אנשי מערכות הקול והאנבכניים לחבל בכל השירים.

החלק השני של "מופע הרוק" של פסטיבל עכו הוקדש ליהודית רביץ. ה"דרך המשי" שלה עם אלון הלל בכלי הקשה, וירון בכר בקלידים ומכונת תופים.

רביץ טענה לפני הקהל בחאן אל אומדן המלא לגמרי, שמזמן לא נהנתה כך. ואם נשפוט לפי תגובת הקהל, היה נראה שהרגשתם היתה דומה.

רביץ נגנה את שיריה הרגילים משל ארגוב, יעקב גלעד, ג'ורג' בן, יוני רכטר וכל מה שבא. הקהל שילם 12 שקלים, והארגון היה צולע למדי, והאומנים נתנו לקהל בדיוק את מה שביקש. לילה נהמר.

קולנוע

פחדים בטירה

"ירח דבש מכושף" — קולנוע לימור בתל־אביב

"ירח דבש מכושף" – סוף שבוע בטירה מפחידה

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

ג'יין ווילדר כינס שוב את שחקניו הקבועים ויצר קומדיה חדשה — "ירח דבש מכושף". אשתו של ווילדר, גילדה רדנר, שבעבר שיחקה איתו ב"האנקי פאנקי" ו"האשה באדום", היא ארוסתו של ווילדר ושניהם כוכבי תכנית רדיו.

ווילדר רדוף בפחד שמקורו בטראומה מילדותו. דודו הפסיכיאטר ואריסתו, דודו הקוסם, בן דודו המפסידן ובנות זוגם, מתאספים לסוף שבוע בטירה המפחידה של הדודה קייט, שאינה אלא הקומיקאי הידוע, דום דה לואיז, ("סרט אילם", "אוכפים לוהטים", "בית הזונות הקטן הטוב ביותר בטקסס"). כל בני המשפחה מנסים לגרום לווילדר לחוות חוויות מפחידות, שישחררו אותו מהטראומה. אך אחד מהם הוא אכן רוצח שמנסה לרצוח את ווילדר העתיד לרשת לבד את כל ירושתה הגדולה של הדודה קייט. ווילדר נרדף על־ידי הפחדות מבויימות ועל ידי הפחדות שמטרתן להרוג אותו. אך כמובן שבסופו של דבר הוא מצליח להינצל וגם להשתחרר סופית מהפחד שרדף אותו.

הסרט הוא מחווה לתוכניות המתח הרדיופוניות וסרטי האימה שנעשו בראשית הקולנוע. התפקיד הקשוי הראשון של ג'ין ווילדר ניתן לו על ידי מל ברוקס בסרטו "המפיקים". גם ב"אוכפים לוהטים" ו"פרנקנשטיין הצעיר" שיחק ווילדר בסרטיו של ברוקס. סרטיו הבאים, בבימוי ווילדר עצמו, "הרפתקאות אחיו הצעיר והפיקח של שרלוק הולמס", "המאהב הגדול בעולם" ו"האשה באדום"...

מפגשים מהסוג העתיק

נברת מרצדס "200" בת ה־53 יחד עם אופנועים נכבדים בני עשרות שנים – משכו קהל צופים נלהב בתערוכה של "אנטיקות" משוחזרות שאירגנה "פורד" במרכזה הראשי בתל־אביב.

צילומים: אנדרה ברוטמן

מישהו שאל אם בעלי הסינרמה יצאו מקברם.

במבט ראשון אפשר היה בשקט להגיע למסקנה שמה שקורה, זה המתיחה המהוברת של הדיסקוטק הענק החדש רק שהבעלים, עמים השמורים עימם הלכו לעשות את זה בחוץ, מעבר לכביש: נהרות של בני־אדם נראו ויושבים בצדדי יום שני השבוע, ומתנקזים במהירות אל מגרשי "פורד" בפינת רח' גיבורי ישראל / יצחק שדה, בתל־אביב.

קצב ההליכה של הצועדים היה נמרץ. הם נראו נחושים בדעתם להגיע בזמן. ארשת פניהם העידה על כך, שהם יודעים בדיוק לאן הם הולכים ומאמינים שיש להם סיבה טובה ללכת לשם. והיתה להם 46 מכוניות עתיקות משופצות יפהפיות ואציליות, ו־25 אופנועים קלאסיים משופצים יפהפיים ואבירים חיכו להם שם בצייתנות ובנאמנות.

הכותרת הפירסומית של האירוע היתה: "מפגשים מהסוג העתיק". ההגדרה הרשמית: תצוגת מכוניות ואופנועים קלאסיים. היוזמים: מועדון "החמש" למכוניות קלאסיות והמועדון הישראלי לאופנועים קלאסיים. המארגן, המזמן והמפרגן: "פורד", חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ.

מטרת האירוע המשותפת לכל הצדדים ומקובלת על כולם היתה: תרומה למודעות הציבור הישראלי בכל מה שקשור לטיפוח, שימור ומתן יחס נאות לרכב ישן כחדש. לצידה, מטבע הדברים, שכנו רצונות ואינטרסים פרטיים של כל אחד מהגופים המשתתפים: מועדוני המכוניות והאופנועים ראו במפגש העתיק הזה הזדמנות טובה להראות לכמה שיותר אנשים מה זה רכב עתיק, מה זה — לשפץ מכונית או אופנוע משנות ה־40 כך שייראו כאילו יצאו רק אתמול מפס הייצור. לחלוק עם ציבור סקרן ומתעניין את חווייתם הפרטית, את המאמצים הגדולים שהשקיעו בשיפוץ ואת הסיפוק העצום הכרוך בכך. ואין ספק, שהיופי והאסתטיקה, שבריכוזן גבוה כל־כך של עשרות מכוניות יפות כמו "בטרטים" עשו את שלהם. והתודה היתה עצומה.

פורד מצידה, מצאה את הרעיון מתאים מאין כמוהו לציון פתיחת חגיגות היובל שלה בישראל. לצד השיקול המסחרי של יחסי ציבור מצויינים ופתיחת ה־"Show-Room" לקהל הרחב שיחקו, כך מסתבר, גם אלמנטים אחרים כמו הידבקותו של אמנון ענבר, המנכ"ל, בהתלהבותם של המשוגעים לדבר, ובאהבתם לכלי־הרכב הישנים שלהם. העיסקה היתה מוצלחת, אם כן, לדעת כל אחד מהמשתתפים ושילוב האינטרסים הזה הוליד אירוע שופע נוסטלגיה ויופי שלא לעתים קרובות מוזמן לציבור הרחב ועוד עם כניסה חינם...

התצוגה כללה מכוניות עתיקות שהקשישה ביניהן (מרצדס 200) חגגה לא מכבר את יום הולדתה ה־53 (והיתה משוש התגלמותו הטהורה של הפתגם — "לעת בלותה היתה לה עדנה) ואופנועים עתיקים החל משנת ייצור 1929.

היו שם כל המי ומי של הקלאסיקה המוטורית הישנה והטובה — מרצדסים, שברולטים, מוריס מינור מסרשמיט, יגואר, פולקסווגן, פונטיאק, סיטרואן ומי לא. בקרב ה"שני גלגלים" אפשר היה למצוא ב.מ.ו (29), Rudge(39), ד.ק.ו. (36) ב.אס.אי. (42) מוטו גוצ'י (40), ועוד. הרכבים, ברובם המכריע, היו נקיים ונוצצים עד קנאה. כל חלק אפשרי נצבע בצבע חדש (רצוי — מטאלי) או, לחלופין, צופה בניקל. ככל שקירב השיפוץ את הרכב אל דמותו המקורית מטעם, כך זכה בעליו לתשואות רמות יותר מפי צופים מבינים עניין. לאלתר כל מיני חלקים ולתת לרכב חזות חדשה זה לא בעיה. החוכמה לשמר מה שיותר את מראהו האמיתי ולנסות לשחזר כל חלק וכל חומר במירב האותנטיות האפשרית.

ההנאה שהסב המפגש לבעלי הרכבים נפגמת פה ושם בשל חרדתם הבלתי־פוסקת ליציר כפיהם. מי שמכיר קצת מקרוב את אלה שדבק בהם דיבוק שיפוץ העתיקות, והיה פעם באחד המפגשים שלהם, יזהה בלי קושי את הסימפטומים הנוטים המאפיינים אותם. בהתקרב מישהו אל "הכלי" שלהם, הם מנסים לשמור על הבעה נינוחה וחייכנית אל מול הסקרן המאיים על הניקל החדש, ועונים לו בשמחה על שאלות. הרי לזה חיכו. אבל עוויתות ראשונות של עצבנות מופיעות בתנועותיהם, המבט שלהם מתחיל להתפזר סביב, במטרה לבדוק אם אין עוד אורח פוטנציאלי מתקרב, מה שייצור כבר איום ממשי על האופנוע החשוף לגילויי עוינות מתאומיים. פיזור נפש ניכר בתשובותיהם, ויש כאלה שגם מתחילים, בלי לשים לב, לסוכך על הרכב בגופם, תוך הענקת לטיפות קלות ומהירות, במיוחד לאזורים שבהם אין הם מעוניינים שאיש יגע מלבדם...

אם במפגשים הקבועים והרגילים של חברי המועדון ניתן לאתר חלק מהסימפטומים האלה, הרי שבמפגש השבוע, היו להם באמת סיבות טובות לחשוש ולחרוד: ההערכות לגבי מספר האנשים שהציפו את מגרשי פורד בשלוש שעות האירוע נעות בין 6000 ל־12000 איש! ענבר, מנכ"ל פורד, התקשה להאמין למראה עיניו. בפורד חשבו על 2000 עד 4000 איש מקסימום. חברי המועדונים לקו בהלם קל למראה ההמון הנוהר. על חשיפה עצומה כזאת הם לא חלמו. טוב שהיה מי שמיהר להזעיק תגבורת של אנשי משטרה ושומרים. בשלבים מסויימים הקיפו מאות אנשים את הרכבים המוצגים ואי אפשר היה לצאת מהמבוך החי הזה. הדוחק היה עצום. מצחיק לחשוב שבבתים סטנדרטיים ו"מרובעים" חבויים כל־כך הרבה חובבי מכוניות ואופנועים עתיקים שרק חיכו להזדמנות לבוא ולשזוף את עיניהם בכלים עתיקים. מי היה מאמין.

המפגש הוכתר בהצלחה. בני הסמל, מהשלישיה המובילה של "מועדון החמש" אומר שהתוצאה היא מעל ומעבר לציפיות. אירוע כזה נותן המון לגיבוש ולתחושה הטובה של החברים, בעלי המכוניות. עבורו על העסק שלושה חודשים וכל רגע היה שווה. הוא מחמיא מאוד לפורד שלדעתו "התעלו לגמרי מעל לשיקול המסחרי והשקיעו הרבה מאמצים וכסף ורגש בעניין". ואגב, אל מאה חברי "מועדון החמש" הצטרפו במשך שעות האירוע — 50 חברים חדשים בעלי מכוניות עתיקות. וזה גידול של 50 אחוז!

גם יוסי שוץ, מזכיר המועדון לאופנועים קלאסיים, מבסוט. עם ישראל ראה למה התכוון אברהם אבן שושן כשרשם ערך "אופנוע". המתכות המבהיקות הצליחו לשלוף מן הקהל יותר מ־20 אופנוענים שהבינו פתאום למה התגעגעו כל ימי חייהם ומיהרו להירשם כחברי המועדון. ("דיבוק אחוז בהם, אמנם עוד לא במצב מתקדם, אבל בכל זאת דיבוק). וחוץ מהגמול הרגשי הגדול, חזר כל אחד מבעלי הרכבים שהשתתפו בתצוגה לביתו עם מתנה סימפטית ושימושית מאת חברת "פורד" — ערכת חיווט (טיפול בחוטים) שאין כמו בעלי אופנועים ישנים להכיר בערכה הרב. ערכה הפיננסי הוא, אגב, 40 שקל המתנה.

ומה הלאה? המועדונים מתעשתים וחוזרים לפעילות רגילה — מפגש חברים אחת לשבוע, המכוניות בימי שישי בצהריים בקפה "מילנו" בתל־אביב, והאופנועים — בימי חמישי בערב בקפה "שרי" החדש. מתוכננים להם טיולים, תחרויות, מפגשים משותפים נוספים. יש אקשן.

נכון, שחיקוי האסטנות והתודעה המוטורית בארץ עוד רחוקים מלהוכיח את מה שמתרחש בתחום הזה בארה"ב ובאירופה, אבל אין ספק שהם על המפה, ואין כמו אירוע מעין זה כדי לבסס שם את מקומם ולהפגיזם בתודעת הציבור.

ורד לוי

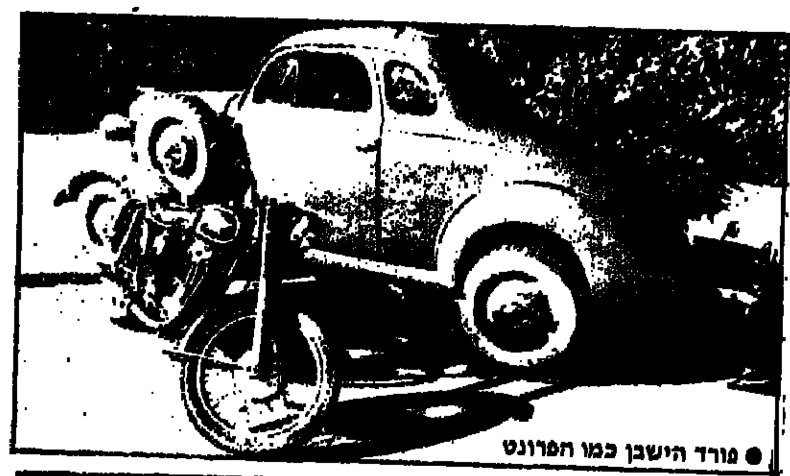
פורד הישבן כמו הפרונט

פורד אמיתית. העיקר הצופר והכובע

זקנות כמעט כמו הסבתא. ארבע האמריקניות של שברולט

משומשת במצב טוב. פיאט טופולינו 1936

שני פנסים מקדימה. מכונית או אופנוע?

חיה מנוע

נגד גנבים

גניבות הרכב הפכו בשנים האחרונות לתופעה ומגפה שגרתית. ברוב המקרים, הגנבים מצליחים לעקוף את כל האמצעים וסידורי הבטיחות. על־פי נתוני המשטרה, מדי 10 דקות נגנבת או נפרצת מכונית.

עם התגברות מכת הגניבות התפתחה גם תעשיית אמצעי המיגון, אך עד עתה טרם נמצא אמצעי הגנה שיבטיח הגנה מלאה לרכב מפני גניבה. האמצעים הקיימים מצליחים להקשות בלבד. קיימים שני סוגים עיקריים של מיגון: שקטים ורועשים. המכשירים השקטים, הם לרוב פשוטים, זולים אך פחות יעילים. בין המכשירים השקטים מוכרים סוגי המתגים הסודיים המנתקים את מערכת החשמל או הספקת הדלק למנוע. המערכת מנוטרלת באמצעות מגע בשתי נקודות סודיות את מערכת הדלק או את פעולת ההצתה או את שניהם כאחד. מערכת ניתוק מערכת הדלק אינה מתאימה לרכב בעל משאבה להזרקת דלק ולרכב שבו משאבת הדלק היא מכנית.

מערכת שקטה, יעילה יחסית היא מנעול רב־בריח הנועל את ידית ההילוכים או סנדל דוושה אישי. אחד הלהיטים האחרונים בשוק אמצעי המיגון היא מערכת ממוחשבת המצוידת בצופן סודי, החוסמת את זרימת הדלק ומנטרלת את מערכת ההצתה. מערכת אחרת היא המערכת האלקטרונית המופעלת בעזרת שלט־רחוק ומנתקת את הזרם מהמפסק למצת, ובכך מונעת התנעה.

אמצעי המיגון הרועשים משוכללים יותר ויקרים יותר. השוני בין המכשירים נעוץ בעיקר בשיטת ההפעלה של המערכת. המכשירים הרועשים משמשים כהגנה מפני פריצה דרך הדלתות או פתיחת מכסה המנוע או תא המטען, כיום נפתרה במעט בעיית הרגישות ובדרך־כלל לא מופעלת המערכת על־ידי ברק, רוח או נגיעה קלה. מערכת אזעקה המופעלת מתוך המכונית על־ידי מתג מוסתר נכנסת לפעולה כ־40 שניות לאחר ההפעלה. כל מערכות האזעקה המיוצרות כיום, מפעילות סירנה או צופר מיוחד ולא את צופר הרכב. המלה האחרונה במערכות המיגון הרועשות היא מערכת אזעקה עם ביפר המתריעה על ניסיון פריצה לרכב לבעל הרכב. טווח הביפר בשטח פתוח כ־1 ק"מ, בשטח בנוי — מאות מטרים בלבד.

ג. מושקוביץ

טלוויזיה

08.00 טלטקסט עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 גנן על הגג — נער בן 12 מגיע מאיזור כפרי לגור בניו-יורק. התסכלותו לעיר הגדולה כרוכה בנסיון לטפח על גג הבית המשותף. בעזרת חבריו החדשים גינה פורחת 08.35 סיפורים מן העולם — ידידים המגור של הצבים 10.00 מסע לילי — פרק ד' 10.25 וינטו — פרק 3: סוס שחור נגד סוס הברזל 11.10 בעיטה, מסירה ותפילה — סיפורו של שחקן כדורגל אמריקני שהיה בפסגה אך נאלץ לפרוש עקב פציעה קשה. (סרט קולנוע באורך מלא). 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 מנהרת הזמן 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: צמיחת המדינות באפריקה — אפריקה אחרות עצמאות ● נקודת מבט — קופליי 18.00 ● פרפר נחמד — קולות וצלילים 18.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 17.00 ערב חדש — מנחה גדעון רייכר 17.30 קרקס — ליצנים, חיות ושעשועים 18.00 סרט הנפשה 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 על ספרות ותרבות — 1. דוד שור מספר על עצמו ועל יצירותיו 2. על מיסטיקה בשירה הערבית ידבר ראובן שניר 3. עבר אליהו והרה יספר על המעילות הספרותיות ביש"ע. מנחה: עבר ספרי. פרס מילמן (ערבית) 19.00 בק הבריאות — 1. תרומות דם — על בנק הדם המרכזי, על חשיבותן של תרומות הדם והשימוש בהן ועל מגוון סוגי הדם 2. נזלת ובעיות נשימה אופייניות לעונת החורף (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 משהו מהסרטים — תכנית דו-שבועית בענייני קולנוע מגישה שירה גרא 20.30 מוסיקה בנושאים יהודיים 21.00 מבט לחדשות 21.30 מוקד 22.05 לחם — סרט טלוויזיה בהפקת הטלוויזיה הישראלית — שידור שני 23.30 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב 07.30 שחרית מוסיקלית 09.30 קונצרט בוקר 11.57 מגישים שיר. 12.05 רשי מסנתר 13.00 קונצרט — היידן: סימפוניה מס' 8, הערב, ברליוז: לילות קיץ, מחזור שירים; פייה: לילות בגני ספרד, לפסנתר ולתזמורת; שנברג: ליל זך. 15.00 בין חברים. 16.00 אמנים באולפן 17.00 מוסיקה כאן ועכשיו — א. 2 יצירות שהוקלטו בקונצרט קבוצת אקוסטיקה שהיה בחסות שגרירות קנדה בבית אריאלה בת"א: יוסף דורפמן: קולורד (1981); רניאל גלאזר קונצ'רטו לחליל (1985). ב. רות קרופורד: פולחנים. 18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם 19.30 רומנטיקה — לנוער המתבגר 20.05 מרדכי סתר — ריוקן עצמה תכנית שלישית. 20.57 מגישים שיר. 21.00 אופרה של יום רביעי — אופנבאך: הלנה היפה. 23.00 צלילי ליל — פילד: נוקטורנים מס' 2-1; מוצארט: תערוכת מוסיקלית ק. 131; פילד: קונצ'רטו מס' 2 בלה במול מג'ור לפסנתר ותזמורת.

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "חוגה" — עם בני הגדל. 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה. 11.05 רגע של עברית. 11.10 שירים עבריים. 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "מבית לאומי למדינה שבדרך — 1917 — 1939" — "קווים להתפתחות הכלכלית בארץ-ישראל 1917 — 1939" — ד"ר דן גלעדי. 12.05 "מהווי המזרח" — מבחר שירים מזרחיים. 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים "מי ישך א) "תכנית ברחוב סיציקטו" ציפי שביט בתפקיד הראשי ב) "מכרות המלך שלמה" ג) "ארבעה ימים על הסוס". 15.00 "התלוליום" — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים. 15.55 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש. 16.05 "מועדון שעון החוב" — מעולמו של האדם המבוגר. 17.12 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "תרבות וחברה בתקופת היישוב והמדינה" התהוותה של ארץ-ישראל במסגרת המהפכה היהודית המודרנית" — חלק ראשון פרופ' בנימין הרושובסקי. 18.05 "מינחת ערב". 19.05 "שאל כענייך". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית הומוריסטית רדיופונית בשידור חי — עורכת ומנחה מילכה למרן.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.08 "חתול בסנדלים" — שידורים לתלמידים כתופעה. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת" — מגזין יומי. 12.10 "אלף-אלף" כ"ביתי" — עם אהוד מנור. 13.00 "כחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 "הזקן בן 100" — סדרת משודרים מיוחדת של "קול-ישראל" במלאות 100 שנה להולדתו של דוד בן-גוריון — "דוד בן-גוריון והבעיה הערבית". 16.05 "תוצרת הארץ" — שירים עבריים. 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על ספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "מוסף לענייני צבא וביטחון". 20.05 "סוכת אבא" — סוכות בקהילות ישראל של אתמול שידור חי מסלון "שרתון" בתל-אביב. 21.05 "שיר לדרך". 22.05 "עוד לא רקדתי" — ריקודים. 23.05 שידור חי מפסטיבל עכו — סיכום הפסטיבל.

גלי צה"ל

06.30 צלילי בוקר שירים עבריים. 06.05 "פוקחים עין" — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום — עם מירב אספיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקה 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "קשר רדיו" — עם אברי גלעד. 14.05 "רו רה יומי" — עם רוני לנץ ודני קרפל. 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון יעל דן ונוני סכיר. 18.05 "יעד משודר" — מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. ראובן ריבלין — פרופ' שמעון שטרית. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 "לילה ראשון בלי אמא" — שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל עם חיילות וחיילים בבקו"ם. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "לילה לא שקט" — שירים עבריים. 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים. 23.55 "שיחת הצנח" — עם המשוררת מיכל סנונית. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם ארי פרנקל. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים שידורי FM. 20.00 סבבה כבסיס. 22.00 על הדבש ועל העוקץ שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.00 לילה לילה — עם יואב קוטנר.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר — להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים. 08.05 "מה, כבר תשע?" — עם אבי אתגר. 10.05 "רק מוסיקה". 11.05 "שעת תמימה" — עם מלאכי חוקית. 12.05 "שבעים מי יודע". 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "פזמון חוזר". 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 "הצגה יומית". 18.05 "הצעקה ואוזונה" — עם יגאל רביד. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "צליל מכוון". 22.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל-אביב
4.30, 7.15, 9.30
אסתר: הפיראטים 5, 7.15, 9.40
אורלי: צביטה בלב 5, 7.15, 9.30
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן-יהודה: אהבה בשחקים 5, 7.15, 9.30
גת: הצבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: שתי אנגליות 7.00, 9.30
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: הטוב הרע והלא נורא 5.45, 7.45, 9.45
סקס 12.00
הוד: תעלול קטלני 5, 7.15, 9.30
מוזיאון תל-אביב: "שואה"
לימור חדש: ירח דבש מכושף
פאר: שתי אצבעות מצידון 5, 7.30, 9.30
סינמה 1: עיר ללא רחמים 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: מסע הקולנוע של רוקי 5, 7.15, 9.30
פאריס: עוברת אורח 12, 2, 7.15, 9.30
מונטי פיתון והגביע הקדוש 23.30

רב-חן:
חן 1: היהלום מבוורלי הילס 5, 7.30, 9.50
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.40, 9.45
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 5, 7.40, 9.45
חן 4: שגעון של לילה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: דונה פלור 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: אותלו 4.30, 7.00, 9.30
תל-אביב: הטוב הרע והלא נורא 5, 7.15, 9.30
תכלת: החברים של אלכס 4.30, 7.15, 9.30

רמת-גן
אואזיס: הפיראטים 5, 7.30, 9.30
לילי: תעלול קטלני 7.15, 9.30
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 5, 7.30, 9.45
רב-גן:
גן 1: היהלום מבוורלי הילס 7.20, 9.40 + בעקבות החרב הקסומה
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 7.20, 9.40 + זאב צעיר
גן 3: כתום הנוף 7.20, 9.40 + טרון וקדרת הקסמים
גן 4: הצבע ארגמן 6.15, 9.15 + מהרובים באהבה

ירושלים
אדיסון: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
אורגיל: כולם נפלו על הראש 4.30, 7.00, 9
בית אגרון:
לאסי שורי הכיתה 10.00
בילבי 11.30
מועדון ארוחת בוקר 13.30
הדרוסים כאים 15.15
אצבעוני 17.00
סורי ביותר 18.45
מועדון ארוחת בוקר 20.15
שכנים 22.00
ראסטי ג'ימס 24.00
בנייני האומה: מלכת הכיתה 7.00, 9.00
כפיר: אותלו 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: ג'ושוע אתמול והיום 5, 7.15, 9.30 + טרון וקדרת הקסמים
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה
סמדר: מקרוני 7.00, 9.30
חבירה: שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15
אודיון 4.30, 7.15, 9.15
אור 1: צרות גדולות בצ'יינה טאון 10.30, 4.30, 7.00, 9.00
אור 2: ארבעת המקצוענים בשליחות הקטלנה 4.30, 7.00, 9.00
עדן: הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.30

חיפה
ארמון: הפיראטים 4.30, 6.45, 9.15
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.15
חן: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
עצמון: תקלה מופלאה 4.30, 7.00, 9.15
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המזרח: שואה כ' 18.00
רון: אותלו 4, 6.30, 9.00

אמפיר: הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: מלכת הכיתה 7.00, 9.15

נתניה
שרון: מנה ליוה 5, 7, 9.15 + שודד השחקים 5 + מהרובים באהבה
סטודיו: מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30
סוגות הדרקון מאנס האש 11.00, 5.00

חולון
סביון: אהבה בשחקים 5, 7.15, 9.30
מגדל: הצבע ארגמן 6.00, 9.00 + עליצה בארץ הפלאות
ארמון: שתי אצבעות מצידון 7.45, 9.30 + תקלה מופלאה

בת-ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30

באר-שבע
חן: צביטה בלב 4.30, 7.30, 9.30

פתח-תקוה
היכל 1: הטוב הרע והלא נורא 5, 7.15, 9.30
היכל 2: אהבה בשחקים 5, 7.15, 9.30
היכל 3: אותלו 4.30, 7.00, 9.30

עפולה
מופתרון: צביטה בלב 8.30
אוליבר טוויסט 4.00

רעננה
אורות: בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.15, 9.00

גבעתיים
הדר: אהבה בשחקים 5.00, 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 22.10
ג'ק למון במחזה
מסע ארוך אל תוך הלילה
בשעה 20.30
המלך מתיא הראשון: 9.30, 12.00
חדיד וניח: 20.30
תחנה — בבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 22.10 ב-20.30
קדיש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
מכבי — שנקר 35;
קופ"ח עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
הנשיא — שד' ויצמן 36.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41.
תל-אביב
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7; בבלי — עוזיאל 1, שיכון בבלי.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100, באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100; אילת — 1244; חדרה — 22444.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
שערי צדק - ילדים.
הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגית, עיניים.
הדסה הר הצופים - אורטופדיה.
ביקור חולים - א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00-08.00, בימי ו' בין 13.00-08.00. טלפונים: 03-433500, 03-438500.
"ער"ן" — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ת"א - 226027 (24 שעות); חיפה - 04-229488 (11.00-20.00); נהריה - 04-920014 (11.00-20.00).
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו-ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני נוער — 03-221650 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הקהל לרפואת שיניים בישראל — בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00 אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. ריינגולד כנפי שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 5781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה טלפון 065-95334; טבעון — 101, טלפון 04-931401; נהריה — טל' 04-923333; בת-ים — טל' 5511111; באר-שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים:
א'-ה': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ישראל נגד איטליה, הערב הפעם ה-26

יעד שקשה לכבוש

איטליה, אחת הנבחרות, עמה קיימנו משחקים רבים. ★ ההתחלה, לפני 33 שנה: במוסקבה, האירה לנו פנים ★ בהמשך עבר היתרון לאיטלקים ★ מיקי ברקוביץ — גיבור משחקי הנצחון על איטליה

מאת ישראל פז

אליפות אירופה במוסקבה. 27 במאי 1953. ישראל, אלמונית בזירה הבין-לאומית בכדורסל, עם שישה משחקים בין-ארציים בלבד, התייצבה מול איטליה המצויינת, נבחרת עלית ותיקה. בסיום המשחק נותרו אלפי הצופים באיצטדיון דינאמו מעוררי-פה: ישראל 47; איטליה 42.

פרדי כהן (15), שמעון שלח (11), אברהם שניאור (8), זכריה עופרי (8), רלף קליין (3) ודני ארז (2) — הנחיתו מהלומה מוחצת על איטליה הגדולה.

צפייה ארוכה

ההמשך היה פחות מלהיב. איטליה, שהגיעה לשיאה באליפות אירופה ב-1983 כשנטלה את מדליית-הזהב בנאנט, צרפת, בנצחה בגמר את ספרד (96:105), היא אחת הנבחרות עמה קיימה ישראל מספר רב של התמודדויות. מאז אותו משחק במוסקבה, לפני 33 שנה, נפגשנו עם איטליה — במסגרות שונות — 25 פעם, המאזן מורה בבירור על יתרון איטלקי: 20 נצחונות לעומת 5 של נבחרתנו.

25 שנה נאלצנו לחכות מאז הנצחון במוסקבה ב-1953 עד ששוב הצלחנו לגבור על איטליה. הפעם היה הנצחון ב-1978, בהיכל הספורט ביד-אליהו, בגביע הבין-יבשתי — 84:98.

בין השנים 1953 ו-1978 קיימנו עם האיטלקים 13 משחקים בין-ארציים, בעיקר באליפויות אירופה. ידינו היתה על התחתונה בכל המשחקים. לעתים ניצחו אותנו האיטלקים בקלות, אך היו מיפגשים, כמו באליפות אירופה בטמפרה, פינלנד, ב-1967, כשפעמיים עמדנו על סף נצחון ושמטנו אותו — 67:70 ו-72:74.

מאז 1980 היוותה ישראל יריב שקול יותר לאיטלקים. קיימנו שמונה התמודדויות וניצחנו בשלוש. הנצחון הגדול היה בטורניר הקדם-אולימפי בג'נבה ב-1980.

ישראל נגד איטליה			
1953	מוסקבה	נצחון	4247
1959	איסטנבול	הפסד	7459
		הפסד	7556
1963	ורוצלאב	הפסד	6557
1965	מוסקבה	הפסד	6647
1967	טמפרה	הפסד	7067
		הפסד	7672
1969	נאפולי	הפסד	7966
1970	רוסטה	הפסד	8767
1971	סואר	הפסד	12281
	בובלינגן	הפסד	8768
1973	ברצלונה	הפסד	9473
1976	אדינבורו	הפסד	8666
1977	ליאז'	הפסד	7603
1978	יד-אליהו	נצחון	8498
	סואר	הפסד	9994
1979	טורינו	הפסד	9070
1980	ג'נבה	נצחון	9899
1981	יד-אליהו	נצחון	8485
	חיפה	הפסד	8777
	משמר-העמק	הפסד	7791
	פראג	הפסד	11696
1983	טורינו	הפסד	8586
1985	לברקוזן	נצחון	8892
1986	מדריד	הפסד	10078

באחד ממשחקי השיא של מיקי ברקוביץ (קלע 41 נקודות) גברנו על נבחר משובצת כוכבים כמו מנגין, מרזורטי, ויללטה וחבריהם, שהיו במיטבם, בתוספת האמריקני המצויין סילבסטר — 98:99. שגעון של משחק. ישראל לא הגיעה למשחקים האולימפיים במוסקבה (גם אם היינו מעפילים לגמר והיינו נשארים בבית), אבל איטליה היתה בבירת ברית-המועצות, פילסה דרך לגמר נגד יוגוסלביה וזכתה במדליית הכסף האולימפית.

מיקי והאיטלקים

גם לפני שנה וחצי, באליפות אירופה בלברקוזן, מערב-גרמניה, בה נשרנו לדרג ב' (בינתיים חזרנו לדרג א'), הצלחנו לגבור על איטליה — 88:92, לאחר הארכה. שוב היה מיקי ברקוביץ בשיאו — 34 נקודות, אבל כנראה שההפסדים לישראל הם סגולה להישגים איטלקיים, שכן גם באותה אליפות במערב-גרמניה עלתה איטליה על דוכן המנצחים — מקום שלישי.

באליפות העולם, בחודש יוני השנה, קיימנו את המיפגש ה-25 נגד האיטלקים. היה זה בבית, 8"5, הפסדנו — 100:78. מיקי קלע 21 נקודות.

הערב תתמודד נבחרת ישראל בפעם ה-26 עם איטליה, במשחק ידידותי בקאזרטה. העובדה שהאיטלקים הזמינו אותנו צריכה להחמיא לנו. לאיטליה אין בעיות להשיג יריבים באירופה למשחקי מבחן, ואם פנתה לישראל מוכיח הדבר על הערכה.

קשה מאוד להעניק סיכוי לישראל לנצח הערב את אחת הנבחרות האירופיות המעולות. אולי הטובה במערב-אירופה. דווקא על אדמתה, ובעיר בה שולטת הקנאות כמו קאזרטה הסמוכה לנאפולי.

הכדורסל באיטליה הוא תעשיה. מאות אלפי דולרים הם תקציבי הקבוצות השונות, הנהנות מתמיכה ענק של מפעלים גדולים ועשירים. הליגה האיטלקית היא, להערכתי, הטובה ביבשת. גם בליגה האיטלקית אפשר לשתף זרים אך שם אין השתוללות, רק שני זרים. העניין ממוסד ומסודר. הלוואי עלינו.

הערב תקיים ישראל את משחקה הבין-ארצי ה-386. המאזן: 207 נצחונות, 177 הפסדים ו... תיקו אחד.

מצטיין מיקי ברקוביץ

שרף מתלבט בין הדורונים ולגבי הרכב

מאת יצחק ויסהוף

נבחרת ישראל ואיטליה בכדורסל יתמודדו הערב בשעה 8.15 בקזרטה שבאיטליה במשחק ידידותי, שישמש מבחן לשתי הנבחרות לקראת אליפות אירופה בחודש יוני והמשחקים האולימפיים בסיאול בקיץ 88.

נבחרת איטליה שיחקה אמש במשחק אימון נגד קבוצת ... וגברה עליה 62:63.

שני מאמני הנבחרת הישראלית צבי שרף ומשה ויינקרנץ חזו במשחק ואמרו לאחר כי האיטלקים משחקים בצורה אגרסיבית וחזקה.

בנבחרת איטליה ... נפצע באימון שלפני המשחק וכנראה לא יטול חלק במשחק הערב.

בנבחרת הישראלית בטוחים 3 שחקנים בהרכב הפותח: מיקי ברקוביץ ושני הגבוהים לאטרי ומרסר. המאמן צבי שרף מתלבט בין שני הדורונים, ג'מצ'י או שפע וכן בין לפטין לאליפלד.

כפר-סבא — המעפיל 2:3

הפסד ראשון להפועל המעפיל ● קרית-אתא בראש

● כדורעף

מאת מוטי חביב

קבוצות הכדורעף של הפועל קרית-אתא והפועל מטה-אשר/עין-המפרץ נותרו הבלתי מנוצחות היחידות בליגה לאחר שאמש נוצחה הפועל המעפיל 3:2 בידי הפועל כפר-סבא.

המאבק המסקרן בין שתיים המועמדות לכתר החל בנצחון כפר-סבא 11:15. בהמשך התעלה אליעזר כגן והפועל המעפיל ניצחה 8:15. כפר-סבא שבה לנצח 11:15 במערכה הרביעית. המרתקת מכולן נפגעה בשל הפסקת חשמל בסיומה ניצחו מעופפי המעפיל 14:16. המערכה החמישית הבליטה את בני ארון מהפועל כפר-סבא שהוביל את קבוצתו לנצחון 9:15 ו-2:3.

את הפסד המעפיל ניצלו מעופפי קרית-אתא כדי להעפיל לראש הטבלה. הם ניצחו את אליצור חולון/תל-אביב 1:3. אחרי שני נצחונות 9:15, הפתיעו שחקני המעפיל כשניצחו 12:15, אבל המערכה הרביעית היתה ברורה — 2:15 לקרית-אתא.

הפועל מטה אשר/עין-המפרץ איבדה מערכה ראשונה העונה אחרי שכבר צעדה ביתרון 0:2 (2:15, 2:15) מול מכבי תל-אביב. התל-אביבים ניצחו 13:15 אך הוכנעו שוב 2:15.

גם הפועל העוגן הוליכה ביתרון 0:2 (3:15, 8:15) מול הפועל רמת-אביב שניצחה במערכה השלישית 5:15. המערכה הרביעית הביאה להעוגן את הנצחון בזכות 7:15. מיכאל עזר בלט בהעוגן, יואב תרמוני ברמת-אביב.

במשחק מותח ומאבק סמוי בין המאמנים אבי הולצמן (הפועל שריד/העמקים) וד"ר רובי פרידמן (מכבי חיפה) היתה ידו של הולצמן על העליונה כששריד/העמקים ניצחה 1:3. עשרות מאוהדי שריד/העמקים היו דומיננטים בחיפה ושבעו נחת מיכולתו של יגאל קליינר. שריד ניצחה 14:16, 8:15, נוצחה 16:14 וניצחה 6:15. לחיפניים היו בסיום טענות קשות על שיפוטם של אלכס בוקור וזאב שוהם ובמהלך המשחק פרצו תגרות בין הצופים.

הפועל בת-ים היתה חופשית אתמול היא יוצאת לגרמניה שם תתכונן למשחקה עם אלופת לוכסמבורג במסגרת גביע אירופה לאלופות.

הטבלה

1.	הפ. קרית-אתא	6	5:18	12
2.	הפועל המעפיל	6	4:17	11
3.	הפ. כפר-סבא	6	10:17	11
4.	הפ. מטה אשר	5	1:15	10
5.	שריד/העמקים	5	9:9	8
6.	הפועל בת-ים	5	10:10	7
7.	הפועל העוגן	5	11:6	7
8.	מכבי חיפה	6	17:6	7
9.	מכבי ת"א	5	14:5	6
10.	אליצור ת"א	6	18:7	6
11.	הפ. רמת-אביב	5	15:4	5

מייקל ריי ריצ'רדסון להפועל ר"ג

מאת יצחק ויסהוף

מייקל ריי ריצ'רדסון, אחד השחקנים הגדולים של ליגת הכדורסל האנ.בי.איי., עומד להגיע היום לישראל כדי להצטרף לקבוצת הפועל רמת גן — כך מסר אמש מאמן הקבוצה הרמת-גנית אברהם המר שהוא גם יו"ר הקבוצה.

ריצ'רדסון נפסל מלהופיע באנ.בי.איי. עקב שימוש חוזר בסמים וכשלונות נסיונות הגמילה שבוצעו בו.

אברהם המר סיפר עוד כי השחקן המהולל יגיע לרמת גן כמעט במתנה: "קבוצה בארצות הברית המנסה לעזור לריצ'רדסון להיגמל מסמים מממנת את הבאתו ארצה ותשלום משכורתו. אותם אנשים מקווים כי יעלה בידי לעזור להם במשימה זו כיוון ששמעו על מומחיותי בטיפול בנגע הסמים. הפועל רמת גן למעשה לא משלמת הרבה עבור ריצ'רדסון וכל שנותר לה הוא לשמור על שחקן" אמר המר.

במידה וריצ'רדסון יביא עמו את כל האישורים המתאימים להרשם במשרדי איגוד הכדורסל הוא אמור להחליף את פיליפ בארנר.

0:0 לנוער ולנערים

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל סיימה בתיקו אפס את משחקה עם נבחרת הנוער של מערב גרמניה.

מחר תקיימנה שתי הנבחרות משחק נוסף ומחרתיים תשוב הנבחרת לארץ.

גם נבחרת הנערים העושה בשוויץ לא כבשה ולא ספגה במשחקה נגד קבוצה מחוזית עד גיל 16.

גביע עפולה למכבי נתניה

קבוצת מכבי נתניה ניצחה אתמול את נבחרת כוכבי עפולה 1:2 במשחק שנערך במסגרת חגיגות האסיף על גביע עיריית עפולה.

את השערים לנתניה כבשו רונן גבאי וחיים מסיקה ואת השער לעפולה כבש קלור והאן.

בית"ר י-ם — מג'דל כרום 1:3

לעיני 2000 צופים נלהבים ניצחה אתמול בית"ר ירושלים את הפועל מג'דל כרום 1:3 במשחק ידידותי.

אבי גולצר (40), היהודי-אנגלי גרי נינרדמולין (60) והברזילי דידו (70) כבשו את השערים לירושלים. נאזי (88) המתיק את הגלולה המרה בשער מצמק.

בית"ר ירושלים חסרה את שחקני הנבחרת.

הפועל מג'דל כרום מליגה ב' חוזקה בריפעת טורק.

מיחיץ' מרוצה מאלון נתן ואופיר שמואלי

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל של ישראל קיימה אתמול אחה"צ אימון ראשון עם המאמן הלאומי מיליאנקו מיחיץ'. האימון נמשך שעה וחצי ועיקרו נוצל למשחק פנימי בן 40 דקות.

השחקנים בתלבושת הלבנה גברו על הכחולים 2:4 כאשר את השערים למנצחים הבקיעו ניסים כהן 2 שערים, ארמלי וסיני. למנוצחים יאני ותקווה.

בקבוצה המנצחת שיחקו רן, דוירי, אבי כהן, שמעונוב, ניסים כהן, מלמיליאן, ברייליבסקי, סיני, אוחנה ואמרלי. בקבוצה "הכחולה" שיחקו גינצבורג, דור אוולאי, עמר, אופיר שמואלי, חנן אוולאי, אלי כהן, אלון נתן, בגלייבטר, יאני, תקווה וניר לוין.

מהמשחק נעדרו מרילי ואקהויז הפצועים וגיל לנדאו ששוחרר בעקבות בעיות אישיות. האחרון שוחרר לפני שעה מהסגל הלאומי.

המאמן הלאומי מיחיץ' כינס את העתונאים בתום האימון כדי לספר שבשיחה שקיים לפני המשחק דרש מן הכדורגלנים יותר משמעת טאקטית במגרש ומחוצה לו. מיחיץ' היה נרגז מאד משום שכמה משחקניו איחרו לשיחה ואמר עוד כי להבא יעמוד שחקן לוועדת משמעת בגלל איחור ללא סיבה.

בקשר ליכולתם של חניכיו אמר כי הטיפול בכדור של השחקנים הישראליים הוא טוב אולם יש לשים דגש על מילוי ההוראות הטאקטיות בעמדות השונות של השחקנים. לדוגמא אמר מיחיץ' כי אם שחקני ישראל היו עומדים טוב במגרש במשחק נגד רומניה בוודאי לא היו יורדים מנוצחים.

מיחיץ' חלק שבחים לשני הצעירים בחבורה אלון נתן ממכבי תל-אביב ואופיר שמואלי מבית"ר ירושלים שעבורם היה זה האימון הראשון במדי הסגל הלאומי. המאמן מתכוון לזמנם לאימון הבא של הנבחרת הלאומית.

בשבוע הבא ביום שלישי יזמן מיחיץ' את כדורגלני נבחרת העתודה לאימון ראשון בהדרכתו.

שלמה גליקשטיין
עלייה לחצי הגמר

אלופת הנשים בטניס הודחה מאליפות ישראל

המדורגים ראשונים בין הגברים - גליקשטיין, מנסדורף, פרקיס ובלום - העפילו לחצי הגמר

מאת יצחק אשל

ארבעת המדורגים הראשונים באליפות הלאומית של ישראל בטניס הבטיחו אתמול עלייתם לשלב חצי הגמר לא לפני ששניים מהם נתקלו ביריבים שעשו להם "בעיות".

את הפתעת היום רשמה דווקא האליפות לנשים שם הודחה אלופת ישראל, אילנה ברגר.

במשחקי הגברים ניצח עמוס מנסדורף את תומר צימרמן 6:3, 6:3 גלעד בלום נמתח במשחקו עם עמית נאור ונאלץ לשלוש מערכות עד שניצח 6:3, 2:6, 6:4. אלוף שלמה גליקשטיין גבר על רביב ויידנפלד 6:3, 6:2 ואילו שחר פרקיס גבר על בועז מרנשטיין לא לפני שמיגר במערכה הראשונה 5:8 אולם ניצח בסיומה 7:5 ולאחר מכן 6:2.

היום יתמודדו בחצי הגמר במרכז הטניס בירושלים, החל מ-2 אחה"צ, עמוס מנסדורף מול גלעד בלום ושלמה גליקשטיין מול שחר פרקיס.

במשחקי חצי הגמר בזוגות לגברים ניצחו עמית נאור וגאי בייטל את תומר צימרמן ויורם בראון 7:5, 6:11, 3:6, רביב וידנפלד ומנשה צור גברו על מיכאל רניאל וסטיב רוזנברג 6:4, 7:5.

במשחקי הנשים נפלה כאמור הפתעה בחצי הגמר כשליה קוריאט גברה על האלופה אילנה ברגר 6:2, 6:4. היא תתמודד היום אחר הצהריים עם חגית דורון שניצחה את שרית שלו 6:1, 6:3.

במשחקי חצי הגמר לזוגות נשים ניצחו אילנה ברגר ודנה כרמי את רות שמש ונעמי הכט 6:1, 6:1 והן תתמודדנה היום אחה"צ עם סוסי רפאל וחגית אוחיון שניצחו את יעל ויטלה ויעל שביט 6:1, 6:7, 6:2.

4.5 שעות במפגש באליפות הוותיקים

במשחק שנמשך 4 שעות וחצי באליפות הבינלאומית לוותיקים בטניס גבר, בגילאי 45, עמוס גפן על שמואל יקטפרין 1:6, 4:6, 8:6.

יצחק בן שחר ניצח את אורי גוטהלף 2:6, 0:6.

בגילאי 55 העפיל עמנואל כהן לגמר לאחר שניצח את שאול רומנוב 6:3, 7:6, 2:6. הוא יתמודד עם יוסף שמחון שגבר על הלל הורביץ 6:3, 6:3.

בין הנשים, גילאי 45 ניצחה אלופת ישראל בעבר רותי אלף את רותי לוי 2:6, 0:6. בגילאי 35 גברה מולה אדלמן על בתיה שגיא 3:6, 3:6 ... אליאב ניצחו את ... 0:6, 2:6.

המשחקים ימשכו היום ... על מגרשי מכבי ... ומכבי תל-אביב.

באליפות הלאומית לנוער וצעירים

במקביל לאליפות הבוגרים בטניס נערכה אתמול לפנה"צ גם האליפות הלאומית לנוער וצעירים ברמת השרון ויפו. יצויין שמקצת הצעירים שיחקו לפני הצהריים במסגרת הנוער ואחר הצהריים בירושלים במסגרת הבוגרים.

ברבע גמר לגילאי 18 הושגו התוצאות האלה: רביד וירנפלד — עדי קרמר 7:5, 5:3, 6:4. אמיר בן מרדכי — יעקב שחר 6:2, 6:0. בעז מרנשטיין — ניר שטרן 7:5, 6:0. חיים ציון — אילן ארליך 6:2, 6:2.

בנות: יעל שביט — ענת זרן 4:6, 6:1, 6:1. דליה קוריאט — אסנת רג'ואן 6:2, 6:2. חגית אוחיון — מירב שרוני 6:1, 6:3. סוסי רפאל — קרין מאיר 6:1, 6:1.

לחצי גמר גילאי 16 העפילו אוהד וינברג, יובל הירש, גיל קובלסקי ויובל קרוצ'י. לחצי גמר בנות גיל 16 עלו ענת זרון, מיכל וסלה, זהבית גלאון ודנה כרמי.

בגילאי 14 בולטים גיל דקל ועדי סודלין ובין הבנות יעל סגל ומלי דרדוש ובגילאי 12 יואב לוינשטיין ודקל סלפטר ובין הבנות גלית וזנגר ולימור גבאי.

המוליכה למשחק חוץ

● כדוריד

מאת יוסף חכם

מוליכת הליגה בכדוריד, קבוצת מכבי האריות רמת גן, תצא הערב למשחק חוץ מול הפועל רחובות במסגרת משחקי המחזור השלישי.

שחקני האריות שחזקו העונה בכבי גן נראים עדיפים על שחקני הפועל רחובות שהיו בעבר בצמרת הכדוריד הישראלי.

סידור משחקי הערב

הפועל ראשון לציון — מכבי רחובות (היכל הספורט העירוני בראשל"צ, שעה 8.30) שופטים: זינגר ובוקר.
מכבי פתח תקוה — אליצור הרצליה (האולם ביהוד, 8.30) גרוס וציבירין.
הפועל רחובות — מכבי האריות רמת גן (היכל הספורט העירוני ברחובות, 8.30) ברנדוין וזוננברג.
הפועל גוליס — מכבי ראשון לציון (האולם בקיבוץ רמת הכובש, 8.30) יעקובוביץ וגוטליב.
אס"א תל-אביב — הפועל פתח תקוה (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, 7.45) הרט וגורדון.
הפועל רמת-גן — מכבי נתניה (אולם האוניברסיטה ברמת-אביב, 9.15) פרקס והרמן.

הערב הסבוב השני בגביע אירופה בכדורגל

ריאל — יובנטוס. כל הכרטיסים אזלו

מאת שבח פלברט

תכונה רבה שוררת במאדריד לקראת המשחק בין ריאל ויובנטוס, שיתקיים הערב בשעה 10 לפי שעון ישראל, באיצטדיון ברנבאו. כל 120 אלף הכרטיסים למשחק אזלו.

זה יהיה המפגש הראשון בין שתי הקבוצות בסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות. משחק הגומלין ייערך ב-5 בנובמבר בטורינו.

האלופה האירופית "הטריה", סטיאווה בוקארשט, שעשתה בחודש מאי השנה היסטוריה, בהיות הקבוצה "המזרחית" הראשונה שנטלה את גביע היוקרה האירופי, תגן על תוארה, כשתתארח בבריסל מול אנדרלכט.

משחק מסקרן צפוי להיות בקייב, כאשר דינאמו תארח את סלטיק גלאזגו, שהיתה לפני 19 שנה, הקבוצה הבריטית הראשונה שזכתה בגביע האירופי.

מפגש דוברי גרמנית יהיה הערב במינכן, כשבאיירן הגדולה, שנטלה שלוש פעמים ברציפות את גביע האלופות (1974—1976), תארח את אוסטריה וינה, שתיהן צועדות בראש טבלות הליגה בארצן.

המשחקים האחרים: הכוכב האדום בלגרד — רוזנבורג (נורבגיה); דינאמו ברלין — ברונבי (דנמרק); פורטו — ויטקוביצ'ה (צ'כיה).

המשחק המרכזי בשמינית גמר המחזיקות האירופי, יהיה בליסבון, בין בנפיקה הצועדת בראש טבלת הליגה בפורטוגל ובורדו, המוליכה בצרפת.

משחקים נוספים: ראפיד וינה — לוקומוטיב לייפציג; סאראגוסה — רקסהאם (וולס); ויטושה סופיה — ולז מוסטאר (יוגוסלביה); טורפדו מוסקבה — שטוטגרט; קאטוביצ'ה (פולין) — סיון (שוויץ); נגטורי טירנה (אלבניה) — מאלמה; אייאקס אמסטרדם — אולימפיאקוס פיראוס.

מפגש שכנות מעניין צפוי בגביע אופ"א. מנשנגלאדבאך, שזכתה פעמיים בגביע זה (1975, 1979), תארח את פיינורד רוטרדאם, שנטלה את גביע האלופות (1970).

ברצלונה עם שתי זכיות בגביע המחזיקות (1979, 1982) ושלוש פעמים נטלה את גביע ערי הירידים (1958, 1960 ו-1966), שקדם לגביע אופ"א, תארח את היריבה מעבר לגבול, ספורטינג ליסבון, שזכתה בגביע המחזיקות ב-1964.

מפגש ספרדי-פורטוגלי נוסף, בין ויטוריה גומאראש ואתלטיקו מאדריד.

משחקים נוספים: גרונינגן (הולנד) — ניישאטל (שוויץ); בורן (בלגיה) — אתלטיקו בילבאו; וידזב לודז' — ארדינגן; לגיה וארשה — אינטר מילאנו; דוקלה פראג — באייר לברקוזן; הייידוק ספליט — טראקיה פלובדיב (בולגריה); טירול (אוסטריה) — סטנדרד ליאז'; נטבורג — בראנדנבורג (מזרח גרמניה); טולוז — ספארטאק מוסקבה; דנדי יונייטד — קראיובה (רומניה); ספורטול סטודנטסק (רומניה) — גנט (בלגיה).

המשחק ה-16 יהיה מחר בגלאזגו, כשריינג'רס תארח את בואוישטה פורטו מפורטוגל.

ריצ'י ג'ונסון יחליף בחיפה את קלארק

מאת יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה החתימה אתמול את הכדורסלן שחור העור ריצ'י ג'ונסון שהתאמן בשורותיה בשבוע האחרון.

ג'ונסון ששיחק אשתקד במדי אלופת הולנד דן-בוס יחליף את הלבן מייק קלארק.

אתמול כבר הוחתם ג'ונסון על חוזה משחקים לעונה זו ובמקביל נתבשר קלארק על ההחלטה להחליפו.

ריצ'י ג'ונסון ערך אמש הופעת בכורה במשחק מבחן שקיימה מכבי חיפה בנהריה נגד מחזיקת גביע המדינה, הפועל נהריה. החיפנים ניצחו 94:120 (49:58) למרות שחסרו את שלושת שחקני הנבחרת השוהים באיטליה: דורון שפע, ארי רוזנברג ותומר שטיינהאואר. ריצ'י ג'ונסון הציג יכולת טובה בעיקר במחצית השניה.

קלעו לחיפה: פלאורס 32, שלכטר 24, ג'ונסון 21, י. רוזנברג 13, אוולאי 12, קלארק 10 וגולדשמיט 8.

הירבו לקלוע לנהריה: י. דויד 26, גולדשטיין 19, סופר 16 ווקנין 13.

בורדלי מועמד לסנט אטיין

מאת יצחק ויסהוף

אלכס בורדלי שתקנה של הפועל חולון שהוחלף ע"י "החיה" קני בניסטר, נמצא עדיין בישראל וממשיך להתאמן בהפועל חולון.

בורדלי ששיחק בשנה שעברה בשורות הקבוצה הצרפתית סטאד פרנסה, מבוקש כיום ע"י קבוצה צרפתית אחרת, סנט אטיין. אולם בצרפת קיים החוק המונע משחקן לעבור מקבוצה לקבוצה (כפי שקיים חוק כזה בארץ לגבי שחקנים זרים) אלא רק לאחר תקופת צינון של שנתיים מחוץ למדינה.

קבוצת סנט אטיין הגישה ערעור בטענה שקבוצתו הקודמת של בורדלי התפרקה ולפיכך החוק לא תופס לגביו. עד שיתבהר מצבו ממתין בורדלי להחלטה בארץ.

פרלמן מאמן בית"ר נתניה?

מאת דוד בכר

מאמן הכדורגל הנתניותי, שמריה אל פרלמן עשוי להתמנות היום כמאמן קבוצת הכדורגל של בית"ר נתניה.

פרלמן נכח שלשום ואתמול באימוני הקבוצה והעיר הערות לשחקנים מן אל הקו.

פרלמן אמר לי אמש בשלב זה אני רוצה לשקול את העניין והערב אמסור את תשובתי להנהלת הקבוצה.

יחידה מגבעתי זכתה בקליעה

יחידה מגבעתי זכתה באליפות פיקוד הדרום בקליעה לאחר שצברה 558 נקודות.

בתום האליפות שעמדה על רמה גבוהה זכתה היחידה בגביע אלוף הפיקוד, יצחק מרדכי.

אחד השופטים באליפות היה מאמן הכדורגל מרדכי שפיגלר.

האליפות, ששימשה הכנה לקראת אליפות צה"ל שתערך בחודש הבא, אורגנה בצורה מעולה על-ידי רס"ן אייל מרגי, קצין אימון גופני בפיקוד דרום.

במשחק על גביע לזכרו של יובל שלו

בית-שאן הפתיעה את בני יהודה 1:2

מאת נפתלי בתן

מה שלא עלה בידי קבוצות בליגה הלאומית בכדורגל הצליחה דווקא קבוצת הפועל בית שאן מהליגה הארצית, כאשר הנחילה הפסד ראשון בשמונת התחרות לקבוצת בני יהודה תל אביב 1:2 לאחר מחצית ללא שערים.

המשחק היה לזכרו של יובל שלו, בן השכונה שנפל לפני שנתיים בלבנון.

במחצית הראשונה שלטו שחקני בני יהודה בשדה ורק חוסר רגל מסיימת מנעה מהם כיבוש שערים.

במחצית השניה ביצע מאמן בני יהודה יצחק שניאור שינויים רבים בקבוצתו. הוא צירף להרכב שחקני נוער רבים והדבר נוצל על-ידי האורחים מבית שאן שכבשו את שער הראשון בדקה ה-48 מרגלי מאור אלמקייס. בדקה ה-63 הכשיל בלם בני יהודה דורון רוזנטל את החלוץ מרדכי לוסקי והשופט רחמים שאשו הראה על הנקודה הלבנה. הלל קפלן קבע 0:2. בדקה ה-88 הצליחו המארחים לצמצם ל-1:2 משער שהבקיע הבלם דורון רוזנטל.

בסיום המשחק נערך טקס קצר בו הוענק הגביע לקפטין הקבוצה צבי קפלן, ומזכיר קבוץ גשר אריה איתן נשא דברים לזכר החלל יובל שלו.

משפחת החלל העניקה לפני כמה שנים את ביתה משכונת התקווה לקבוץ גשר.

הפועל חיפה זכתה בגביע ע"ש יפרח

מאת יוסף גלזר

קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה זכתה אתמול בגביע לזכר החייל אברהם יפרח, שנפל במלחמת שלום הגליל, לאחר שגברה במעלות על סקציית כדורגל מעלות 1:6.

את השערים לחיפה הבקיעו רונן רוקמן, אבי ליפשיץ, שלומי שטיקר, אלי בן אמו ומשה בצלאל. למעלות כבש שוקון החלוץ צ'רלי אייש.

את הגביע העניקו, בטקס הסיום, ראש המועצה המקומית מעלות שלמה בוחבוט ובני משפחת יפרח ממעלות.

צ'ירייץ' איננו

מאמן הכדורגל היוגוסלבי מילובאן צ'ירייץ', שאימן באמצע שנות השישים את נבחרת ישראל נפטר. צ'ירייץ' אימן את הנבחרת לקראת משחקי גביע העולם של 1966 שנערכו באנגליה. בן 68 היה במותו.

האיגודים בצרפת התעוררו מתרדמת השלטון הסוציאליסטי והשביתו המדינה

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שביתה המונית של עובדי המדינה, שיתקה אתמול את צרפת. הממשלה הימנית בחנה אמש את היקף השביתה על מנת לוודא אם היא מבשרת התעוררות האיגודים מתרדמה עמוקה.

מטרו, רכבות, אוטובוסים, חשמל, בתי־ספר, כמעט לא פעלו. במסכי הטלוויזיה נצנצו נקודות שחורות.

כל איגודי עובדי המדינה התאחדו בפעם ראשונה מזה עשר שנים לשביתת אזהרה כללית נגד הקפאת השכר וחיסול משרות.

הממשלה הימנית קיצצה בכח הקניה של הפונקציונרים. היא עורכת פיטורין בסקטור מריבלי־גי זה, וכן רוקמת תוכניות למכור שרותים ציבוריים לחברות פרטיות.

פאריס היתה שקטה כביום שבתון. הצרפתים נוהרו מלצאת לעבודה, כדי לא להתקע בתחנות המטרו או ברכבות. רבים יצאו רכובים על אופניים.

אך הפועלים לא רצו לקומם נגדם את הציבור והסיעו את רכבות המטרו לסירוגין. טכנאי חברת החשמל ניתקו את הזרם רק ברובעים האמידים והפרברים העשירים. גם במשרדי הממשלה נותק החשמל.

איגודי הפועלים הצליחו להוציא רכבות להפגנות ברחוב חרף גשם שוטף. מדיניות הליברליזם של הימין להתנער ממימון השירותים הציבוריים, מעוררת אותם.

עד כה נחשבה משרת עובד מדינה לביטוח חיים, ועתה כבתי ספר, בתי חולים, דואר, רכבות — ענפים בהם האיגודים השיגו בעבר תנאים טובים לעובדים. מרי תלמידים פרץ כבר בערי השדה נגד התנאים הירודים בבתי הספר.

הממשלה הימנית גם מאבדת שליטה על המחירים. שיעור האינפ־לציה החודשי עלה פתאום ל־0.4 אחוז, תוצאה ישירה של הליברליזם בשיחרור מחירים. התקוות שתלו בתעשיה, נכזבו, והיא מתקשה להתחרות בזרים.

„קול ריפעאת אסד מפאריס"

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. - ריפעאת אסד, אחיו הגולה של הנשיא הסורי, הגיש בקשה לשלטונות צרפת לפתוח תחנת רדיו ערבית פר־טית, שתוקדש „לבעיות הדמו־קרטיה חופש הביטוי".

ארבע תחנות רדיו ערביות פועלות כבר בפאריס בהתחרות על המהגרים הערביים, שתיים מהן מוסלמיות.

ריפעאת אסד מתגורר בחוו־לה בוורסי, הרחק מ„הפנתרים הוורודים", אנשי משמרותיו בדמשק.

כפי הנראה, מיועד הרדיו להפריע ליריביו בדמשק ולתת תעסוקה לשני בניו ריד ופיראס.

עוד לפני שנמנה, מנהל ריפעאת משפט נגד רדיו ערבי אחר בבעלות לבנוני, שייחס לו תוכנית להקים תחנת שידור ענקית ולשכור שני ערוצים בלוויין שידור אירופי, כדי לשדר אל סוריה ולבנון.

גם בערוצי הרדיו היהודיים פרצו מריבות. רדיו סיטונאי ה„שמאטעס", „רדיו שלום", המקורב ל„חירות", פלג שרון, ניסה להשתלט על אולפני שותפו „רדיו ג'י", המתון יותר, ולגרש את מנהליו על רקע מחלוקת פוליטית וכספית.

בריונים פלשו לאולפן בשעת שידור החדשות ושידרו אותן במקום אנשי „רדיו ג'י". שלושת ערוצי הרדיו היהודיים הפועלים בפאריס מאבדים מאזינים בשל רמתם הירודה.

מוסקווה: נשיב מנה אחת אפיים על גירוש 55 הדיפלומטים מארה"ב

מוסקבה. — סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" גינתה אמש את החלטת ארה"ב לגרש 55 איש מאנשי הסגל הדיפלומטי והקונסולרי הסובייטי בארה"ב.

טא"ס הגדירה את ההחלטה האמריקנית כצעד המכוון להרעת היחסים בין שתי מעצמות־העל.

קודם לכן רמז דובר משרד החוץ הסובייטי, גנדי גארסימוב, כי מוסקבה תאלץ להשיב מנה אחת אפיים, אם ארה"ב תחליט על גירוש דיפלומטים סובייטיים נוספים.

„הדבר עלול להימשך עד אין סוף", אמר גארסימוב במסיבת עיתונאים במוסקבה.

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, הודיע על גירושם של 55 אנשי הסגל הסובייטי בתידרוך לעיתונאים במשרד החוץ בוושינגטון.

הצעד האמריקני בא כתגובה על גירושם של חמישה דיפלומטים ואנשי הסגל הקונסולרי של ארה"ב מבריה"מ בסוף השבוע, כשלעצמו תגובה על גירושם של 25 מאנשי המשלחת הסובייטית לאו"ם בניו־יורק.

עוד אמר גארסימוב, כי בריה"מ סבורה שהגיעה השעה לשים קץ לגירושים ההדדיים. אולם הוא הרגיש, כי מוסקבה תגיב בחומרה, אם יהיה צורך: „יש לנו עדיין רזרבה", אמר.

דיפלומטיים מערביים במוסקבה הביעו את הדעה, כי ניסוח דבריו של גארסימוב מרמז בבירור על כך, שמנוי וגמור עם בריה"מ להגיב בגירושם של דיפלומטים אמריקנים נוספים.

דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן אמר, כי יגורשו דיפלומטים המוצבים בשגרירות בוושינגטון ובקונסוליה הסובייטית בסן פרנסיסקו.

לדבריו, החלטה זו נועדה להבטיח שוויון מוחלט" בין מספר העובדים בשגרירות האמריקנית במוסקבה ובקונסוליה האמריקנית בלנינגראד, לבין מספר העובדים בנציגויות הסובייטיות בוושינגטון ובסן פרנסיסקו.

עוד חצי הדרך

שליט בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, חזר והרגיש במקביל, כי „עיסקת החבילה" לפיקוח על החימוש, שהוצעה על ידי הקרמלין בריקיאוויק היתה מותנית בהסכמה מצד וואשינגטון לוותר על תוכנית „מלחמות הכוכבים" שלה, רובה ככולה.

גורבצ'וב סיפר לראש ממשלת דניה, פול שלוטר, המבקר במוסקבה, כי הבהיר את עמדת בריה"מ הבהר־היטב לנשיא רייגן, עוד בתחילת פגישת הפיסגה שלהם באיסלנד.

עוד אמר גורבצ'וב, כי מימשל רייגן שואף „להשגת עדיפות צבאית באמצעות „יוזמת ההגנה האסטרטגית" (שמה הרישמי של תוכנית „מלחמות הכוכבים") — וכי התעקשותה של ארה"ב בנקודה זו מנעה „פריצת דרך היסטורית" בדיוני הפיסגה.

(עי"ה, ע"צ)

אוסטריה דורשת מישראל החלטה מהירה על שיגור שגריר חדש לוינה

וינה. — שר החוץ האוסטרי פטר יאנקוביץ, קרא לישראל „לקבל במהירות החלטה" על שיגור חדש לוינה.

השר הדגיש, כי החלטת ממשלת ישראל לא לשלוח מחליף לשגריר היוצא, מיכאל אליצור, ולהיות מיוצגת על ידי מיופה־כח, גדעון ירון, „יכולה להיות רק צעד זמני".

יאנקוביץ אמר בראיון טלוויזיה, „בשאלת השאלה, האם ישראל מעוניינת ביחסים טובים עם אוסט־ריה... תנאי ראשון ליחסים כאלה הוא חילופי שגרירים".

על השאלה, האם אוסטריה תחזיר את שגרירה מתל־אביב, אם ישראל לא תמנה שגריר בוינה, ענה שר החוץ כי „בחיים הדיפלומטים שורר עקרון של הדדיות". עם זאת חיווה את דעתו, כי ישראל עדיין לא קיבלה החלטה סופית.

שגריר אוסטריה בתל־אביב אוטו פליינרט, ביקש אתמול מישראל להבהיר את מעמד שגרירה בוינה.

יואל אלון, מנהל מחלקת אירופה במשרד החוץ, אמר לשגריר פליי־נרט כי מיכאל אליצור הוא עדיין, מבחינה רשמית, שגריר ישראל באוסטריה וכי לא הורדה השגרירות.

(עי"ה, ע"צ)

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון

ת.ב. 5351

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 342 בגוש 6019 רח' ישעיהו מס' 44 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% בשתי הקומות לשתי יחידות דיור משטח מגרש 640 מ"ר. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי פרסום זה הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

נתן חזקיהו ותורגמן מאיר
רח' רבינוביץ 10, בת־ים
ושד' רוטשילד 60, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
תל אביב
מרחב תכנון מקומי תל אביב יפו
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית/מפורטת

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מפורטת מס' 2365, שינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטת מס' 1211 א'.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: חלק מחלקה 18 בגוש 6967 כבר חצשוני של כבר „נמיר" (במפלס +15.00). עיקרי מטרת התכנית: הוספת אולם אירועים במפלס +13.00 והתאמתו לצרכי תיירות — בצמוד למלון „חן" (קרלטון) ולפנות בהתאם לכך את התכנית המפורטת מס' 1211 א' — אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2185 מיום 8/1/76.

כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנון לא תתקבל ולא תידון אלא אם הוגשה בכתב בפירוט הסיבות בלוי תצהיר מה הוכחות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי משגב
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה משגב שבמועצה האזורית משגב, ד.נ. משגב 20179 מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5616 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4090 – מרכז שרותים, משגב ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 19285 חלקות 1, 2 חלק מחלקה 13 גוש 19816 חלקות 1–4 חלקי חלקות 5–7; גוש 19814 חלק מחלקה 1.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: התאמת התכנית לתכניות בינוי עדכניות, יעוד שטח להקמת חוה חקלאית ושינוי מיקום ויעוד שטח למבני משק ולשטח למבני ציבור.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית גו בל אותו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: ג' בתשרי התשמ"ז
6.10.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הצפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית־טבעון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשת הקלה בגוש 11410 חלקה 120 רחוב יזרעאל 228ב', משפחת שמוחי שמעון בקשה להקלה במירווח בניה צדדי 2.70 מ' במקום 3.00 המותרים עפ"י ת.ב.ע. 222ג'.

התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פירסום הודעה זו.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 27 בגוש 8270 רח' המעפילים בחריגה, מבוקשת כהקלה: 16% בבנייה, קוי בנין צדדיים 45 ס"מ ומרפסת בקו בנין קדמי 1 מ'. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשות למתן הקלות בניה כמפורט להלן:

1. חלקה מס' 182 בגוש 7138 ברח' ש"י עגנון 36, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים ג'.
2. חלקה מס' 18 בגוש 7134 ברח' אנילביץ 24, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים א'. מבקשים הקלה מתכנית הבינוי.
3. חלקה מס' 4 בגוש 7134 ברח' אנילביץ 8, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים א'. מבקשים הקלה בקו בנין צדדי במקום 3.0 מ' ל־2.70 מ'.
4. חלקה מס' 159 בגוש 7154 ברח' השקמה 5, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים ג'. מבקשים שימוש חורג לסטודיו לבלט.

10.10.86

אהוד קנמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – בת־ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מודעה
לפי תקנה 2 ב (ד) לתקנות התכנון והבניה (בקשר להיתר תנאים ואגרות) תשל 1970

הרינו מודיעים בזאת כי הגשנו לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, לתוספת בניה סככה פתוחה עם גג אסבסט ברחוב דרך ההגנה מס' 51 גוש 6978 חלקה 2. תיק בנין 8272

כל מי שיש לו זכויות בנכס האמור לעיל ומתנגד לבניה עליו להודיע על כך, בצרוף כתובתו המדויקת, לועדה המקומית, תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

סער עמיאל ויורוחם

עיריית צפת
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
צפת
רח' ירושלים 7 צפת, ת"ד 1006
טלפון (067)30961/4
הודעה לפי סעיף 145
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה ע"י חדד רפי בקשה לשימוש חורג בגוש 13852 חלקה 73/1 ברחוב ירושלים 37 בצפת. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נושא הבקשה 552/3 צפת.

מהות השמוש החורג: הפעלת בית מאפה באיזור מלונאות ונופש.

ניתן לעיין בבקשה, ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות, יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום מודעה זו.

אברהם שוריק
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ולבניה – צפת

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית־טבעון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשת הקלה: בגוש 10607 חלקה 238, רח' רמז 27, משפ' שלמה והנה שלם. בקשה להקלה במרווח 2.70 מ' במקום 3.00 המותרים עפ"י ת.ב.ע. 222 ג'.

התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית

לשכת ההוצאה לפועל באשדוד
ת"א 0141166855 ת"א 01466298556
ת"א 0116642858 ת"א 0103310865 אשדוד 1901/85

מודעה בדבר מכירה פומבית של מיטלטלין

ביום 28.10.86 בשעה 15.15 יצאו למכירה פומבית המיטלטלין המתוארים להלן של החייב א.ד. אלומיניום בע"מ – רח' המסגר 4 אשדוד לגביית חוב בסך 17,246 ש"ח המגיע לזוכים שונים.

תיאור המיטלטלין

1. מקדחה חשמלית תוצרת א.א.ג. דגם אס.בי 501
2. משור חשמלי אנכי תוצרת א.א.ג. „גקסו"
3. מקדחה חשמלית תוצרת „בלק אנד דקר"
4. רתכת חשמלית ניידת תוצרת סי.אי.אי.
5. מקדחה ניידת תוצרת „סקיל"
6. מקדחה חשמלית תוצרת א.א.ג. דגם 501
7. מקדחה חשמלית תוצרת א.א.ג.
8. מכשיר ידני למסמרות
9. משור חשמלי אנכי תוצרת סקיל
10. מקדחה הניזונה על לחץ אויר
11. מכשיר מסמרות הניזון על־ידי לחץ אויר
12. ראש ניקוי הניזון על־ידי לחץ אויר
13. מקדחה חשמלית 10 מ"מ

המכירה תתקיים בבית משפט השלום אשדוד התאריך: 18.9.86

לשכת ההוצאה לפועל באשדוד
ת"א 0141166855 ת"א 01466298556
ת"א 0116642858 ת"א 0103310865
אשדוד 1901/85

מודעה בדבר מכירה פומבית של מיטלטלין

ביום 28.10.86 בשעה 15.15 יצאו למכירה פומבית המיטלטלין המתוארים להלן של החייב א.ד. אלומיניום בע"מ – רח' המסגר 4 אשדוד לגביית חוב בסך 17,246 ש"ח המגיע לזוכים שונים.

תיאור המיטלטלין

רכב מסחרי תוצרת „פולקסוואגן" (כולל מקלט רדיו „תדיראן") מס' 133־651

לתשומת לב עו"ד דורון יורם:
עליך לפרסם את המכירה בעיתון יומי ולהמציא העתק מהעיתון לבימ"ש אשדוד 48 שעות לפני מועד המכירה.

המכירה תתקיים במושך ס.ת.ר. אזור התעשיה הצפוני, אשדוד.
התאריך: 18.9.86

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 7/86

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
א. משאית פורד, דגם 910 מס' רישוי 535–855, שנת יצור 1979.
ב. משאית פורד, דגם 910 מס' רישוי 983–094, שנת יצור 1979 (בלי מנוע).
ג. דוקסו פיאט, מס' רישוי 53־660־19, שנת יצור 1983.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 7.11.86.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

זלמן גסטר
ראש המועצה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 21.10.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	-	-	1.4816	1.5001	1.4909
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4703	1.4887	1.4799
מרק גרמני	1	0.73	0.76	0.7382	0.7474	0.7427
לירה סטרלינג	1	2.08	2.17	2.1129	2.1392	2.1215
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2249	0.2277	0.2267
ין יפאני	100	0.93	0.98	0.9498	0.9617	0.9552
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6535	0.6616	0.6569
פרנק שווייצרי	1	0.88	0.93	0.9001	0.9113	0.9064
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2141	0.2167	0.2157
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2008	0.2033	0.2021
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1962	0.1986	0.1974
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3019	0.3057	0.3039
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0551	1.0683	1.0633
דולר אוסטרלי	1	0.90	0.97	0.9361	0.9478	0.9422
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6544	0.6626	0.6600
פרנק בלגי	10	0.34	0.37	0.3546	0.3591	0.3575
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0487	1.0618	1.0552
לירה איטלקית	1,000	1.05	1.11	1.0668	1.0802	1.0726

הוגש כתב־אישום נגד האנס מרמת־גן

מאת זהבה מוזס,
כתבת „על המשמר"

כתב־אישום נגד מי שמכונה „האנס מרמת־גן" הוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

בכתב האישום פורטו שני מקרי אונס ושלושה נסיונות לאונס. זאת מתוך 17 תיקי חקירה שהתנהלו נגד החשוד. כן הואשם החשוד בפריצה לדירה, בגניבה ובהחזקת סם מסוכן.

החשוד בן ה־36, המכונה בפי כל „האנס מרמת־גן", עקב צו איסור פירסום של כל פרט מזהה אודותיו, נעצר בתחילת חודש ספטמבר על־ידי צוות ממיחלק הבילוש שטיפל בנושא האונס בתל־אביב.

לא אנס — רק מציצן...

בעבר הצליח כבר מיחלק הבי־לוש לפענח את מעשי האונס של יוסף מחאג'נה ולאחריו את מעשי האונס של משה שבתאי, המכונה „האנס האתלטי". צוות זה שערך פעילות שטח רבה, הצליח בתחילת חודש ספטמבר שנה זו לתפוש את החשוד. כשנתפש, הכחיש החשוד כל מעורבות במקרי האונס וטען, כי הוא נוהג רק להציץ דרך חרכי התריסים לדירות נשים ולבוא על־ידי כך על סיפוקו.

דימויו הרב של העצור לקלסתרונים שצוירו במשטרה על־פי עדויות הנאנסות, הביאו את החוקרים למסקנה, כי יתכן וקיים כאן יותר ממקרה מציצנות רגיל, ולפיכך ערכו לחשוד מיסדר זהוי.

מעקב ואונס באיומי סכין

ב־20 הימים הראשונים למעצרו, סירב החשוד לשתף פעולה עם המשטרה, אך לאחר מכן שינה את מינהגו, כעבור חמישה ימים נוספים התחרט פעם נוספת ושב לשמור על זכות השתיקה. מכתב האישום עולה, כי הנאשם, שנהג לבחור את קורבנותיו באקראי, בשעת לילה מאוחרת עם סיימו את עבודתו, פעל תמיד בשיטה דומה: הוא היה עוקב ברכב מסחרי השייך לו אחר מכונית בה נהגה אשה לבדה והיה ממשיך עד שהגיעה לביתה. כשהייתה הבחורה מחנה את מכוניתה ונכנסת לחצר או לחדר המדרגות, היה יורד ממכוניתו, אוחז בה ותחת איומי סכין אונס אותה.

כך אירע גם בסוף חודש ספטמבר '83 — לפי כתב האישום — כשהחשוד עקב ב־2.30 אחר חצות אחר מכוניתה של אשה שנסעה לכיוון ביתה ברמת־אביב. כשירדה האשה ממכוניתה והתחילה ללכת לכיוון ביתה, ירד הנאשם מהמכונית, תפש את המתלוננת מאחור תוך שהוא מצמיד סכין שהוציא מכיסו לגופה, וגרר אותה אל מתחת לבניין סמוך. הנאשם אמר למתלוננת: „בואי הנה זה משטרה" ואיים עליה באומרו: „אם תוציאי מלה מהפה אני אחתוך אותך".

הנאשם הצמיד את קרבנו לקיר הבניין כשפניה לקיר, הוריד את מכנסיה ותחתוניה לאחר מכן גררה, כשהוא מצמיד את הסכין לגופה ומאיים עליה שאם תסתובב לעברו או תוציא מלה יחתוך אותה. הצמידה לעמוד הבניין וכשפניה לעמוד אנס אותה.

החקירה נמשכת: דרישות מתלוננות

כך נהג גם ב־17 לינואר 1984 ובשלושה נסיונות־אונס נוספים, בהם הופרע על־ידי רעש מבחוץ או שמסיבות פיזיולוגיות לא הצליח לבצע את זממו. כזכור, הטיל האנס מרמת־גן את חיתתו על נשות תל־אביב, רמת־גן וגבעתיים במשך כשלוש שנים.

למרות הגשת כתב האישום לא הסתיימה החקירה במספר תיקים. והמשטרה מבקשת מקורבנות אונס או נסיונות לאונס לא להסס ולבוא להתלונן בתחנות המשטרה.

הארכת מעצר לחשוד בסיוע לרצח איזראלוב

מאת זהבה מוזס,
כתבת „על המשמר"

השופט בנימין קהלת מבית־המשפט בתל־אביב האריך אתמול בשישה ימים את מעצרו של גיד מולר החשוד בסיוע לרצח יוסף איזראלוב.

כזכור, נעצר מולר כבר ב־27 בינואר השנה בחשד דומה, אולם שוחרר כעבור שבוע. בהחלטתו ציין השופט כי „בראה שמן הדין היה שהמשטרה, לפני שתעצור את החשוד, מוטב היה שתגיש בקשה לבית־המשפט לדיון חוזר — ולדע־תי אין מניעה שעם הבקשה הזו תוגש בקשה למעצר אפילו למספר שעות. אך מצד שני הלא הלכה פסוקה היא שאין להעניש את הציבור בשל מחדלים שעושה המשטרה".

השופט קוהלת ענה בכך על טענתו של הסניגור, עו"ד יוסף ויור, כי המעצר אינו חוקי — שהרי מולר נעצר כבר בגין אותה פרשה לפני ארבעה חודשים, ושוחרר.

מהבקשה להוצאת צו מעצר עולה כי מולר, תושב תל־אביב, פנסיונר בן 60 נכה צה"ל המתגורר בנפרד מאשתו, מסר למשטרה כי ראה את גיתית איזראלוב ובעלה ב־25 לינואר השנה במלון „הילטון", בעת ששהה שם עם בחורה — אך הכחיש כל מעורבות וקשר למותו של איזראלוב, שנמצא למחרת במכוניתו הטבועה בפארק הירקון.

חוקר המשטרה פקד יעקב ברי הציג בפני בית־המשפט חומר חסוי ובו הוסבר במה חושדת המשטרה וכיצד משתלב מולר בתמונה. לדעת החוקרים, יכול מעצרו של מולר לסייע להם בפיענוח פרשת הרצח לאור הקשיים שהחקירה נתקלת בהם מאז הוסגרה החשודה ברצח, גיתית אירזראלוב, מאנגליה.

טלקס

● הכרמלית נסגרת לשיפוצים

הרכבת התחתית בחיפה (הכר־מלית) תיסגר החל מהבוקר לסידרת בדיקות ושיפוצים על־פי המלצת צוות מומחים צרפתי השוהה בישראל ושהוזמן למטרה זו על־ידי ראש עיריית חיפה, אריה גוראל.

בינתיים נמסר שלשום על־ידי ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, ששב מסיור באירופה, כי הושג הסכם בראשי־תיבות עם ממשלת צרפת לגבי שיפוץ הכרמלית והר־חבת קווי השירות שלה.

יואב אביב

● הדפסי יודאיקה בירושלים

בירושלים תיפתח בשבוע הבא תצוגה נדירה של פריטי יודאיקה (אמנות יהודית) כתובה ומודפסת. בתערוכה יוצגו מאות ספרי קודש מסמכים, תעודות וכתבי יד שחלקם לא נודעו עד כה לחוקרים ולאספנים.

התעניינות עולמית גוברת מגלים אספנים בשני ספרים הכרוכים בעור דגים. עור זה הוא היחיד שאינו מקבל טומאה. הספרים נכתבו בידי שמעון בן צמח דורן (אמסטרדם, תק"א – 1738) ומכונים תשב"ץ. הסיבה למחיר המפולפל של פריטים אלה נובעת מהסיפור המסתתר מאחו־ריהם.

הים הסמוך לאמסטרדם הציף שטחים נרחבים. היהודים לעומתם שיערו, כי בזכות שהדפיסו באותה עת ספרי התשב"ץ, חזר הים לאיתנו ולפיכך מיהרו וכרכו הס־פרים בעור העדין והמהודר של הדגים, הגם היחיד שאינו מקבל טומאה.

בצלאל עמיקם

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 42/86 שהתקיימה ביום 21.10.86 עלו בגורל המספרים הבאים: 13, 18, 20, 22, 38, 41. המספר הנוסף הוא: 30.

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 21.10.86

1. אש – רמי קליינשטיין
2. אחד ולתמיד – ירדנה ארזי
3. תני לי פרח – גלי עטרי
4. טנגו אחרון – הראלה בר
5. שבועה – ריטה ורמי קליינשטיין
6. אמונה שלמה – טנגו
7. אל הים – ישראלה קריבושי
8. לילה לא שקט – שלמה ארצי
9. משחק מכור – ריטה
10. עומד בצד – גרי אקשטיין
11. ימים נשברים – עפרה חזה
12. מיקלט ללילה – חני ליבנה
13. הכאב הזה – עפרה חזה
14. קח מה שאלוהים נותן – דורית ראובני
15. מה יקרה מחר – דורית מזר
16. הרוחות הרעות – דני בסן
17. האשם הוא שלנו – יאיר ניצני
18. זה הגשם – נורית גלרון
19. הנחמה היחידה – אילנית והדודאים
20. שקט פסטורלי – אילן הגר
21. קול קורא – אבי טולדנו
22. אוהבת אותך עוזבת אותך – דפנה ארמוני
23. כל תפילותי – מיכאל סינואני
24. לראות את הפנים – תופעת דופלר
25. הרחוב הגדול – רוני ידידיה
26. בואו נשיר לארץ יפה – חיים משה
27. לא יודע – דניאל קמינצקי
28. מנסה לשוב להתחלה – דניאל תורגמן
29. השיר שלנו – איתן מסורי
30. הקסם פג – מוטי דיכנה

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. אגדה, ארץ, נקודה – שאל צירלין
32. אוהב לחיות בבית – אריק איינשטיין
33. יושבת על מזוודה – הראלה בר
34. זהב ספרדי – אורי שמיר
35. נגן אקורדיאון – יהורם גאון ופיקוד המרכז

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

[illegible]

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ____
כתובת: ____
מיקוד ____ תאריך ____

בפלילים

סוכל ניסיון בריחה מכלא באר־שבע

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

גורמי הביטחון של כלא באר־שבע הצליחו לסכל בראש השנה בריחה נועזת, עוד בטרם הוצאתה אל הפועל. פרטי המעשה פורסמו רק אתמול.

הבריחה תוכננה ע"י שישה אסירים מהאגף הפתוח, שרק אחד מהם, המרצה את עונשו בעוון רצח, להימלט. בחיפוש פתע שנערך אצל השישה, בעקבות מידע מוקדם, התגלה סולם חבלים מאולתר באורך של כ־9 מטר, שעליו דוקרנים. סכום של 2130 דולר נמצא על גופו של האסיר שעמד להימלט.

אב חשוד בדקירת אונס בתו הקטנה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אביה של קטינה בת 12 חשוד, כי דקר אתמול בלילה את מי שחשד בו כי אנס את בתו, לאחר שזו סיפרה לו על המעשה. בית־משפט השלום הוציא צו־הבאה נגד החשודים ונגד האב.

הפרשה החלה ב־16 באוקטובר, כשנערה תושבת קריית־גת עזבה את ביתה בעקבות סכסוך. כעבור שלושה ימים, ב־19 באוקטובר, שבה לביתה וסיפרה להוריה, כי שני צעירים תושבי הקריה, המוכרים למשטרה, ביצעו בה מעשים מגונים ואחד מהם אף ביצע בה מעשה סדום.

אתמול בשעה 4.30 בבוקר, נתקבלה הודעה במשטרת זבולון כי צעיר מקריית־ים אהרון כהן בן 26, זועק לעזרה. כוח משטרה שהוזעק למקום גילה את הצעיר דקור בישבנו. הוא הועבר לבית־החולים רוטשילד בחיפה שם נותח.

נעצר חשוד באונס אחייניתו בת ה־12

אדם שהואשם באונס אחייניתו הקטינה ובאיומי רצח עליה – נעצר אתמול עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בפקודת הנשיא התורן של בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, השופט אליהו גלסנר. השופט אסר את פירסום שמות המעורבים בפרשה ופרטים שיזהו את הקטינה המעורבת בה ואת שתי אחיותיה הקטינות, הכלולות בין עדי התביעה.

הנאשם הוא גבר בן 29 מעיירה בנגב. פרקליטות מחוז הדרום טוענת, כי במועד לא ידוע השנה שהה הנאשם בדירת אחיו, המתגורר בעיר בדרום הארץ. אז, טוענת התביעה, אנס הנאשם באחד הלילות את בת־אחיו, ילדה בת 12.

עפ"י כתב האישום, נכנס הנאשם לחדר הילדה ומצא אותה ישנה במיטתה. הוא פשט את מכנסיו וחיכך את אבר מינו בין רגלי האחיינית עד אשר הגיע לפורקנו המיני. התביעה טוענת, כי לאחר מכן איים הגבר על הילדה, שאם תתלונן אצל אביה, הוא יהרוג אותה ואת האב, אחיו.

נציג התביעה טען, כי במהלך החקירה במשטרה הודה הנאשם בעובדות אך בבית־המשפט אמר הנאשם: „אני עולה חדש וכאשר עבדתי שבעה חודשים עם אחי בעבודות רישוס, לנתי אצלו בביתו, נכנסתי רק לנשק את הילדה והלכתי לישון".

השופט אליהו גלסנר קבע, שבידי התביעה יש ראיות רבות לכאורה, בדבר העבירות המיוחסות לנאשם. „נראה לי, שחומרת המעשה כשלעצמו עשויה לשמש מניע רב־משקל לשיבוש הליכי משפט מצד הנאשם, ואולי אף לניסיון הימלטות מהדין", אמר השופט, ועל כן נענה לבקשת התביעה וציווה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. (עתים)

נער חשוד בדקירה — למעצר 15 יום

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מעצרו של קטין בן 16 החשוד בדקירתו של חברו, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בחיפה.

בא־כוח המשטרה טען בבית־המשפט, כי הקטין נעצר שלשום בלילה, מיד לאחר המקרה, כחשוד בדקירתו של הנער מיכאל אברג'יל, בן 15, בעקבות סכסוך ביניהם. הדוקר כפר באשמה וטען כי ספג בקבוק בראשו. יצוין, כי הנער שנדקר, נדקר ככל הנראה משבר בקבוק.

למשפחת ברנר ולקיבוץ שער־העמקים
אתכם באבלכם הכבד
על מותה בטרם עת של
רויטל
קיבוץ שריד

משתתפים בצערה של
כרמלה ארליכמן ומשפחתה
על מות
האב
קיבוץ עין־שמר

ד"ר בת־עמי פרסיקו
שנתיים לפטירתה
נעלה לקברה בקיבוץ יגור ביום ששי 24.10 בשעה 3.00
המשפחה

במלאת שלושים
לפטירת חברתנו
ירדנה קלמן ז"ל
תתקיים אזכרה
ביום חמישי 23.10.86 בשעה 21.30 בבית הבנים בקיבוץ גת
המשפחה
וקיבוץ גת

במלאת שלוש־עשרה שנה
לנפילתו של בננו וחברנו
זאביק אורפז ז"ל
נתייחד עם זכרו
ביום חמישי 23.10.86 בשעה 15.00
בבית הקברות של קיבוץ שמיר
המשפחה
וקיבוץ שמיר

לישראל, חנה'לה לבנה והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האב
מרדכי ציגלר
קיבוץ ניר־יצחק